

P 18

ಚಂದ್ರಮಾಸು

ಸಂಸ್ಥಾಪಕರು : 'ಚಕ್ರಪಾಣಿ'

ಸಂಚಾಲಕರು : ನಾಗರೀಡಿ

ಮಾನವರಿಗೆ ಸರ್ವಸಾಧಾರಣವಾಗಿರುವ ಆರೋಗ್ಯವೆ ಎಂದರೆ ಸ್ವಹಿತಕ್ಕೆ ಧಕ್ಕೆ ಬಾರದಂತೆ ನೋಡಿಕೊಳ್ಳುವುದೇ. ಈ ಬಗೆಯ ಸ್ವಾರ್ಥ ಮುಖ್ಯತೆ ಪಾಮರ ಜನರಿಗೆ ಮಾತ್ರವಲ್ಲ, ದೊಡ್ಡ ಪಂಡಿತರೊಳಗೂ ಹಬ್ಬಿರುವುದುಂಟು. ಅದರಿಂದ ವಿಶಾಲ ಮನೋಭಾವವು ಕುಗ್ಗಿ ಹೋಗಿ, ಪ್ರಾಮಾಣಿಕತೆ ಮೂಯವಾಗಿ ಇತರರನ್ನು ಮೆಚಿಸುವಂತಾಗುತ್ತದೆ. ಅದರಿಂದ ಪ್ರತಿಭಾಶಾಲಿಗಳು ತಲೆಯೆತ್ತಲಾಗದೆ ಹೋಗುತ್ತಾರೆ. ಇದನ್ನು ಈ ಸಂಚಿಕೆಯಲ್ಲಿರುವ "ಪ್ರಜ್ಞಾ ಪ್ರದರ್ಶನ" ಎಂಬ ಕಥೆ ನಿರೂಪಿಸುತ್ತದೆ.

ಅನುರವಾಣಿ

ಕುನಕೋ ವ್ಯವಹಾರಿ ನ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ಮುರಕಶ್ಚ ಮಹಾಗಜಃ
ಕಶಕಸ್ತು ನ ಶಾಬ್ದಾರ್ಥಃ ಲುಬ್ಧೋ ದಾಶಾ ಕಥಂ ಭವೇತ್
ನಾಯಿ ಎಂದಿಗೂ ವ್ಯವಹರವಾಗದು. ಸೊಳ್ಳೆ ಅನೆಯೂ ಆಗದು :
ಮೊಲವು ಹೆಬ್ಬುಲಿಯಾಗದು. ಹಾಗೆಯೇ ಲೋಭಿ ಎಂದಿಗೂ
ಬಾಕನಾಗಲಾರದು.

ಸಂಪುಟ : ೭೩

ನವಂಬರ್ '೮೪

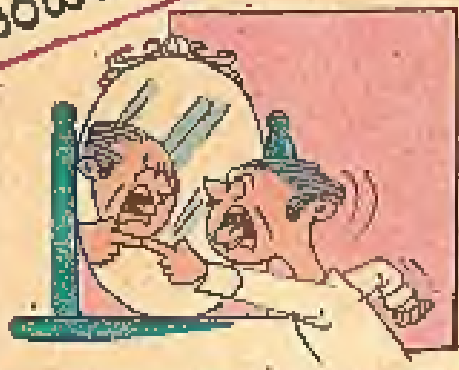
ಸಂಚಿಕೆ : ೫

ಛಪ್ಪಿ ಪ್ರತಿ ರೂ. ೨-೦೦

ಮಾರ್ಕೆಟ್ ಬೆಲೆ ರೂ. ೨೪-೦೦

ಚಂದಮಾಮನ ಹರಟೆ

ನ್ಯಾಯಮೂರ್ತಿಯ ಅತ್ಯ ನಿಮಿಶ!

ನ್ಯಾಯ ಮೆತ್ತಿಕೋದಲ್ಲೆಯ ಕೋಟಾಳು ಕೋಟೆಗೆ ಪ್ರಧಾನ ನ್ಯಾಯಮೂರ್ತಿ ಒಂದು ದಿನ ನ್ಯಾಯಸ್ಥಾನಕ್ಕೆ ಐದು ನಿಮಿಷ ತಡವಾಗಿ ಬಂದರು. ಹಾಗೆ ತಡವಾಗಿ ಬಂದುದಕ್ಕೆ ಅವರು ತನಗೆ ತಾನೇ ಏನತ್ತು ದಾಲರುಗಳನ್ನು ಜುಲ್ಮಾನೆ ವಿಧಿಸಿಕೊಂಡರು.

ಜಲಕನ್ಯೆಯರು ಇವೆಯೇ?

ನ್ಯೂಗಿನ್ನಿಯ ಸಮುದ್ರ ತೀರವಾಸಿಗಳು, ಸಮುದ್ರದಲ್ಲಿ ಜಲ ಕನ್ಯೆಯರು, ಜಲ ಪುರುಷರು ಇರುವುದನ್ನು ನಂಬುತ್ತಾರೆ. ಮೇಲು ಭಾಗವು ಮೂನವಾ ಕೃತಿಯಾಗಿ, ಕೆಳಭಾಗವು ಮೂನಿನ ರೂಪವಾಗಿರುವ ಈ ವಿಚಿತ್ರ ಪ್ರಾಣಿಗಳನ್ನು ಅವರು 'ರಿ' ಎಂದು ಕರೆಯುತ್ತಾರೆ. ಅವುಗಳನ್ನು ಸ್ವತಃ ಕಂಡವೆಂದು ಹೇಳುವ ಅನೇಕರೊಂದಿಗೆ ಮಾತಾಡಿದ ಮೇಲೆ, ಪರ್ಜೆಯೂ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯಕ್ಕೆ ಸೇರಿದ ರಾಯ್ ವಾಗ್ನರ್ ಎಂಬ ಮೂನವ ಶಾಸ್ತ್ರ ವೇತ್ತನು ಕೂಡಾ ಅವುಗಳನ್ನು ನಂಬಲು ತೊಡಗಿದನು.

ಸೌರ ಶಕ್ತಿಯಿಂದ ಸೈಕಲ್ ರಿಕ್ವಾ

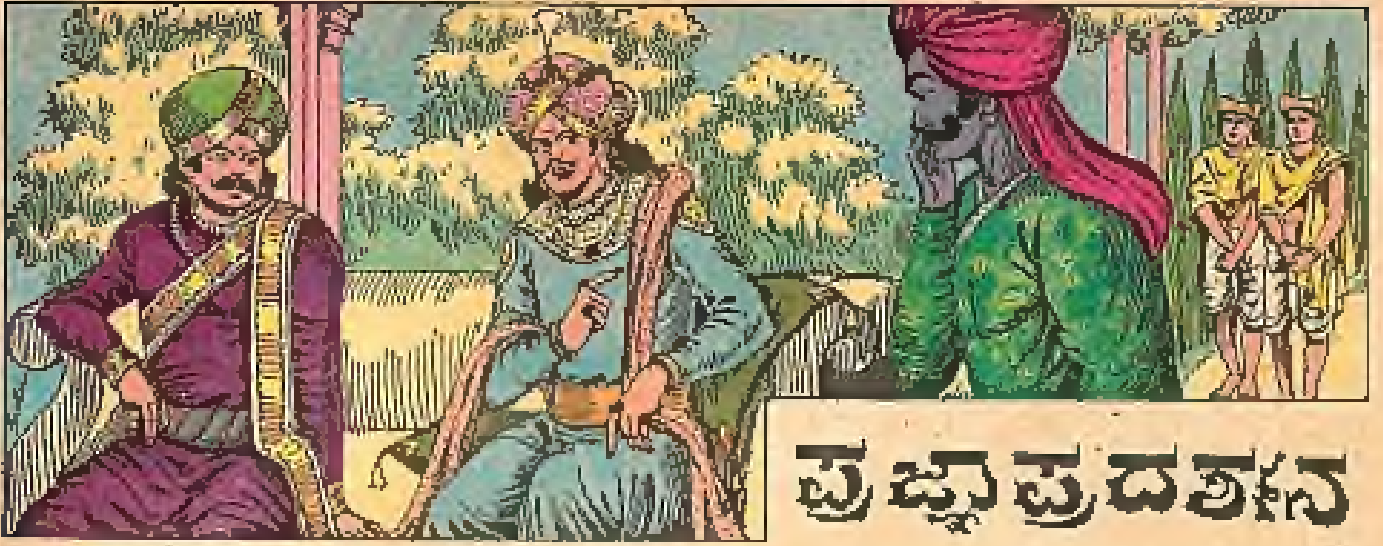
ಸೌರ ಶಕ್ತಿಯನ್ನು ಸೂಚಕವಾಗಿ ಛಾವಿಸಿ, ಅದನ್ನು ಯಾವ ಯಾವ ವಿಧವಾಗಿ ಉಪಯೋಗಿಸಬಹುದೆಂಬ ವಿಷಯದ ಮೇಲೆ, ನಮ್ಮ ಭಾರತ ವಿಜ್ಞಾನ ವೇತ್ತರು ಅನೇಕ ಸಂಶೋಧನೆಗಳನ್ನೂ, ಪ್ರಯೋಗಗಳನ್ನೂ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಅವುಗಳ ಫಲಿತವಾಗಿ ಸೌರ ಶಕ್ತಿಯಿಂದ ನಡೆಯುವ ಸೈಕಲ್ ರಿಕ್ವಾ ವನ್ನು ರೂಪಿಸುವುದರಲ್ಲಿ ನಮ್ಮ ವಿಜ್ಞಾನವೇತ್ತರು ಮುಂದು ಸಾಧಿಸಿದ್ದಾರೆ.

ನಿಮಗೆ ಗೊತ್ತೇ?

೧. ಪ್ರಪಂಚದೊಳಗೆಲ್ಲಾ ಉದ್ದವಾದ ದ್ವಾರ ಮಾರ್ಗವಿರುವ ದೇವಾಲಯವು ಯಾವುದೆಂದು ನಿಮಗೆ ಗೊತ್ತೇ?
೨. ನಮ್ಮ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಕಲ್ಲಿನಿಂದ ಮಾಡಲ್ಪಟ್ಟ ದೊಡ್ಡ ನಂದಿ ವಿಗ್ರಹವು ಎಲ್ಲೆಡೆ?
೩. ಸರ್ವಾನ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಒಬ್ಬ ಬಾಲನ

- ದುರ್ಮರಣಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧವಿರುವ ಭಾರತ ದೇಶದೊಳಗಿನ ಸುಪ್ರಸಿದ್ಧ ದೇವಾಲಯವು ಯಾವುದೆಂದು ನಿಮಗೆ ಗೊತ್ತೇ?
೪. ಅರೇಬಿಯಾ ಸಮುದ್ರ ರಾಣಿಯಾಗಿ ಹೆಸರು ಪಡೆದ ದೇವು ಪಟ್ಟಣ ಯಾವುದೆಂದು ನಿಮಗೆ ಗೊತ್ತಿದೆಯೆ?

(ಉತ್ತರ ೬೪ ನೇ ಪುಟದಲ್ಲಿ)

ಪ್ರಜ್ಞಾಪ್ರದಶಕನ

ಹೀರದ ಪ್ಲವಂಗ ರಾಜ್ಯವನ್ನು ಆಳಿಕೊಂಡಿದ್ದ ಲಲಿತ ಸೇನರಾಜನು ದೊಡ್ಡ ಕವಿಭೋಜಕನೆಂದು ಹೆಸರು ಪಡೆದಿದ್ದನು. ಅವನ ಆಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿ ಪಂಚರತ್ನ ಗಳೆಯು ಹೆಸರು ಪಡೆದ ಐದು ಮಂದಿ ಕವಿಗಳು ಬೆಳಗುತ್ತಿದ್ದರು. ಆ ಪಂಚರತ್ನ ಕವಿಗಳ ಮೇಲೆ ರಾಜನಿಗೆ ವಿಶ್ವಾಸವೂ, ಗೌರವವೂ, ಅಭಿಮಾನವೂ ಎಷ್ಟರಮಟ್ಟಿಗೆ ಇತ್ತೆಂದರೆ, ತನ್ನ ದರ್ಶನಕ್ಕೆ ಬರುವ ಯಾವ ಕವಿಗಳೇ ಆಗಲಿ, ಮೊದಲು ಪಂಚರತ್ನ ಕವಿಗಳನ್ನು ದರ್ಶಿಸಿ ಅವರನ್ನು ಮೆಚ್ಚಿಸಿ ತನ್ನ ಮುಂದೆ ಬರಬೇಕೆಂಬ ನಿಯಮವನ್ನೇ ವಿರ್ಮಡಿಸಿದ್ದನು ಲಲಿತ ಸೇನರಾಜ.

ಒಂದು ದಿನ ಸಾಯಂಕಾಲ ಲಲಿತ ಸೇನನು ಉದ್ಯಾನದಲ್ಲಿ ಗಾಳಿ ಸೇವನೆಗಾಗಿ ವಿಹರಿಸುತ್ತ, ತನ್ನೊಂದಿಗಿದ್ದ ಮಂತ್ರಿಯೊಂದಿಗೆ ಏನೋ ರಾಜ ಕಾರ್ಯವನ್ನು ಕುರಿತು ಮಾತಾಡಿಕೊಂಡಿದ್ದನು. ಆ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಪಂಚರತ್ನ ಕವಿಗಳ ಅನುಮತಿಯನ್ನು ಪಡೆದು ಇಬ್ಬರು ಕವಿಗಳು ರಾಜನನ್ನು ನೋಡಲು ಬಂದರು. ಪಾಣಿಬ್ಬರೂ ಪಂಚರತ್ನ ಕವಿಗಳನ್ನು ಮೆಚ್ಚಿಸಿದ್ದೇವೆಂದೂ ಹೇಳಿದರು.

ಆಮೇಲೆ ರಾಜನ ಅನುಜ್ಞೆಯಿಂದ ಕವಿಗಳು ರಾಜನನ್ನೂ, ಅವನ ರಾಜ್ಯಭಾರದ ಕ್ರಮವನ್ನೂ ಶ್ಲಾಘಿಸಿ ಒಂದೊಂದು ಆಶುಕವಿತ್ವವನ್ನು ಹಾಡಿ, ತಾವು ರಚಿಸಿದ ಮತ್ತೆರಡು ಬೇರೆ ಬಗೆಯ ಕವನ ಗಳನ್ನೂ ರಾಜನ ಮುಂದೆ ಹಾಡಿ ಕೋರಿಸಿದರು.

ಲಲಿತ ಸೇನನು ಅಸಹನೆಯಿಂದ ಆ ಕವಿಗಳನ್ನು ನೋಡಿ, ಪಕ್ಕದಲ್ಲಿಿದ್ದ ಸೇವಕನೊಂದಿಗೆ, ಆ ಕವಿ ಗಳೆಲ್ಲರೂ ತಲಾ ಐವತ್ತು ವರಹ ಬಹುಮಾನ ಕೊಡಿಸಿ ಕಳುಹಿಸುವಂತೆ ಹೇಳಿದನು.

ಸೇವಕನು ಆ ಕವಿಗಳನ್ನು ಕರೆದುಕೊಂಡು ಹೋದ ಮೇಲೆ, ಲಲಿತ ಸೇನನು ಮಂತ್ರಿಯೊಂದಿಗೆ, "ಈಗ ಬಂದ ಈ ಕವಿಗಳ ಕವಿತ್ವಗಳನ್ನು ಕೇಳಿದ ಮೇಲೆ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಕವಿತ್ವವು ಎಷ್ಟು ಕೇಳುತ್ತಿತ್ತೆ, ಇಳಿದಿದೆ ಎಂಬುದನ್ನು ಊಹಿಸಬಹುದು. ಆದರೆ ಪಾಪದವರನ್ನು ಬರಗೈಯಲ್ಲಿ ಕಳುಹಿಸಲು ಮನಸ್ಸು ಬರಲಿಲ್ಲ" ಎಂದನು.

ರಾಜನ ಮಾತುಗಳನ್ನು ಕೇಳಿ ಮಂತ್ರಿ, ಮಹಾಂದ ವರ್ಷಾಹು, ಹೌದು ಅಲ್ಲಿ ಎಂದೇನೂ ದೇಳದೆ, ತಲೆಯೂಡಿಸಿ ಸುಮ್ಮನಾದನು.

ಸ್ವಲ್ಪ ಹೊತ್ತು ತಾಳಿ ಲರಿತ ಸೇನನು, "ಘಟ ಪತ್ರ ಹಿಡಿಯಲು ಕಲಿತ ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬನೂ ತಾನು ದೊಡ್ಡ ಕವಿಯೆಂಬ ದುರಹಂಕಾರದಿಂದ ಬಾಯಿಗೆ ಬಂದುದನ್ನು ಬರೆದು ಬಿಡುತ್ತಾನೆ. ಆಸ್ಥಾನದ ಯೋಗ್ಯತೆಗೆ ತಕ್ಕ ಹಾಗಿನ ಪ್ರತಿಭೆಯುಳ್ಳವರನ್ನು ನನ್ನ ಹತ್ತಿರ ಕಳುಹಿಸಬೇಕೆಂದು ಪಂಚರತ್ನ ಕವಿಗಳಿಗೆ ಹೇಳಿದ್ದೆ" ಎಂದನು ಬೇಸರದಿಂದ.

"ಹೌದು, ಈ ಸಂಗತಿ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲರಿಗೂ ಗೊತ್ತಿದೆ ಮಹಾರಾಜರೇ, ಅವರೂ ಪಂಚರತ್ನ ಕವಿಗಳು ಇಂಥವರನ್ನೆಲ್ಲ ತಮ್ಮ ಬಳಿಗೆ ಏಕೆ ಕಳುಹಿಸುತ್ತಾರೋ, ಅವರಿಗೇ ಗೊತ್ತು" ಎಂದನು ಮಂತ್ರಿ ತಗ್ಗಿದ ಸ್ವರದಲ್ಲಿ.

ಮಂತ್ರಿಯ ಮಾತಿನ ಹಿಂದೆ ಏನೋ ಗೂಢಾರ್ಥ ವಿರುವಂತೆ ಲರಿತ ಸೇನನಿಗೆ ತೋರಿತು. "ಅದಕ್ಕೆ ಕಾರಣವಿಷ್ಟೇ. ರಾಜರಿಂದ ಸನ್ಮಾನವು ಸಿಕ್ಕದ ಹಾಗೆ ತಾವು ತಪೆದವೆಂಬ ಅಪವಾದ ಬರಬಾರ

ದೆಂದುಕೊಂಡು ಅಂಥವರನ್ನು ಕಳುಹಿಸುತ್ತಿರಬಹುದು. ಇದು ನಮ್ಮ ಪಂಚರತ್ನ ಕವಿಗಳ ನಿಷ್ಪಕ್ಷಪಾತ ಗುಣಕ್ಕೆ ನಿರ್ದರ್ಶನವಾದರೂ, ನನಗೇನೋ ಇದು ಕೋಪವನ್ನುಂಟುಮಾಡುತ್ತದೆ" ಎಂದನು ಲರಿತ ಸೇನ.

ಮಂತ್ರಿ ಮುಕುಂದವರ್ಮನು ಸಣ್ಣಗೆ ನಗುತ್ತ, "ನಮ್ಮ ವ್ಯವಂಗ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಪ್ರತಿಭಾವಂತ ಕವಿಗಳಿಗೆ ಕೊರತೆಯೇನೂ ಇರಲಾರದು. ಅವರೆಲ್ಲಾ ನಿಮ್ಮ ದರ್ಶನಕ್ಕೆ ಬರಲು ಸಾಧ್ಯವಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಅಷ್ಟೇ" ಎಂದನು.

ಲರಿತ ಸೇನನು ಮುಕುಂದವರ್ಮನನ್ನು ಚುರು ಚುರು ನೋಡುತ್ತ, "ನೀವು ಪಂಚರತ್ನ ಕವಿಗಳ ಪ್ರಾಮಾಣಿಕತೆಯನ್ನು ಅನುಮಾನಿಸುವ ಹಾಗೆ ಕಾಣುತ್ತದೆ. ದೊಡ್ಡ ದೊಡ್ಡ ಕವಿಗಳನ್ನು ಅವರು ನನ್ನ ದರ್ಶನಕ್ಕೆ ಬರಲು ಬಿಡದೆ ತಡೆಯುವರೆಂದು ನಿಮ್ಮ ಅಭಿಪ್ರಾಯವೇ?" ಎಂದು ಪ್ರಶ್ನೆ ಮಾಡಿದನು.

"ಈ ಪ್ರಶ್ನೆಗೆ ಸರಿಯಾದ ಉತ್ತರ ಇನ್ನೂ ನನಗೆ ಗೊತ್ತಾಗಲಿಲ್ಲ. ನೋಡಬೇಕು" ಎಂದು ಹೇಳಿ ಮುಕುಂದವರ್ಮನು ಸುಮ್ಮನಾದನು.

ಮುಂದೆ ಕೆಲವು ದಿನಗಳ ಮೇಲೆ ವಿಶಾಲನೆಂಬ ಕವಿ ಮಹಾರಾಜನ ದರ್ಶನಕ್ಕೆ ಬಂದನು. ಅವನು ಬರೆದ ಕಾವ್ಯದಿಂದ ಕೆಲವು ಅಂಶಗಳನ್ನು ರಾಜನ ಮುಂದೆ ಓದಿ ತೋರಿಸಿದನು.

ಲರಿತ ಸೇನ ರಾಜನು ವಿಶಾಲ ಕವಿಯ ಪ್ರತಿಭೆಗೆ ಮುಗ್ಧನಾಗಿ, "ಬಹಳ ಚೆನ್ನಾಗಿದೆ. ಕವಿತೆ ಎಂದರೆ ಇದೇ, ನೀವು ಏನನ್ನೂ ಮಹಾ ಕವಿಗಳ ಸಾಲಿಗೆ ಸೇರುವವರು. ನಿಮ್ಮ ಪರಿಚಯವಾಗಲು ಇಷ್ಟು ಕಾಲವಾದುದೊಂದು ನನ್ನ ದುರದೃಷ್ಟವೇ!" ಎಂದು ಹೇಳಿ, ಪಕ್ಕದಲ್ಲಿಿದ್ದ ಮಂತ್ರಿಯೊಂದಿಗೆ, "ನೋಡಿದಿರಾ, ನಮ್ಮ ಪಂಚರತ್ನ ಕವಿಗಳು ಪ್ರಜ್ಞಾ ವಂತರಾದ ಕವಿಗಳಿಗೆ ರಾಜದರ್ಶನ ಲಭಿಸದಂತೆ

ಮಾಡುವರೆಂದು ನೀವು ಅನುಮಾನಿಸಿದ್ದೀರಲ್ಲವೆ ? ಅದು ನಿಜವಾಗಿರುತ್ತಿದ್ದರೆ ಈ ವಿಶಾಖರಂತಹ ದೊಡ್ಡ ಕವಿಗಳು ಇಷ್ಟು ಸುಲಭವಾಗಿ ನನ್ನ ದರ್ಶನಕ್ಕೆ ಬರುತ್ತಿದ್ದರೆ ?" ಎಂದು ಕೇಳಿದನು.

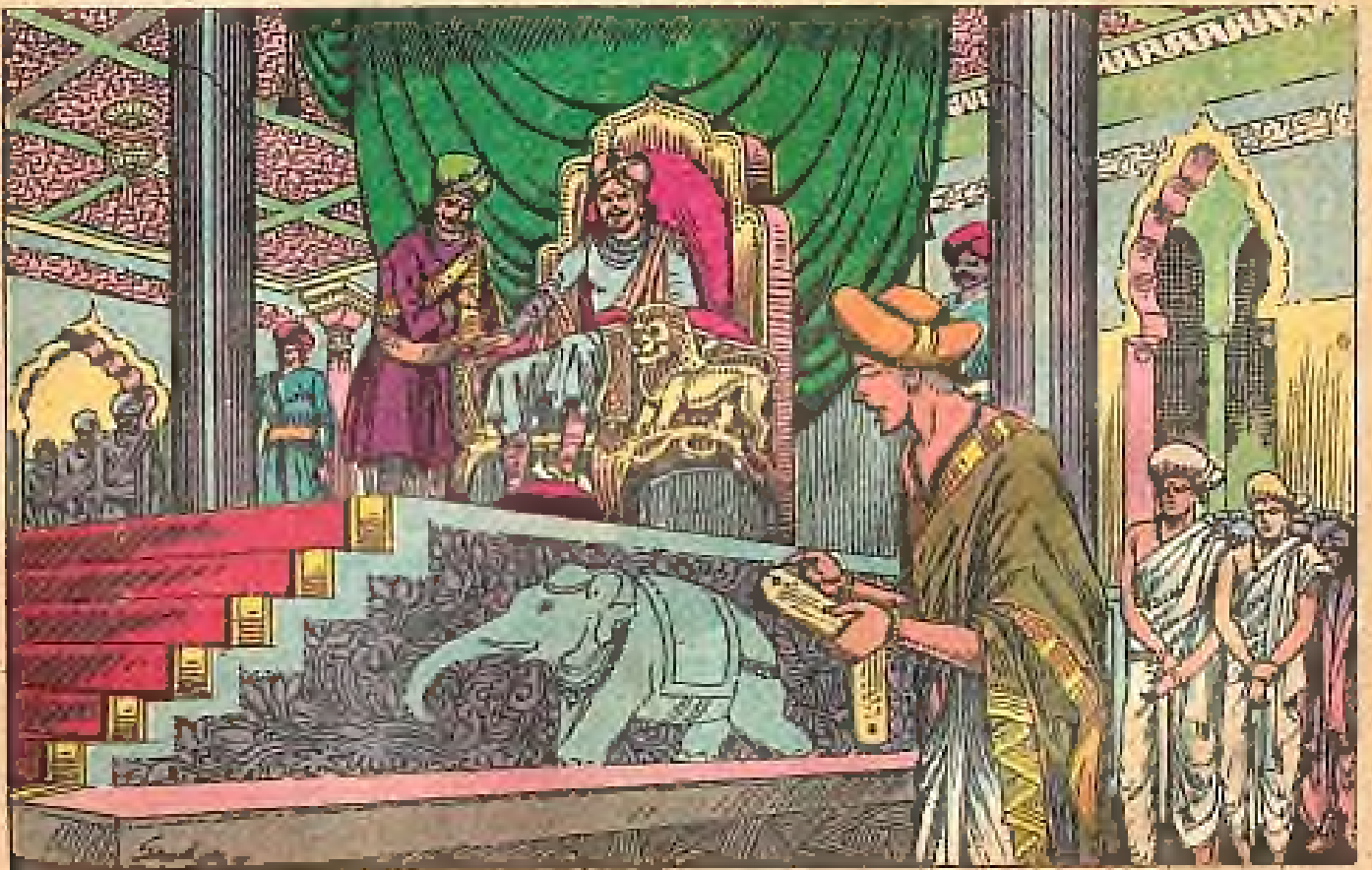
ಮಂತ್ರಿ ವಿಶಾಖನ ಕಡೆಗೆ ನೋಡಿದನು. ಆಗ ವಿಶಾಖನು ರಾಜನನ್ನು ನೋಡಿ, "ಮಹಾರಾಜರೇ, ನಾನು ಪ್ರತಿಭಾವಂತನಾದ ಕವಿಯೆಂಬ ಸಂಗತಿ ಪಂಚರತ್ನ ಕವಿಗಳಿಗೆ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ. ಈ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ನನಗೆ ತುಂಬಾ ಸಹಾಯ ಮಾಡಿದ ಮಂತ್ರಿಯವರಿಗೆ ನಾನು ತುಂಬಾ ಕೃತಜ್ಞನು. ಆದರೆ ನಾನು ಪಂಚ ರತ್ನ ಕವಿಗಳನ್ನು ಏನಾದಿ, ಅಂದರೆ ತಮ್ಮ ಏಯಮ ಪನ್ನು ಉಲ್ಲಂಘಿಸಿ ತಮ್ಮ ದರ್ಶನಕ್ಕೆ ಬಂದವನೂ ಆಲ್ಲ" ಎಂದನು.

ಲಲಿತ ಸೇನನು ಅಶ್ಚರ್ಯದಿಂದ ಮಂತ್ರಿಯ ಮುಖವನ್ನು ನೋಡಿದನು. ಆಗ ಮಂತ್ರಿ ವಿನಯ ದಿಂದ, "ಪ್ರಭೂ, ಕವಿಗಳ ಪ್ರತಿಭೆಯನ್ನು ಕುರಿತು ತಿಳಿದು ತಕ್ಕ ವಿಧದಲ್ಲಿ ಸ್ಥಾನಿಸುವವರು ನೀವು

ಹಾಗಿರುವಾಗ ತನಗಿರುವ ಪ್ರಜ್ಞೆಯನ್ನೆಲ್ಲಾ ಪಂಚ ರತ್ನ ಕವಿಗಳ ಮುಂದೆ ಪುರರ್ಪಿಸಬೇಕಾದ ಅಗತ್ಯವೇ ಏನಿದೆ ? ಎಂಬ ಶುಕಿ ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿರುವ ಅನೇಕ ಮಂದಿ ದೊಡ್ಡ ದೊಡ್ಡ ಕವಿಗಳಿಗೆ ಬಂದ ಹಾಗೆ ಕಾಲಿಲ್ಲ. ಅವರು ಮೊದಲು ಪಂಚರತ್ನ ಕವಿಗಳನ್ನು ದರ್ಶಿಸುವುದೂ, ಪಂಚರತ್ನ ಕವಿಗಳು ಅವರು ತಮ್ಮ ಗಿಂತ ಹೆಚ್ಚಿನವರೆಂದು ಗೊತ್ತಾದಾಗ ಏನೋ ಒಂದು ಕೊರತೆ ಹೇಳಿ ಅವರಿಗೆ ರಾಜದರ್ಶನ ಭಾಗ್ಯ ಲಭಿಸದಂತೆ ಮಾಡುವುದೂ ನಡೆಯುತ್ತಿತ್ತು. ಇದು ನನಗೆ ಗೊತ್ತಿದ್ದರೂ, ತಮ್ಮೊಡನೆ ಹೇಳಲು ಕಾಲವನ್ನು ನಿರೀಕ್ಷಿಸಿಕೊಂಡಿದ್ದೆ" ಎಂದನು.

"ಏಲಯೆಲಾ ? ಹಾಗಾಗುತ್ತಿತ್ತೇ ?" ಎಂದನು ಲಲಿತ ಸೇನ ರಾಜ ಅಶ್ಚರ್ಯದಿಂದ.

ಮಂತ್ರಿ ರಾಜನಿಗೆ ವಿಶಾಖನನ್ನು ತೋರಿಸಿ, "ಇವರು ಮಹಾ ಕವಿ ಎಂಬುದನ್ನು ತಾವು ಗುರುತಿಸಿದಿರಷ್ಟೆ ? ಇವರ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಏನು ನಡೆಯಿತೆಂದರೆ, ಈ ನಡುವೆ ವಿಕೀರ್ಣನೆಯ

ಪಂಡಿತನು ಇವರನ್ನು ತನ್ನ ಶಿಷ್ಯನೆಂದು ನಾನಗೆ ಪರಿಚಯ ಮಾಡಿಸಿದನು. ಮಹಾರಾಜರ ಆಸ್ಥಾನ ದಲ್ಲಿ ಶಾಶ್ವತವಾಗಿರತಕ್ಕ ಮಹಾ ಕವಿ ಇವರಿಗಿಂತಲೂ ನನಗೆ ಹೇಳಿದನು. ಪಂಚರತ್ನ ಕವಿಗಳ ಸಂಪರ್ಕ ವಿಲ್ಲದೆ ಇವರಿಗೆ ರಾಜದರ್ಶನ ಮಾಡಿಸಬೇಕೆಂದೂ ನನ್ನನ್ನು ಕೇಳಿಕೊಂಡನು. ನಿಮ್ಮ ಆತ್ಮೆಯ ಕಾರಣ ದಿಂದ ಹಾಗೆ ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲವೆಂದು ನಾನು ಆ ಪಂಡಿತ ನೊಂದಿಗೆ ಹೇಳಬೇಕಾಯಿತು" ಎಂದನು.

"ಹಾಗಾದರೆ ಈ ವಿಶಾಖರು ಪಂಚರತ್ನ ಕವಿ ಗಳನ್ನು ನೋಡಿ, ಅನುಮತಿ ಪಡೆಯದೆ ನನ್ನ ಬಳಿಗೆ ಬಂದವರೆಂದಾಯಿತು | ಅಲ್ಲವೆ?" ಎಂದು ಕುತೂಹಲದಿಂದ ಕೇಳಿದನು ರಾಜ.

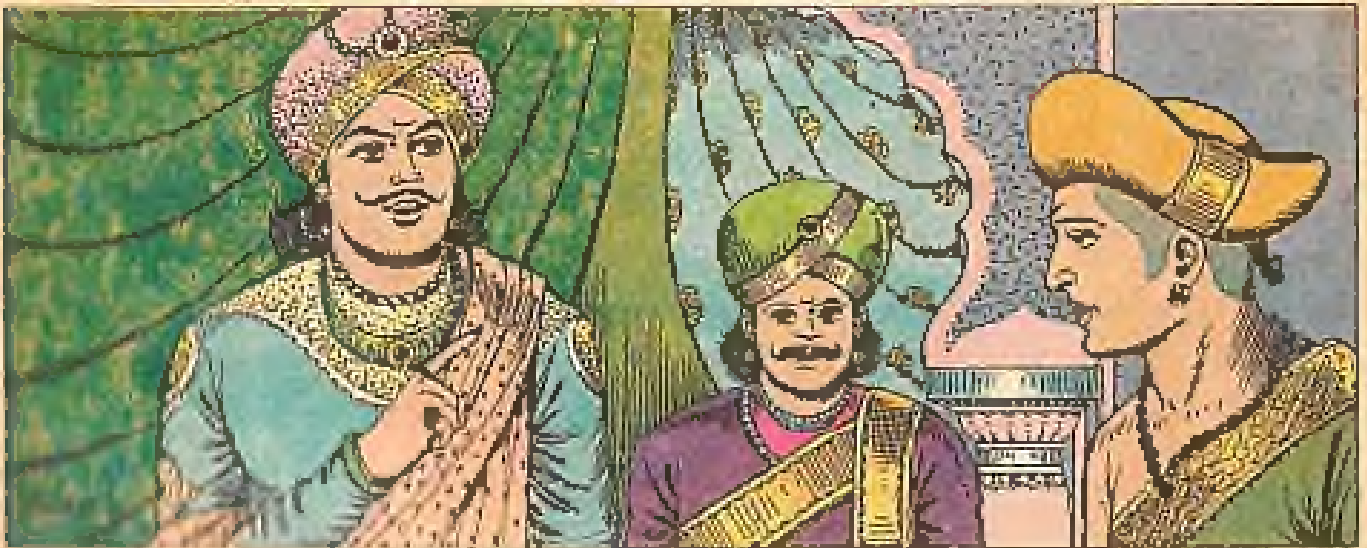
ಕೂಡಲೇ ವಿಶಾಖನು "ಇಲ್ಲ ಮಹಾರಾಜಾ, ನಾನು ಪಂಚರತ್ನ ಕವಿಗಳ ದರ್ಶನ ಮಾಡಿ, ಅವರ ಅನುಮತಿಯಿಂದಲೇ ಬಂದಿದ್ದೇನೆ. ಆದರೆ ನನ್ನ ಕವಿತಾ ಪ್ರಚ್ಛೇದವನ್ನು ಸರಿಯಾಗಿ ಪ್ರದರ್ಶನ ಮಾಡಲಿಲ್ಲ, ಅಷ್ಟೇ. ನಾನು ಅಭ್ಯಾಸ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ರಚಿಸಿದ ಎರಡು ಸಾಧಾರಣ ಕವಿತೆಗಳನ್ನಷ್ಟೇ ಅವರ ಮುಂದೆ ಹೇಳಿದೆ. ಪೂರ್ತಿ ಪ್ರಚ್ಛೇದ ಕೋರಿಸಿಬಿಟ್ಟರೆ ನಿಮ್ಮ ದರ್ಶನ ಭಾಗ್ಯವು ಸಿಗಲಾರದೆಂದು ಇತರ ಕವಿಗಳ ಅನುಭವದ ಮೂಲಕ ನಾನು ತಿಳಿದಿದ್ದೆ. ಅದಕ್ಕೇ ನಾನೊಬ್ಬ ಸಾಮಾನ್ಯ ಕವಿಯ ಹಾಗೆ

ಅವರ ಮುಂದೆ ಪ್ರವರ್ತಿಸಿದೆ. ಕೂಡಲೇ ಕಮ್ಮ ದರ್ಶನಕ್ಕೆ ಅಧರಿಸಿ ಆನುಚ್ಛೇದ ಸಿದ್ಧತೆ" ಎಂದು ರಾಜನಿಗೆ ವಿಷಯದಿಂದ ಹೇಳಿದನು.

ರಾಜನು ಬಹಳ ಕೋಪದಿಂದ, "ನಮ್ಮ ಪಂಚ ರತ್ನ ಕವಿಗಳ ಜೊತೆ ಪ್ರವಿಧಿಯನ್ನು ವಾಸನಾ ಅಲ್ಲಗಳೆಯುವುದಿಲ್ಲ. ಆದರೆ ಅವರೊಳಗೆ ಇಂತಹ ಅಸೂಯೆ ಇರುವುದನ್ನು ನೆನೆಯುವಾಗ, ಎಲ್ಲಾ ಬಣ್ಣ ಮೆಸುಂಗಿತು ಎಂಬ ಹಾಗೇ ಸರಿ. ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ತಮ್ಮನ್ನು ಮೀರಿಸುವ ಕವಿಗಳೇ ಇಲ್ಲವೆಂದು ನನ್ನನ್ನು ನಂಬಿಸಲು ನೋಡುತ್ತಾರೆಯೆಂದಾಯಿತು | ಓ ಓ!" ಎಂದನು.

"ನಿಜ ಪ್ರಭೂ! ಹಾಗೆಯೇ ಇದೆ ನಮ್ಮ ಪಂಚ ರತ್ನ ಕವಿಗಳ ಮನಸ್ಸು. ಮೊದಲೊಮ್ಮೆ ನಾವು ಉದ್ಯಾನದಲ್ಲಿರುವಾಗ ಸ್ವಲ್ಪವೂ ಕವಿತಾ ಶಕ್ತಿ ಇಲ್ಲದವರಿಬ್ಬರನ್ನು ನಿಮ್ಮ ಬಳಿಗೆ ಕಳುಹಿಸಿದರು. ಪ್ರಭೂಗಳು ಮರೆತರಲಿಕ್ಕಿಲ್ಲ" ಎಂದನು ಮಂತ್ರಿ, ಮುಕುಂದವರ್ಮ.

ಲಲಿತ ಸೇನನಿಗೆ ಪಂಚರತ್ನ ಕವಿಗಳ ನಿಜ ಸ್ವರೂಪ ಅರ್ಥವಾಯಿತು. ಅವನು ವಿಶಾಖನನ್ನು ಆಸ್ಥಾನ ಕವಿಯಾಗಿ ನಿಯಮಿಸಿ, ಎಲ್ಲರೂ ಕನ್ನ ದರ್ಶನಕ್ಕೆ ಬರುವುದೆಂದು ಸಾರುವಂತೆ, ಮೊದಲಿದ್ದ ನಿಯಮ ವನ್ನು ತೆಗೆದು ಹಾಕಿದನು.

ಕಲಿಯುಲಿಕ

ತಾನು ಕೊಟ್ಟ ಕಾರ್ಯವೆಂದು, ಬೇತಾಳದ ಒಬ್ಬ ಇಷ್ಟೊಂದು ಇವರದು ಮಹಾ ಸಾಹಸಗಳಿಗೂ ಸಿದ್ಧನಾದ ರಾಜಾ ತ್ರಿವಿಕ್ರಮನು ಮತ್ತೆ ಮರದ ಬಳಿಗೆ ಹೋಗಿ ಕೊಂಬೆಯಲ್ಲಿ ನೇತಾಡುತ್ತಿದ್ದ ಪವ ವನ್ನು ಕೆಳಗಿಳಿಸಿ, ತನ್ನ ಹೊಲ ಮೇಲೆ ಹೇರಿಕೊಂಡು ಎಂದಿನಂತೆ ಮನೆಯವಾಗಿ ಸ್ವತಃನದ ಕೆಡೆಗೆ ನಡೆಯ ಕೊಡಗಿದ್ದನು. ಆಗ ಶವದೊಳಗೆ ಹುದುಗಿಕೊಂಡಿದ್ದ ಬೇತಾಳವು ಮಾತಾಡಲು ತೊಡಗಿ, "ಎಲಾ ಮಹಾ ರಾಜನೇ, ಇಷ್ಟೊಂದು ರಾತ್ರಿಯ ಹೊತ್ತಿನಲ್ಲಿ ಈ ಘಯಂಕರ ಸ್ಥಳದಲ್ಲಿ ನೀನು ಏನನ್ನು ಸಾಧಿಸ ಬೇಕೆಂದು ಇಂತಹ ಕಷ್ಟಗಳನ್ನು ಸಹಿಸಿಕೊಳ್ಳುವೆಯೋ ನನಗಂತೂ ತಿಳಿಯದು. ನಿನ್ನ ಹಾಗೆ ಅನೇಕ ಮಂದಿ ಮನುಷ್ಯರಲ್ಲಿ ಹುಟ್ಟಿವೂ, ಕಷ್ಟ ಸಹಿಷ್ಣುತೆಯೂ ಇರುತ್ತದೆಂಬುದೇನೋ ನಿಜವೇ. ಅವರು ಅದನ್ನು ಸಹಿಸುವವಾಗಿ ಉಪಯೋಗಿಸಲು ತಿಳಿಯದೆ ಎಷ್ಟೆಷ್ಟೋ ಕಷ್ಟಪಟ್ಟಾಗ ಗುರಿಯಾಗುತ್ತಾರೆ. ನೀನೂ ಅಂಥವರಲ್ಲಿ ಒಬ್ಬನಾಗಿರುವುದೇ ಆದಿವು ತ್ತದೆ. ಇದಕ್ಕೆ ಕಾದಾಹರಣೆಯಾಗಿ ಒಂದು ಕಥೆ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ, ಕೇಳು. ನಡೆಯುವಾಗ ಕ್ರಮವೇ

ಬೈತ್ಯಾಳಕಥೆಗಳೇ?

ಗೊತ್ತಾಗಲಾರದು" ಎಂದು ಹೀರಿಕೆ ಹೇಳಿ ಕಥೆಯನ್ನು ಹೇಳಲು ಪ್ರಾರಂಭ ಮಾಡಿತು:

ಗಂಗರಾಜನೇಮೊಬ್ಬ ಸ್ವತಂತ್ರವಾದ ರೈತನಿದ್ದನು. ಅವನಿಗೆ ಸುಶಾಂತನೆಂಬವನು ಒಬ್ಬನೇ ಒಬ್ಬ ಮಗ. ಗಂಗರಾಜನು ರೊಡ್ಡ ಆಸ್ತಿವಂತನಾದುದರಿಂದ, ತನ್ನ ಮಗನಿಗೆ ಚೆನ್ನಾಗಿ ಏಡ್ಡೆ ಕಲಿಸಿ, ಎಲ್ಲಾ ಏಡ್ಡೆಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಜಾಗಣನ್ನಾಗಿ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಅವನ ಆಸೆಯಾಗಿತ್ತು. ಆದರೆ ಪಾವ್ವ ಮಗ ಸುಶಾಂತನಿಗೆ ಬದನೆಯ ವಯಸ್ಸು ನಡೆಯುತ್ತಿದ್ದಾಗ ಗಂಗರಾಜನಿಗೆ ಯಾವುದೋ ಒಂದು ತಿಳಿಯದ ಕಾಯಿಲೆ ಅಂಟಿಕೊಂಡು ಮನುಷ್ಯನನ್ನು ಕರಗಿಸಿಕೊಡಲಿತು. ಅಂದು ಮಲಗಿದವನು ಮಲಗಿದಲ್ಲೇ ಇದ್ದುಬಿಟ್ಟನು. ಯಾವ ಔಷಧಿಯಿಂದಲೂ ರೋಗಿ ವಾಸಿಯಾಗಲಿಲ್ಲ. ಸುಶಾಂತನನ್ನು ತನ್ನ ಹತ್ತಿರವೇ ಇರಿಸಿಕೊಂಡು ಬಾಳಿಕೆ: ವ್ಯವಹಾರಗಳನ್ನೂ, ವ್ಯವಹಾರವಾದ ಆಗು ಹೋಗುಗಳನ್ನೂ ಅವನಿಂದಲೇ ಮಾಡಿಸಿಕೊಡಲಿ

ದನು. ಅದರಿಂದ ಅವನಿಗೆ ಚಿಕ್ಕಂದಿನಿಂದಲೇ ಮನೆ ಹೊಳಗಿನ ವಿಷಯಗಳೂ, ವ್ಯವಹಾರವಾದ ಗತ್ತುಗಳೂ ತಿಳಿಯುತ್ತಾ ಬಂದುವು. ಮಗನಿಗೆ ಹದಿನೈದು ವರ್ಷದ ಬೆಳವಣಿಗೆ ಬಂದಾಗ, ಗಂಗರಾಜನು ರೋಗಿಷ್ಠನಾದರೂ ಮಗನು ಎಲ್ಲಾ ಕೆಲಸಗಳನ್ನೂ ನೋಡಿಕೊಳ್ಳುವಷ್ಟು ಸಮರ್ಥನಾದನು. ಅದರಿಂದ ಗಂಗರಾಜನಿಗೆ ಸಮಾಧಾನವಾಯಿತು.

ಸ್ವಲ್ಪ ಸುಶಾಂತನಿಗೆ ಕಲಿಯುವಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಬಹಳ ಆಸಕ್ತಿ ಇದ್ದಿತು. ಆ ಊರಿನಲ್ಲಿರುವ ಉಪಾಧ್ಯಾಯನು ಪೆಚ್ಚು ಓದಿಕೊಂಡವನಾಗಿರಲಿಲ್ಲ. ತನ್ನ ಹಿನ್ನೆಲೆಗೆ ಅಕ್ಷರಜ್ಞಾನ ಮಾತ್ರ, ಚೆನ್ನಾಗಿ ಕಲಿಸಿಬಿಡುತ್ತಿದ್ದನು. ಆದರೆ ಸುಶಾಂತನು ಒಳ್ಳೆಯ ಗ್ರಹಣ ಶಕ್ತಿಯುಳ್ಳ ಹುಡುಗನಾದುದರಿಂದ, ಆ ಗುರುವಿನ ಹತ್ತಿರವೇ ಉಳಿದಿಲ್ಲ ಹುಡುಗರಿಗಿಂತಲೂ ಹೆಚ್ಚಾಗಿಯೇ ಕಲಿತು ಕೊಂಡನು. ಅದೇ ಊರಿನಲ್ಲಿ ಶಾರಣೇಮೊಬ್ಬ ಕವಿ ಇದ್ದನು. ಸುಶಾಂತನು ಅವನ ಬಳಿಗೆ ಹೋಗಿ, ಕಾವ್ಯವನ್ನು ಕಲಿತು ಕಲಿಯತೊಡಗಿದನು. ಆಗ ಅವನಿಗೆ ಇನ್ನೆಷ್ಟೋ ವಿಷಯಗಳು ಅವಗತವಾಯವು. ಆಮೇಲೂ ಅನೇಕ ಹೊಸ ಹೊಸ ವಿಷಯಗಳನ್ನು ಇನ್ನೂ ಕಲಿಯಬೇಕೆಂದು ಇದ್ದರೂ ಅಲ್ಲಲ್ಲಿಯೂ ಹಳ್ಳ ಅವಕಾಶ ಕಾಣಲಿಲ್ಲ.

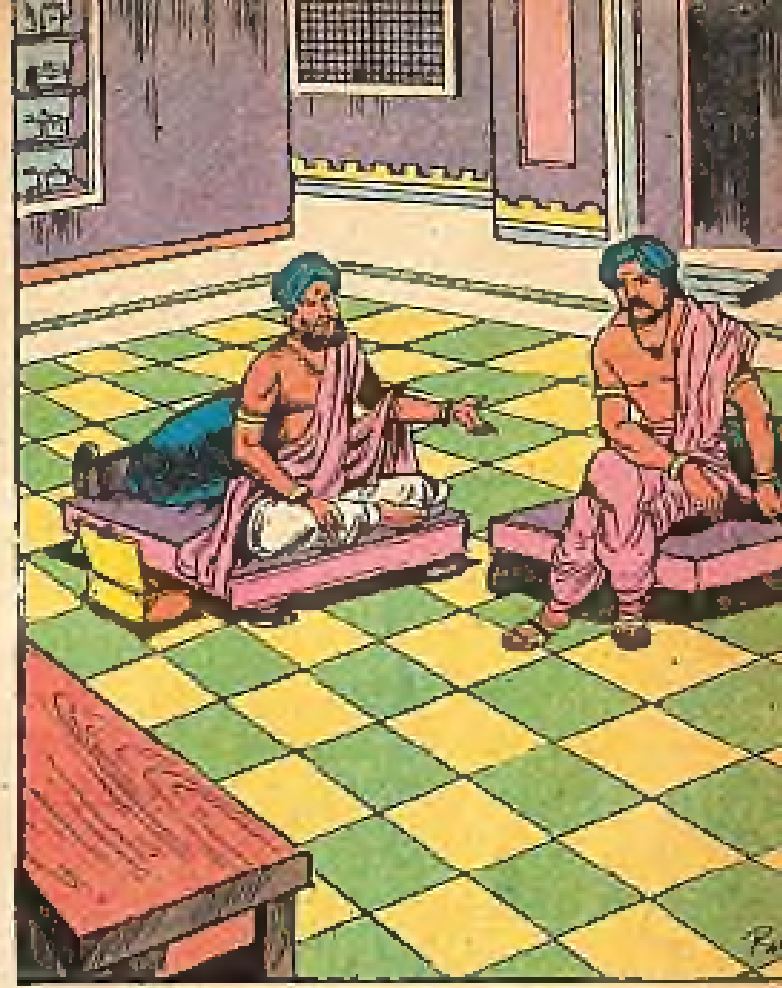
ಸುಶಾಂತನಿಗೆ ಜಿಜ್ಞಾಸೆಯ ಬುದ್ಧಿ, ಜಾಸ್ತಿ ಪ್ರಶ್ನಕಿಯಲ್ಲಿರುವ ವಿಶೇಷಗಳನ್ನು ಅವನು ಸೂಕ್ಷ್ಮವಾಗಿ ನೋಡುತ್ತ, ತನ್ನೊಳಗೆ ಪರಿಚೀಲಿಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತ, ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಕಾರ್ಯಕ್ಕೂ ಕಾರಣವನ್ನು ಅನ್ವೇಷಿಸುತ್ತ, ವ್ಯವಹಾರದಲ್ಲಿ ಹೊಸ ಹೊಸ ವದ್ಧತಿಗಳನ್ನು ಪ್ರವೇಶಿಸಿಕೊಳ್ಳಿದನು. ಅದರಿಂದ ಒಳ್ಳೆಯ ದಾಗುವುದನ್ನು ನೋಡಿ, ಊರವರಲ್ಲಿ ಅವನ ಬುದ್ಧಿ ಮಂತ್ರಿಯನ್ನು ಮೆಚ್ಚಿಕೊಳ್ಳತೊಡಗಿದರು. ಯಾರಿಗೆ ಯಾವ ಸಮಸ್ಯೆ ಬಂದರೂ ಚಿಕ್ಕವನೆಂದು ಅಲಕ್ಷ್ಯ ಮಾಡದೆ ಸುಶಾಂತನ ಬಳಿಗೆ ಬಂದು ಅರೋಚನೆ

ಕೇಳುತ್ತಿದ್ದರು. ಅವನು ಮನಸ್ಸು ಕೊಟ್ಟು ಪರಿ
ತೀಲನ ಮಾಡಿ ತೃಪ್ತಿಕರವಾಗಿ ಉತ್ತರ ಹೇಳಿ ಅವರ
ಸಮಸ್ಯೆಗಳನ್ನು ಬಗೆಹರಿಸುತ್ತಿದ್ದನು.

ತಂದೆಗೆ ವರ್ಷಾಂತರಗಳಿಂದ ಗುಣವಾಗದಿರುವ
ರೋಗವನ್ನು ಕುರಿತು ಸುಶಾಂತನು ಯಾವಾಗಲೂ
ಅರೋಚಿತನಾದ್ದೇ ಇರುವನು. ಊರೋಳಿಗೆ
ವೈದ್ಯನೊಂದಿಗೆ ಮಾತಾಡಿ ಯಾವ ಯಾವ ವ್ಯಾಧಿ
ಯಾವ ಯಾವ ಕಾರಣಗಳಿಂದ ಬರುತ್ತವೆಯೆಂದು,
ಕೇಳಿ ಕೇಳಿ ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳುತ್ತಾ ಇದ್ದನು. ಆದರೆ
ಅವನ ತಂದೆಗೆ ಮಾತ್ರ, ಆ ವೈದ್ಯರ ಯಾವ ಮುದ್ದೂ
ಗುಣ ಕೊಡಲಿಲ್ಲ. ಹಾಗಾದರೆ ಮೃದ್ವಿನ ಸಂಬಂಧ
ವಿಲ್ಲದ ಬೇರೆ ಯಾವುದೋ ಕಾರಣದಿಂದ ತಂದೆಯ
ರೋಗವು ತಗ್ಗುವುದಿಲ್ಲವೆನಿಸಿತು.

ಸುಶಾಂತನಿಗೆ ಶರೀರ ಶಾಸ್ತ್ರವೂ ಸ್ವಲ್ಪಮಟ್ಟಿಗೆ
ಅರ್ಥವಾಯಿತು. ಶರೀರಗಳೆಲ್ಲ ಒಂದೇ ವಿಧವಾದರೂ
ಬೇರೆ ಬೇರೆ ಕಾರಣಗಳಿಂದ ಶರೀರಗಳ ವ್ಯತ್ಯಾಸ
ಗಳನ್ನು ತೋರಿ ನೋಡಿಕೊಂಡನು. ಆಗ ತಂದೆಯ
ರೋಗಕ್ಕೆ ಕಾರಣವೇನೆಂದು ಅವನಿಗೆ ಸ್ಪಷ್ಟವಾಯಿತು.
ಅವನು ತಂದೆಗೆ ಗೊತ್ತಾಗದಂತೆ ತಾಯಿಗೆ ಹೇಳಿ,
ಶುದ್ಧವಾಗಿ ಪ್ರಶ್ನಿಸಿದನು. ಅದಿಗೆ ಮಾಡಿ ಹಾಕಿ
ದನು. ಅದರ ಪ್ರಭಾವದಿಂದ ಮೂರು ತಿಂಗಳಲ್ಲಿ
ಗಂಗರಾಜನು ಅರೋಗ್ಯ ಸುಧಾರಿಸಿದವನಾಗಿ ಓಡಾಡ
ತೊಡಗಿದನು. ಆಗ ಸುಶಾಂತನು ತಂದೆಯೊಂದಿಗೆ
ತಾನು ಮಾಡಿದ ವೈದ್ಯವನ್ನು ಕುರಿತು ಹೇಳಲು
ಗಂಗರಾಜನು ಅತ್ಯಾಶ್ಚರ್ಯಪಟ್ಟು, ವೈದ್ಯನ
ಅಭಿಪ್ರಾಯ ತಿಳಿಯಲು ಊರ ವೈದ್ಯನೊಂದಿಗೆ
ನಡೆದ ಸಮಾಚಾರವನ್ನೆಲ್ಲಾ ಹೇಳಿದನು.

ಅದನ್ನು ಕೇಳಿ ವೈದ್ಯನು ಬೆರಗಾಗಿ, "ಬಹಳ
ಒಳ್ಳೆಯದಾಯಿತು. ರಾಜಧಾನಿಯಲ್ಲಿ ನನ್ನ ಪರಿಚ
ಯದ ಧನವೈದ್ಯನಿದ್ದಾನೆ. ಅತನು ಧನವಂತರಿಗೆಲ್ಲ
ವೈದ್ಯ ಮಾಡುವವನು. ನಿಮ್ಮ ರೋಗವನ್ನು

ಕುರಿತು ಆತನ ಹತ್ತಿರ ಕೂಡಾ ಚರ್ಚೆ ಮಾಡಿದ್ದೇನೆ.
ಅತನಿಗೂ ಅದರ ತಳ ಸಿಕ್ಕಿರಲಿಲ್ಲ. ನೀವು ಫಣಿ,
ವಂತರು, ನಿಮ್ಮ ಮಗನ ಬುದ್ಧಿ ಸಾಮಾನ್ಯವಾದು
ವಲ್ಲ. ವಜ್ರವೇ ಅವನು ಸಾಕೆ 'ಓದಿಯಲೇ
ಬೇಕಷ್ಟೆ? ಅವನ ಪ್ರಭಾವವು ಕಮರಿ ಹೋಗು
ವಂತೆ ಬಿಡಬಾರದು. ನೀವು ನಿಮ್ಮ ಮಗನನ್ನು
ಎಲ್ಲಿಗಾದರೂ ಕಳುಹಿಸಿ ಬನ್ನಾಗಿ ಓದಿಸಿ. ಅದರಿಂದ
ನಿಮಗೆ ಮಾತ್ರವಲ್ಲ, ಎಲ್ಲರಿಗೂ ಮೇಲಾಗುತ್ತದೆ"
ಎಂದು ಸಲಹೆ ಮಾಡಿದನು.

ಗಂಗರಾಜನಿಗಂತೂ ಮಗನಿಗೆ ವಿದ್ಯೆಗಳನ್ನು ಕಲಿಸ
ಬೇಕೆಂದರೇ ಇತ್ತು. ವೈದ್ಯನ ಸಲಹೆಯಿಂದ ಅವನ
ಉತ್ಸಾಹವು ಜೇತರಿಸಿತು. ಅವನು ಮಗನನ್ನು
ಕರೆದುಕೊಂಡು ರಾಜಧಾನಿಗೆ ನಗರದ ಕಡೆಗೆ
ಹೊರಟನು. ರಾಜಧಾನಿಯಲ್ಲಿ ದಿಲೀಪರಾಜುವರು
ಸಲಹಾಸ್ಥ ವಾರಂಗತರಾಗಿ ಗುರುಕುಲವನ್ನು ನಡೆಸು
ತ್ತಿದ್ದರು. ಅವರ ಗುರುಕುಲದ ಹೆಸರು ಬಹಳ

ಪ್ರಸಿದ್ಧವಾಗಿತ್ತು. ಅವರ ಹತ್ತಿರವೇ ಸುಶಾಂತ ನನ್ನು ಸೇರಿಸಿಕೊಂಡು ಗಂಗರಾಜನ ಉದ್ದೇಶ.

ದಾರಿಯಲ್ಲಿ ತಂದೆ ಮಗಂದಿರು ಒಂದು ಗ್ರಾಮ ದಲ್ಲಿ ಸ್ವಲ್ಪ ತಂಗಿದರು. ಅಲ್ಲಿ ಗಂಗರಾಜನ ದೂರದ ಬಂಧುವೊಬ್ಬನಿದ್ದನು. ಅವನ ಮನೆಯಲ್ಲೇ ಅವರು ತಂಗಿದ್ದರು. ಆ ಬಂಧು ಸುಶಾಂತನನ್ನು ಸ್ವಲ್ಪ ಪರೀಕ್ಷೆ ಮಾಡಿ, "ನೋಡಿ ಗಂಗರಾಜರೇ, ನಿಮ್ಮ ಮಗನು ದೊಡ್ಡ ಕವಿಯಾಗುತ್ತಾನೆ. ನನ್ನ ಮಗ ಚಂದ್ರನು ದಿಲೀಪರ ಹತ್ತಿರ ಕವಿತ್ವವನ್ನು ಕಲಿಯುತ್ತಿದ್ದಾನೆ. ನೀವು ಮೊದಲು ಚಂದ್ರನ ಬಳಿಗೆ ಹೋಗಿ ಇವನ ಸಂಗತಿಯನ್ನು ಹೇಳಿರಿ. ಅವನು ನಿಮಗೆ ಸಹಾಯ ಮಾಡುತ್ತಾನೆ. ಏಕೆಂದರೆ ದಿಲೀಪರು ಎಲ್ಲರನ್ನೂ ಸೇರಿಸಿಕೊಳ್ಳುವುದಿಲ್ಲ. ಅವಕ್ಕಾಗಿ ಒಂದು ಪದ್ಯತಿಯನ್ನು ಇಟ್ಟಿರುತ್ತಾರೆ. ಅವರ ಶಿಷ್ಯರೇ ಮೊದಲು ಹೊಸದನ್ನು ಪರೀಕ್ಷಿಸಿ, ಉಪಯೋಗವಿರುವವನೆಯು ಹೇಳಿದರೇನೇ ತಮ್ಮ ಗುರುಕುಲದಲ್ಲಿ ಸೇರಿಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆ" ಎಂದನು.

ಗಂಗರಾಜನು ಅಲ್ಲಿಂದ ಹೊರಟು ಹೋಗುತ್ತಾ ದಾರಿಯಲ್ಲಿ ಮತ್ತೊಂದು ಗ್ರಾಮದಲ್ಲಿ ತಂಗಿದನು. ಅಲ್ಲಿ ಅವನು ತಂಗಿದ್ದು ಗ್ರಾಮಾಧಿಕಾರಿಯ ಮನೆಯಲ್ಲಿಯೇ. ಗ್ರಾಮಾಧಿಕಾರಿ ಸುಶಾಂತನ ವಿನಯ ವಿಧೇಯತೆಗಳನ್ನು ನೋಡಿ, ಬಹಳ ಮೆಚ್ಚಿಕೊಂಡು ಅನೇಕ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳನ್ನು ಮಾಡಿದನು. ಕಡೆಗೆ ಗ್ರಾಮಾಧಿಕಾರಿ ಗಂಗರಾಜನೊಂದಿಗೆ, "ಸುಶಾಂತ ಒಳ್ಳೆ ದೀರ ನಾಗಿದ್ದಾನೆ. ಇವನಿಗೆ ಯುದ್ಧ ವಿದ್ಯೆಯನ್ನೇ ಕಲಿಸಿ ಯಾವ ಗುರುವಿನ ಹತ್ತಿರವೂ ಕಲಿಯದೆಯೇ ಇವನು ಅನೇಕ ವ್ಯಾಯಾಮಗಳನ್ನು ಕಲಿಸಿದ್ದಾನೆ. ಅವನ ತರೀರವು ನೀರನಿಗೆ ತಕ್ಕಹಾಗೆ ತಿದ್ದುತ್ತಿದೆ. ರಾಜ ಧಾನಿಯಲ್ಲಿ ದಿಲೀಪರ ಗುರುಕುಲದಲ್ಲಿ ನನ್ನ ಚಿಕ್ಕ ತಮ್ಮ ವೀರಭದ್ರ ಯುದ್ಧ ವಿದ್ಯೆಯನ್ನು ಅಭ್ಯಾಸ ಮಾಡಿಕೊಂಡಿದ್ದಾನೆ. ನೀವು ಅವನ ಸಹಾಯ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಿರಿ" ಎಂದನು.

ಗಂಗರಾಜನು, ಮತ್ತೆ ಅಲ್ಲಿಂದ ಪ್ರಯಾಣ ಮುಂದುವರಿಸಿದನು. ರಾಜಧಾನಿಗೆ ತಲುಪುವುದ

ರೋಗಿಗೆ ಎರಡು ಮೂರು ಗ್ರಾಮಗಳಲ್ಲಿ ತಂಗಿದ್ದನು. ಅಲ್ಲಿಯವರೆಲ್ಲಾ ಸುಶಾಂತನ ವಿನಯ ವಿಧೇಯತೆ ಗಳಿಗೂ, ಬುದ್ಧಿವಂತಿಕೆಗೂ ಒಪ್ಪಳಿ ಅಶ್ಚರ್ಯ ಪಟ್ಟರು. ಕೆಲವರು ಅವನಿಗೆ ವೈದ್ಯಕೀಯ ಕಲಿಸಲು ಹೇಳಿದರು. ಮತ್ತೆ ಕೆಲವರು ಸಂಗೀತ ಹೇಳಿದರೆ ಒಳ್ಳೆಯ ಪ್ರಾತಿ ಒದುತ್ತದೆಂದರು. ಕಿಬ್ಬಿರೆ ಕಲಿ. ದರ ಒಪ್ಪಳಿ ಬೆನ್ನಾಗಿ ಇವನಿಗೆ ಒಡಿಸುತ್ತದೆಂದರು ಕೆಲವರು.

ಗಂಗರಾಜನು ಅವರಲ್ಲಿರ ಸಲಹೆಗಳನ್ನೂ ಕೇಳಿ ತಲೆದೂಡಿಸಿದನು. ಅಮೇರೆ ಕಂದೆ ಮಗಂದಿರು ರಾಜಧಾನಿಯನ್ನು ಸೇರಿ, ಒಂದು ಭತ್ತದಲ್ಲಿ ವಸತಿ ವಿವರಿಸಿಕೊಂಡರು.

ಗಂಗರಾಜನು ತುಂಬಾ ಆರೋಚನೆ ಮಾಡಿ ದಿಲೀವರ ಗುರುತುಲಕ್ಕೆ ಹೋಗುವುದಕ್ಕೆ ಮೊದಲು ಚಂದ್ರನನ್ನು ನೋಡುವುದು ಒಳ್ಳೆಯದೆಂದು ಕೊಂಡನು. ಚಂದ್ರನು ಅಲ್ಲಿಗಿದ್ದರು ಬಂಧುಗಳ ಮನೆಯಲ್ಲಿರುವನೆಂದು ಗೊತ್ತಿತ್ತು. ದಿನಾ ಸಾಯಂ

ಕಾಲ ಅವನು ದಿಲೀವರ ಗುರುತುಲಕ್ಕೆ ಹೋಗುತ್ತಿರುವನಂತೆ. ರಾತ್ರಿ ಒಪ್ಪಳಿ ಹೊತ್ತಾಗಿ ಮನಗೆ ಒಂದು ಮೆಲಗಿದರೆ, ಬೆಳಗ್ಗೆ ಒಪ್ಪಳಿ ತಡವಾಗಿಯೇ ನಿದ್ರೆಯಿಂದ ಏಳುವನಂತೆ.

ಅದಾದರಿಂದ ಗಂಗರಾಜನು ಸುಶಾಂತನೂ ಬೆಳಗ್ಗೆಯೇ ಚಂದ್ರನಿರುವಲ್ಲಿಗೆ ಹೋದರು. ಆಗ ಅವನು ಇನ್ನೂ ಎದ್ದಿರಲಿಲ್ಲ. ಮನೆಯ ಹಂಗುಸೂ ಬ್ಬಳು ಅವನನ್ನು ಕೂಗಿ ಕರೆದು ಬಲಮತದಿಂದ ಎಬ್ಬಿಸಿದಳು.

ಚಂದ್ರನು ಬೇಸರದಿಂದ ಕೇಳಿ ಮೊಸಗಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಾ ಎತ್ತು ಹೊರಗೆ ಬಂದು, ಗಂಗರಾಜ, ಸುಶಾಂತರನ್ನು ನೋಡಿ, ಒಂದ ಕೆಲಸವೇನೆಂದು ವಿಚಾರಿಸಿದನು.

ಗಂಗರಾಜನು ಹೇಳಿದುದನ್ನು ಕೇಳಿ, "ಓಹೋ ! ನಿಮ್ಮ ಮಗಳು ಈ ಮೊದಲು ಯಾರ ಹತ್ತಿರ ವಾದರೂ ಎದ್ದಾ ಭಾಸ ಮಾಡಿದ್ದಾಗಿಯೇ ?" ಎಂದು ಪ್ರಶ್ನಿಸಿದನು ಚಂದ್ರ. "ಹಾಗೆನೂ ಇಲ್ಲ" ಎಂದನು ಗಂಗರಾಜ.

“ಸ್ವಲ್ಪಮಟ್ಟಿಗಾದರೂ ಎದ್ದ ಕೆಲಸು ಬರುವವರ ಹೊರತು ಬೇರೆಯವರಿಗೆ ನಮ್ಮ ಗುರು ದೇವರ. ಎದ್ದ ಕೆಲಸವನ್ನೂ ಹಾಗೆ ಕೂಡಲೆ ಅವನ ಬಳಿಗೆ ಒಯ್ಯುವವರು. ಅವನು ಕೂಡ ತಿಳಿಯುತ್ತಾರೆ. ದಿಲೀಪರು ಯಾವುದನ್ನಾದರೂ ಸಮಸ್ಯೆ ಮೊದಲು ಅವನಿಗಿರುವ ಮೊತ್ತ ಸಹಿಸರು” ಎಂದನು ಚಂದ್ರ.

“ಅದಕ್ಕೇ ನಮ್ಮ ಸಹಾಯ ಕೇಳಲು ಬಂದದ್ದು. ಮಗನನ್ನು ನಮ್ಮ ಹತ್ತಿರ ಬಿಟ್ಟು ಹೋಗುತ್ತೇನೆ. ನನ್ನ ಪುಟ್ಟ ಮೊದಲ ಮಗನು ಎಂದಿಲ್ಲ ಅವನು ನಮ್ಮ ಗುರುಗಳ ಹತ್ತಿರ ಸೇರಿಸಿದರೆ ಮೊದಲ ಉಪಚಾರ” ಎಂದನು ಗಂಗರಾಜ.

ಚಂದ್ರನು ಸುಶಾಂಕನ ಹತ್ತಿರ ಕವಿತ್ವದ ವಿಷಯ ಕೇಳಿ ಕೃಷ್ಣಕವಚದ ಮನೆಗಾಗಿ ಹೋದನು. ಅವನಿಗೆ ಸರಿಯಾದ ಉತ್ತರ ಕೊಡಲು ಸುಶಾಂಕನಿಗೆ ಆಗಲಿಲ್ಲ.

“ಇಷ್ಟು ಸಣ್ಣ ವಿಷಯ ಕೂಡಾ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲದೆ ನನಗೆ ದಿಲೀಪರಂತಹ ಮಹಾ ಗುರುಗಳು ಬೇಕೆನು ? ಅತ್ಯಾಕೆ ಒಳ್ಳೆಯದಲ್ಲ. ಹಿಂದಿರುಗಿ ನೋಡದೆ ಸೀದಾ ಉದಿಗೆ ಹೋಗಬಹುದು” ಎಂದನು ಚಂದ್ರ, ಕೋಪದ ಕೆಲಸದಿಂದ.

ಅಲ್ಲಿಂದ ಗಂಗರಾಜನೂ ಸುಶಾಂಕನೂ ವೀರ ಭದ್ರನ ಮನೆಗೆ ಹೋದರು. ವೀರಭದ್ರನು ಅವರಿಗೆ ಗುರುಗಳಿಗೆ ಹೋದುದನ್ನು ತಿಳಿಸಿದನು.

“ನಮ್ಮ ಗುರುಗಳು ಮುಖ್ಯವಸ್ಥೆಯಾದ ಕುಟುಂಬದವರೇ ಹೊರತು ಅಲಸ್ಯವನ್ನು ಮಾತ್ರ ಸಹಿಸುವವರಲ್ಲ. ನೀವು ಸಾಯಂಕಾಲ ಬನ್ನಿ” ಎಂದು ವೀರಭದ್ರನು ಹೊರಟುಹೋದನು.

ಅ ದಿನ ಸಾಯಂಕಾಲ ತಂದೆ ಮಗಂದಿರು ಮತ್ತೆ ವೀರಭದ್ರನ ಮನೆಗೆ ಹೋದರು.

“ಈ ಮೊದಲು ನಿಮ್ಮ ಮಗನು ಎಲ್ಲಿಯವರೂ ಯಾವುದನ್ನೂ ಅಡ್ಡವಾಗಿ ಮಾಡದ ಮೂರ್ಛಾ ನೆಯ್ಯೋ ?” ಎಂದು ವೀರಭದ್ರನು ಸುಶಾಂಕನನ್ನು ಪರೀಕ್ಷಿಸಿ ನೋಡುತ್ತಾ, ಪ್ರಶ್ನಿಸಿದನು.

ಚಂದ್ರನ ಹತ್ತಿರ ಆದ ಅನುಭವವನ್ನು ದೃಷ್ಟಿ ಯಲ್ಲಿಟ್ಟುಕೊಂಡು ಗಂಗರಾಜನು, “ನಮ್ಮ ಉದಿ ಗೆಲ್ಲ ಬೇಕು ಗುರುಗಳು ಹತ್ತಿರ ಸೇರಿರುವುದೇ ಇಷ್ಟವೆ ಮಾಡಿದ್ದಾನೆ” ಎಂದನು.

“ಹಾಗಾದರೆ ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ. ನಮ್ಮ ಗುರು ದಿಲೀಪರು ಮೊದಲಿನಿಂದ ಕೆಲಸವಿಲ್ಲದೆ ಬರುವವರಿ ಗ್ಗಾದರೆ ಮೇಲೆ ಹೋಗಿ ಎದ್ದ ಕೆಲಸವನ್ನೆಲ್ಲ ಯಾರೋ ಒಪ್ಪಿಕೊಂಡು ಹತ್ತಿರ ಸ್ವಲ್ಪಕಾಲ ಎದ್ದ ಕೆಲಸವನ್ನು ಮಾಡಿಸಿ, ಅವರೊಂದಿಗೆ ಬಂದು ತನ್ನ ಹತ್ತಿರ ಬರುವುದನ್ನು ಕಂಡರೆ ಮಹಿಮೆಗು ತ್ತಾರೆ ನಮ್ಮ ಗುರುಗಳು !” ಎಂದನು ವೀರಭದ್ರ.

ಅಗ ಗಂಗರಾಜನು, “ಅಯ್ಯೋ ನಾನು ಹಾಗೆ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಚಂದ್ರನು ದಿಲೀಪರನ್ನು ಎದ್ದ ಕೆಲಸ

ಹೇಳಿದ ಮೂಕಿನಿಂದ ಹಾಗೆ ಸುಳ್ಳನ್ನು ಹೇಳಿ ಬಿಟ್ಟನು..." ಎಂದು ಅಲ್ಲಿ ನಡೆದುದನ್ನು ಹೇಳಿದನು.

ವೀರಭದ್ರನು ಅದನ್ನು ಕೇಳಿ, "ಬಹುಶಃ ಅದು ಕವಿತ್ವ ಕೊಡುವಿಕೆಯ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಸಾಮಾನ್ಯರ ಮತವು, ಕವಿಗಳು ಇದರನ್ನು ಅತ್ಯದ್ಭುತವೆಂದು ಬಿಂಬಿಸುವವರು. ಅವರು ತಮಗೆ ಅತ್ಯಂತ ಕೊಟ್ಟು ಬೋಧಿಸುವವರನ್ನು ಮೆಚ್ಚಿ ಗುರು ಎಂದು ಇತಿಹಾಸವನ್ನೂ ಪುರಾಣವನ್ನೂ ಮತ್ತೆ ಬರೆಯುತ್ತೇವೆ ಎನ್ನುತ್ತಾರೆ. ಆದರೆ ಯುದ್ಧ ವಿಧೇಯ ವಿಷಯ ಹಾಗಾಗಿ, ಶ್ರತೀಮೊಟ್ಟಸಗೂ ವಿನೋ ಒಂದು ಹೊಸ ಪದ್ಧತಿ ಇರುತ್ತದೆ, ಯುದ್ಧ ವಿಧೇಯ ಅಭ್ಯಾಸ ಮಾಡುವವನು ಇನ್ನೊಬ್ಬರ ಮೇಲೆ ಅಧಾರವಾಗಿರಬಾರದು" ಎಂದನು ಗರ್ವದಿಂದ.

"ಅದುದೇನೋ ಆಗಿಹೋಯಿತು, ಈಗ ನೀವೇ ಇವಳನ್ನು ಹೇಗಾದರೂ ದಿರಿವರ ಮತ್ತೆರ ಸೇರಿ ಸುವ ಉಪಕಾರ ಮಾಡಬೇಕು" ಎಂದನು ಗಂಗರಾಜ.

ವೀರಭದ್ರನು ಸುಪಾಂತನಿಗೆ ಕೆಲವು ಪ್ರಶ್ನೆಗಳನ್ನು ಮಾಡಿ, ಗಂಗರಾಜನನ್ನು ನೋಡಿ, "ನಮ್ಮ ಮಗನು ವ್ಯಯಾಸನುಗೆ ಕೊಡಲ್ಪಿ ಹೊಸನು ಇಬ್ಬರು ನಿನ್ನ ಕೆಲಿಯಲು ಕೂಡಬೇಕೆಂದವನು. ಇಂಥವನನ್ನು ಕರೆದೊಯ್ದು ಕರಿಸಬೇಕೆಂದು ಹೇಳಿದರೆ ನಮ್ಮ ಗುರುಗಳು ನನ್ನ ಮೇಲೆ ಕೋಪಿಸಿ ನನ್ನನ್ನೇ ಗುರು ಕುರಿಂದ ಹೊರಡಿಸಿಬಿಡುವರು, ನನ್ನ ಮನುಷ್ಯ ವ್ಯರ್ಥ ಮಾಡಬೇಡಿ" ಎಂದನು.

ಗಂಗರಾಜನು ನಿರುತ್ತಾಪದಿಂದ ಅಲ್ಲಿಂದ ಮಗ ನನ್ನು ಕರೆದುಕೊಂಡು ಹೊರಟನು. ಆಮೇಲೆ ಅನೇಕ ಕಡೆಗಳಲ್ಲಿ ಕೂಡಾ ಅದೇ ಬಗೆಯ ಅನುಭವವೇ ಅವರಿಗೆ ಇದ್ದಿತಾಯಿತು.

ಭಕ್ತನ ಯಜಮಾನನು ದಿನಾ ಈ ತಂದೆ ಮಗಂದಿರು ಎಲ್ಲಿಗೋ ಹೋಗಿ ಬೇಸರದ ಮುಖದಿಂದ ಹಿಂದಿರುಗಿ ಬರುವುದನ್ನು ಮೋಕ್ಷಿಸಿಕೊಂಡೇ

ಇದ್ದನು. ಕಡೆಗೆ ವಿನು ಸಂಗತಿ ಎಂದು ಗಂಗರಾಜನೊಂದಿಗೆ ಕೇಳಿಬಿಟ್ಟನು. ಗಂಗರಾಜನು ತನ್ನ ಸಂಗತಿಯನ್ನೆಲ್ಲಾ ಅವನೊಂದಿಗೆ ಹೇಳಿಕೊಂಡನು.

"ಅಷ್ಟೇನಾ? ಇಷ್ಟು ಸಣ್ಣ ವಿಷಯಕ್ಕಾಗಿ ಇಷ್ಟು ಕಷ್ಟವೆದುರಿರಾ? ದಿರಿವರ ನಿನ್ನಿಗೆ ಯಾವ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಪದವಾದರೂ ಕ್ಷಮಾಪನಕ್ಕೆ ಇಮ್ಮೊಗ ಸಿದ್ಧರಾಗುತ್ತದೆ. ಅಷ್ಟೇ ಅಲ್ಲದೆ ದೇಶದೊಳಗಿಲ್ಲಾ ಘನ ಸನ್ಮಾನಗಳೂ ಗೌರವವೂ ಲಭಿಸುತ್ತವೆ. ಅವರಿಂದ ದಿರಿವರ ಕಂಡಕಂಡವರನ್ನೆಲ್ಲಾ ನಿನ್ನ ರಾಗಿ ಸ್ವೀಕರಿಸುವುದಿಲ್ಲ. ಸಮವಾದ ಕುರಣವು ಬೇರೆಯೇ ಇದೆ, ಹತ್ತು ಸಾವಿರ ಭರಹಾ ಯೋರು ಕೊಡುವ ಸಾಧ್ಯವೇ ಅವರಿಗೆ ದಿರಿವರ ಎದ್ದೆ ಗಳನ್ನು ಕರಿಸುತ್ತಾರೆ. ಇದೇ ಅಸಲು ಸತ್ಯ" ಎಂದನು ಭಕ್ತನ ಯಜಮಾನ.

ಗಂಗರಾಜನು ಒಂದು ಕ್ಷಣ ಬೆರಗಾದನು. ಆಮೇಲೆ ಮಗನನ್ನು ಕರೆದುಕೊಂಡು, ಒಂದು

ಕ್ಷಣವೂ ರಾವಧಾನಿಯನ್ನು ತಿರುಗಿ ನೋಡದೆ ತನ್ನ ಮನೆಯ ದಾರಿ ಹಿಡಿದನು. ಸುಶಾಂತನೂ ತಂದೆಯನ್ನು ಅನುಸರಿಸಿ ನಡೆದನು.

ಬೇತಾಳವು ಇಲ್ಲಿಗೆ ಕಥೆಯನ್ನು ನಿಲ್ಲಿಸಿ. "ರಾಜಾ, ಇಲ್ಲಿ ಗಂಗರಾಜನು ದೊಡ್ಡ ರೋಧಿ ಎಂಬುದು ನಿದೂರ್ಣವಾಯಿತಷ್ಟೆ? ಅವನು ಹತ್ತು ಸಾವಿರ ವರಹಗಳ ವಿಚಿಗೆ ಮುಳುಗಿದ್ದ, ಒಬ್ಬನೇ ಒಬ್ಬ ಮಗನಿಗೆ ಎದೆ ಕರಿಸಲು ಇಷ್ಟವಿಲ್ಲದೆ ಹಿಂದಿರುಗಿ ದುಡು ದೊಡ್ಡ ತಪ್ಪು ಹೇಡೋ ಅಲ್ಲವೋ? ಈ ಸಂದೇಹಕ್ಕೆ ತಕ್ಕ ಉತ್ತರ ತಿಳಿದಿದ್ದೂ ಹೇಳದೆ ಹೋದರೆ ನಿನ್ನ ತಲೆ ಸಿಡಿದುಹೋಗುತ್ತದೆ!" ಎಂದು ಹೇಳಿ ಸುಮ್ಮನಾಯಿತು.

ಅದಕ್ಕೆ ತ್ರಿವಿಕ್ರಮನು ಹೀಗಂದನು. "ಗಂಗ ರಾಜನು ರೋಧಿಯೇನೂ ಅಲ್ಲ. ಅವನು ಮಗನಿಗೆ ಕರಿಸುವ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ನಿರಾಪಕ್ಷವಾಗಿ ಹಿಂದಿರುಗಿ ದುಡು ತಪ್ಪು ಅಲ್ಲ. ಅವನು ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ನಗರ ವನ್ನು ಸೇರಿದಾಗಿನಿಂದಲೂ, ದಿಲೀವರ ಶಿಷ್ಯರಿಂದ ತನಗಾದ ಅನುಭವಗಳೇ ಅವನನ್ನು ಅಂತಹ ನಿರ್ಣಯಕ್ಕೆ ಬರಮಾಡಿದವು. ಶಿಷ್ಯನ ಅರ್ಹತೆಯನ್ನು ನೋಡಿ ಎದ್ದ ಕರಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಬದಲು, ಹಣವನ್ನು ನೋಡಿ ಎದ್ದ ಕರಿಸುವವನು ಸರಿಯಾದ ಗುರು ಅನ್ನಿಸಿಕೊಳ್ಳಲಾರನು. ದಿಲೀವರು ಸಮರ್ಥ

ರಾದ ಗುರುಗಳಾಗಿರಬಹುದು. ಅವರ ಮಂಡಿತವ ಶಿಷ್ಯರನ್ನು ಒಳ್ಳೆಯ ಜ್ಞಾನಿಗಳಾಗಿ ಮಾರ್ಪಡಿಸುವ ಚಕ್ಕೆ ಒದಲಾಗಿ ಧನಾರ್ಜನೆಯೇ ಗುರಿಯುಳ್ಳವ ರಾಗುವಂತೆ ಮಾಡುತ್ತದೆ. ಅವರ ಶಿಷ್ಯರೇ ಇನ್ನಕ್ಕೆ ಉದಾಹರಣೆಯಾಗಿದ್ದಾರೆ. ಅವರಲ್ಲಿ ಕಾಡಿನೆಯಮ್ಮ ಎನೆಯವಿರಲಿಲ್ಲ. ಎಲ್ಲರೂ ಗಡ್ಡೆ ಗುಟ್ಟಿದ ದುರಹಂಕಾರಿ ಗಳು. ಸುಶಾಂತನು ಯಾವ ದೊಡ್ಡ ವಿದ್ಯೆಯನ್ನು ಕಲಿಯದೇನೇ. ಮನೆಯ ಹತ್ತಿರ ತನಗೆ ಎಲ್ಲಾ ಕೆಲಸ ಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಸಹಾಯ ಮಾಡುತ್ತ, ಪ್ರಕೃತಿ ಯೊಂದಿಗೂ, ಪ್ರಪಂಚದೊಂದಿಗೂ ಎಷ್ಟೋ ವಿಶ್ವಾಸ ವನ್ನು ಸಂಪಾದಿಸಿಕೊಂಡಿದ್ದಾನೆ. ಅವನ ವಿಷಯ ವನ್ನೂ ಒದ್ದಿವಂತಿಕೆಯನ್ನೂ ಉರವರೆಲ್ಲ ಮೆಚ್ಚಿ ಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ತಮ್ಮ ಸಮಸ್ಯೆಗಳನ್ನು ಕೂಡಾ ಅವನೊಂದಿಗೆ ಹೇಳಿ ತಪ್ಪಿರವಾದ ಪರಿಹಾರ ಕಾಣುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಅಂತಹವನನ್ನು ಹತ್ತು ಸಾವಿರ ವರಹ ಕೊಟ್ಟು ದಿಲೀವರ ಶಿಷ್ಯನಾಗಿ ಸೇರಿಸುವ ದೆಂದರೆ, ಅದು ಕೊಳ್ಳಿಯಿಂದ ತಲೆ ಕೆರೆದು ಕೊಂಡಂತೆಯೇ ಆಗುತ್ತದೆ. ಹೀಗಿರುವುದೇ ಅವನು ಮಗನೊಂದಿಗೆ ಮನೆಗೆ ಹಿಂದಿರುಗಿದ್ದಾನೆ"

ರಾಜನಿಗೆ ಹೀಗೆ ಮನಃಭಂಗವಾದ ಕೂಡಲೇ ಬೇತಾಳವು ಕವಡೊಂದಿಗೆ ಮಾಯವಾಗಿ ಹೋಗಿ ಮರದ ಕೊಂಬೆಯಲ್ಲಿ ನೆಲೆನಾಡತೊಡಗಿತು.

ಅಸಂತ್ಯಕ್ತಿ

ಹಿರಿಮೆಯು ಕಾಯವಾಳ್, ಜಮೀನ್ದಾರರ ಬಳಿಗೆ ಬರುವವರ ಕಿಶಕವೆಂಬವರು ಬಂದು ಬಿಡೋ ಬಂದು ಕೆಲಸ ಬೇಕೆಂದು ಕೇಳಿದನು.

ಜಮೀನ್ದಾರರು ಅವನೊಂದಿಗೆ ಕೆಲವು ಪ್ರಶ್ನೆಗಳನ್ನು ಕೇಳಿ, ಅವನು ಕೊಟ್ಟ ಕುತ್ಕರದಿಂದ ತೃಪ್ತರಾಗಿ, "ನಿನಗೆ ಸಂಬಳ ಎಷ್ಟು ಬೇಕು?" ಎಂದು ಕೇಳಿದರು.

ತಮ್ಮ "ಇಷ್ಟ" ಎಂದನು ಕಿಶಕ.

"ಅಕ್ಷ, ನಿನಗೆ ಎಷ್ಟು ಬೇಕೆಂದು ಕೇಳು" ಎಂದರು ಜಮೀನ್ದಾರರು.

ಕಿಶಕನು ಸುಕೋರಿಸಿಕೊಂಡು, "ಇನ್ನೂರು ಕೊಡು ಎಂದು ಸ್ವಾಮಿ" ಎಂದನು.

ಜಮೀನ್ದಾರರು ಸಂದೇಹದಿಂದ, ನಾಳೆ ಬಂದು ಕೆಲಸಕ್ಕೆ ಸೇರುವಂತೆ ಹೇಳಿದರು.

ಆ ಕ್ಷಣದಿಂದಲೇ ಕಿಶಕನಲ್ಲಿ ಅಸಂತ್ಯಕ್ತಿ ಕುರಿತಾದ ಯೋಚನೆಗಳು. ತಾನು ಅವನವನಷ್ಟು ಇನ್ನೂರು ಕೇಳಿದೆ, ಹಾಗಲ್ಲದೆ ಮುನ್ನೂರು ಕೇಳಿದರೂ ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದರೇನೋ? ಇನ್ನು ಕೇಳಲು ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲವಾಯಿತಲ್ಲ! ಎಂದು ಕೊಮ್ಮಿಗೊಳ್ಳತೊಡಗಿದನು.

ಮರುದಿನ ಅವನು ಜಮೀನ್ದಾರರಲ್ಲಿಗೆ ಹೋಗಿ, ತಾನು ಕೆಲಸಕ್ಕೆ ಬಂದೆಂದು ಹೇಳಿದನು. ಜಮೀನ್ದಾರರು ಬೆಳದವಟ್ಟಂತೆ ಮುಖ ಮಾಡಿಕೊಂಡು, "ಅಯ್ಯಾ, ವ್ಯಕ್ತಾನವಾಗಿ ಕಿಳಬೇಡ. ಈ ಹತ್ತು ರೂಪಾಯಿ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಹೋಗಿಬಿಡು. ಮೊವಲು ಹೇಳಿದ ಓಡಿಕೊಗಿದ್ದ ನೌಕರನು ಮತ್ತೆ ಬಂದು ಕ್ಷಮಿಸ್ತೀಳೆಂದು ಕಾಲಿಗೆ ಬಿದ್ದ" ಎಂದರು.

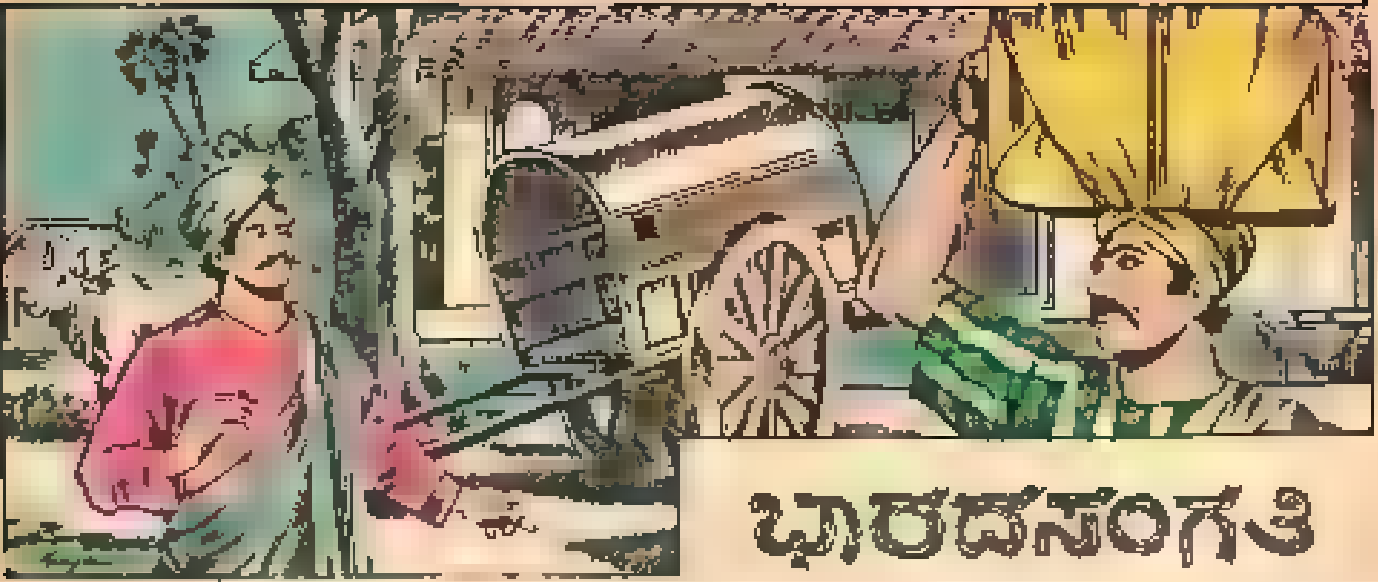
ಕಿಶಕನು ಜಮೀನ್ದಾರರು ಕೊಟ್ಟ ಹತ್ತು ರೂಪಾಯಿ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು, "ಅಯ್ಯಾ, ನನಗೆ ನಿಮ್ಮಲ್ಲಿ ಕೆಲಸವಿಲ್ಲದೇ ಹೋದದ್ದು ಬಹಳ ಸಂತೋಷವಾಗಿದೆ" ಎಂದನು.

"ಅದೇಕೆ?" ಎಂದು ಅತ್ಯರ್ಥದಿಂದ ಕೇಳಿದರು ಜಮೀನ್ದಾರರು.

"ಅದೇನೋ ಹೇಳಲಾಗಿತ್ತು. ಅದರ ಬಂದು ಚಿಕ್ಕ ವಿಷಯ ಅರಿತೆ ಮೂರುತ್ತಿನೆ. ಧಯಮಾಡಿ ಇನ್ನು ಮೇಲೆ ಕೆಲಸ ಕೇಳಿ ಬರುವವನನ್ನು ಸಂಬಳ ಎಷ್ಟು ಬೇಕೆಂದು ಕೇಳಬೇಡಿ. ಅವನು ಕೆಲಸ ಮಾಡುವುದನ್ನು ನೋಡಿ ನಿನಗೆ ತೃಪ್ತಿಯಾಗುವ ಮೇಲೆ ಎಷ್ಟು ಸಂಬಳ ಕೊಡಬಹುದೆಂಬುದನ್ನು ನೀವೇ ನಿರ್ಧರಿಸಿ ಬಿಡಿರಿ" ಎಂದನು ಕಿಶಕ.

ಕಿಶಕನು ಹಾಗೇಕೆ ಹೇಳಿದನೆಂದು ಜಮೀನ್ದಾರರಿಗೆ ಎಷ್ಟು ಯೋಚಿಸಿದರೂ ಅರ್ಥವಾಗಲಿಲ್ಲ.

ಭಾರದನಂಗತಿ

ರಂಗರಾಜಪುರವೆಯುಂದು ಒಂದು ಚಿಕ್ಕ ಗ್ರಾಮ. ಆ ಊರಿನಲ್ಲಿರುವ ಸುಮಾರು ಮೂವತ್ತು ಭಾಗದಷ್ಟು ಜನರು ಬಟ್ಟೆ ನೇಯುವ ಕೆಲಸಮಾಡಿ ಜೀವನಮಾಡಿ, ಸಾಗಿಸುವವರು. ರಂಗರಾಜಪುರದ ಬಟ್ಟೆಗಿಳಂದರೆ ಒಳ್ಳೆಯ ಹೆಸರಿದ್ದಿತು. ಅಲ್ಲಿ ಗಜಪತಿ ಮತ್ತು ವೆಂಕಟರಾಜು ಎಂಬವರು ಅಕ್ಕಪಕ್ಕದ ಮನೆಯವರಾಗಿದ್ದು ಸ್ನೇಹಿತರಾಗಿದ್ದರು.

ಅವರಿಬ್ಬರೂ ಮಗ್ಗುಗಳ ಮೇಲೆ ಒಳ್ಳೊಳ್ಳೆಯ ಜರಿ ಕೆಲಸಗಾರಿಕೆಯ ವಸ್ತುಗಳನ್ನು ನೇದಾ ಅವುಗಳನ್ನು ಪಟ್ಟಣಕ್ಕೆ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಹೋಗಿ ದೊಡ್ಡ ದೊಡ್ಡ ವಹುಕರಿಗೆ ವಿಶ್ರಯಿಸುತ್ತಿದ್ದರು. ಅವಿಚ್ಛರ ಬಟ್ಟೆಗಳಿಗೆ ಒಳ್ಳೆಯ ಗಿರಾಟೆಗಳಿದ್ದುವು.

ಗಜಪತಿಗೆ ಸ್ವಂತವಾದ ಎತ್ತಿನ ಗಾಡಿ ಇದ್ದಿತು. ಅವನು ಪಟ್ಟಣಕ್ಕೆ ಬಟ್ಟೆಗಳನ್ನು ಗಾಡಿಯಲ್ಲಿ ಸಾಗಿಸಿ, ಗಾಡಿಯಲ್ಲೇ ಒಂದಿರುತ್ತಿದ್ದನು. ವೆಂಕಟರಾಜು ವಿನಮ್ರ ದೊಡ್ಡ ಸಂಸಾರ. ಸಂವಾದನೆ ಚೆನ್ನಾಗಿ ದ್ದರೂ ವಿಶ್ರಯ ಹೆಚ್ಚೇ ಗಾಡಿ ಕೊಂಡುಕೊಳ್ಳುವ ತಾಪಿತು, ಅವನಿಗಿಲ್ಲ. ಆದುದರಿಂದ ಅವನು ಅಗತ್ಯದಿದ್ದಾಗ ಬಾಡಿಗೆ ಗಾಡಿಯಲ್ಲಿ ಪಟ್ಟಣಕ್ಕೆ

ಹೋಗಿ ಬರುತ್ತಿದ್ದನು. ಬಾಡಿಗೆ ಗಾಡಿ ಸ್ವದೆ ಹೋದಾಗ, ಜವಳಿ ಮೊಟೆಯನ್ನು ತರೆಯುತ್ತೇ ಹೊತ್ತುಕೊಂಡು ಹೋಗುವನು.

ತನ್ನ ಒಳಿತು, ತನ್ನ ಅಗತ್ಯಗಳ ಹೊರತು, ಇನ್ನೊಬ್ಬರ ಗೊಂದಲೆ ಪಟ್ಟಣಕ್ಕಿರುವ ಗುಣ ಗಜಪತಿ ಗಿರಲಿಲ್ಲ. ಸ್ನೇಹಿತರಾದರೂ ಅವನ ಗುಣ ಹಾಗೇನೇ. ತನ್ನ ಗಾಡಿ ಖಾಲಿಯಾಗಿ ಮನೆ ಮುಂದೆ ನಿಂತಿದ್ದರೂ ವೆಂಕಟರಾಜುವಿನ ಅಗತ್ಯಕ್ಕೆ ಅದನ್ನು ಕೊಡುವವ ನಲ್ಲ. ಅದರ ಮೇಲೆ ವೆಂಕಟರಾಜುವಿನ ಆರ್ಥಿಕ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ತಿಳಿಯದವನ ಹಾಗೆ, "ಎನು ವೆಂಕಟ ರಾಜು, ಎಷ್ಟು ಖಾಲಿ ಬಾಡಿಗೆ ಗಾಡೀಲಿ ಪರವಾಡಿ ಕೊಂಡಿರುತ್ತೀಯೋ? ನನ್ನ ಮಾತು ಕೇಳು. ವ್ಯಾಪಾರ ಸರಿಯಾಗಿ ಸಾಗಬೇಕಾದರೆ ಸ್ವಂತ ಗಾಡಿ ಬೇಕು. ಸ್ವಂತ ಗಾಡಿಯ ಉಪಯೋಗ ಬಾಡಿಗೆ ಗಾಡಿಯಿಂದ ಬಂದೀತೇ ? " ಎನ್ನುತ್ತಿದ್ದನು.

ಈ ಬಗೆಯ ಮಾತುಗಳನ್ನು ಕೇಳಿದಾಗ ವೆಂಕಟ ರಾಜು ಹೆಚ್ಚು ಸುಮ್ಮನೆ ತಲೆಯಾಡಿಸಬಿಡುವನು.

ಆ ಗ್ರಾಮದಲ್ಲಿ ಅವರಿಬ್ಬರಿಗೂ ಶಾಮಪುರೇಷ ಸ್ನೇಹಿತರೊಪ್ಪನಿದ್ದನು. ಅವನು ಅಲ್ಲಿರುವವರೆಲ್ಲರಿ

ಗಿಂತಲೂ ಹೆಚ್ಚು ಓದಿಕೊಂಡವರು. ತಕ್ಕ ಉದ್ಯೋಗ ದೊರಕದೆ, ಬೇಸಾಯವ ಕೆಲಸದಲ್ಲಿ ತಂದೆಗೆ ಸಹಾಯ ಮಾಡುತ್ತ-ಊರೊಳಗೇ ಇದ್ದನು.

ಅದರೂ ಅವನು ಉದ್ಯೋಗದ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡಿಕೊಂಡೇ ಇದ್ದುದರಿಂದ, ಪಟ್ಟಣದಲ್ಲಿ ಇದ್ದ ಅವನ ಬಂಧುಗಳೊಬ್ಬರ ಪ್ರಭಾವದಿಂದಾಗಿ, ಅಲ್ಲಿ ಒಂದು ಉದ್ಯೋಗ ದೊರಕಿತು. ಆ ಕಾರಣದಿಂದ ರಾಮಪ್ಪನು ತನ್ನ ಹೆಂಡತಿ ಮಕ್ಕಳೊಂದಿಗೆ ಪಟ್ಟಣಕ್ಕೆ ಹೋಗಿ ಅಲ್ಲೇ ಮನೆ ಮಾಡಿಕೊಂಡು ತಳವೂರಿನು.

ಹೀಗೆ ರಾಮಪ್ಪನು ಪಟ್ಟಣಕ್ಕೆ ಹೋಗಿ ಸೇರಿದ ಮೇಲೆ, ಗಜಪತಿಯವರೇ, ವೆಂಕಟರಾಮವಾಗಲೇ ಪಟ್ಟಣಕ್ಕೆ ಹೋಗುವಾಗ, ರಾಮಪ್ಪನ ಹಾಯ ತನ್ನ ಮಗನಿಗಾಗಿ ಎನಾದರೂ ಭಕ್ಷ್ಯಗಳನ್ನು ತಯಾರಿಸಿ ಅವರ ಮೂಲಕ ಕಳುಹಿಸುತ್ತಾ ಇದ್ದಳು.

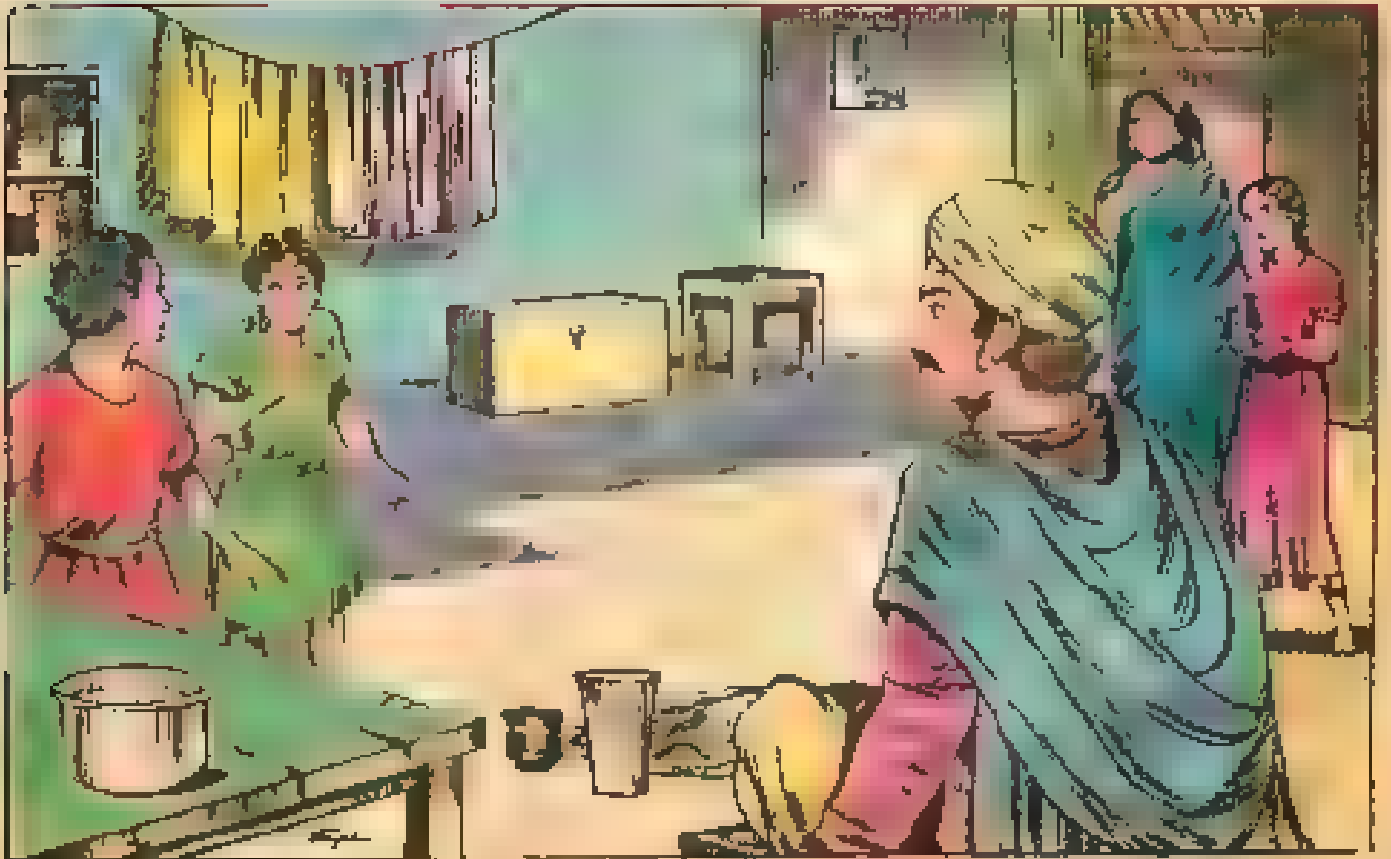
ರಾಮಪ್ಪನಿಗೆ ಅತಿಥಿ ಸ್ವಾಗತದ ಗುಣವಿತ್ತು. ಅವನ ಹೆಂಡತಿ ಸುಮತಿ ಕೂಡಾ ಹಾಗೇನೇ. ಅವರ

ಮೇಲೆ ಒಲು ರುಚಿಯಾಗಿ ಅಡಿಗೆ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಳು. ಸ್ನೇಹಿತರಾರಾದರೂ ಮನೆಗೆ ಬಂದರೆ ಊಟಕ್ಕೆ ಒತ್ತಾಯಿಸುತ್ತಿದ್ದನು ರಾಮಪ್ಪ.

ವೆಂಕಟರಾಮ ರಾಮಪ್ಪನ ಒತ್ತಾಯಕ್ಕೆ ಮನೆಯುತ್ತಿದಳಿಲ್ಲ. ಏನೋ ಒಂದು ಕಾರಣ ಜೇಳಿ ಊಟಕ್ಕೆ ಅಲ್ಲಿ ನಿಲ್ಲದೆ, ಪಟ್ಟಣದ ತನ್ನ ಕೆಲಸ ಮುಗಿಸಿ ಹಿಂದಿರುಗುತ್ತಿದ್ದನು.

ಗಜಪತಿ ಹಾಗಲ್ಲ. ಅವನು ಪಟ್ಟಣಕ್ಕೆ ಹೋದ ಪ್ರತಿ ಸಾರಿಯೂ ರಾಮಪ್ಪನ ಮನೆಯಲ್ಲೇ ಊಟ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದನು. ಈ ವೇದಲಾ ಅವನಿಗೆ ಪಟ್ಟಣದಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲಿಯೂ ತೃಪ್ತಿಕರವಾದ ಒಳ್ಳೆಯ ಭೋಜನ ಸಿಕ್ಕದೆ ಕಷ್ಟಪಡುತ್ತಿದ್ದನು. ಅವನು ಒಳ್ಳೆಯ ಭೋಜನಪ್ರಿಯ ಮನುಷ್ಯ.

ಹೀಗೆಯೇ ಕಾಲ ಕಳೆಯುತ್ತಿರಲು, ಕ್ರಮವಾಗಿ ರಾಮಪ್ಪನ ಮನೆಯಲ್ಲಿ ತನಗೆ ಉಪಚಾರ ಕಡಿಮೆಯಾಗುತ್ತಾ ಬರುವುದರಿಂದ ಗಜಪತಿಗೆ ಅನುಮಾನ ವಾಯಿತು. ಸುಮತಿಯೂ ಮಕ್ಕಳೂ ಅವನನ್ನು

ಲಕ್ಷ್ಮಿ ಮೂಡದೆ, ನಕ್ಕು ಆದರೆ ತೋರದೆ, ತಮ್ಮೊಳಗೆ ವೆಂಕಟರಾಜುವನ್ನು ಕ್ಷಾಳಿಸಿ ಮಾತಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದರು. ಅವಳ ಮೇಲೆ ತುಂಬಾ ವ್ಯಸತ್ತುಗೆ ತೋರುತ್ತಿದ್ದರು.

ಒಂದು ದಿನ ಗಜಪತಿ ವೆಂಕಟರಾಜುವಿನ ಮನೆಗೆ ಹೋಗಿ ಜವಳಿ ವ್ಯಾಪಾರದ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಸ್ವಲ್ಪ ಹೊತ್ತು ಏನೇನೋ ಮಾತಾಡಿ, "ವೆಂಕಟಾಜ್ಜಾ, ನಿನಗೂ ಈ ಸಂಗತಿ ತಿಳಿದೇ ಇರಬಹುದು. ಸ್ನೇಹದ ಬೆಲೆ ಎಂತಹುದೆಂದು ಸಣ್ಣ ಸಣ್ಣ ಹಳ್ಳಿಗಳಲ್ಲಿ ವಾಸಿಸುವ ನಮ್ಮಂಥವರಿಗವ್ವೇ ಗೊತ್ತು. ಪಟ್ಟಣದ ಜೀವಿತದೇ ಬೇರೆ. ಇದಕ್ಕೆ ಉದಾಹರಣೆ ರಾಮಪ್ಪ. ಅವನಿಗೂ ಅವನ ಹೆಂಡತಿಗೂ ಪಟ್ಟಣದ ಗಾಳಿ ಬೆನ್ನಾಗಿ ತಗಲಿದೆ. ಅವರಲ್ಲಿ ಮೊದಲಿದ್ದ ಅತ್ತೀಯತೆಯೂ ಅಭಿಮಾನವೂ ಈಗ ತುಂಬಾ ತಗ್ಗಿದೆ" ಎಂದನು.

ವೆಂಕಟರಾಜು ಅಶ್ಚರ್ಯದಿಂದ, "ನನಗೆ ಹಾಗಿರಲಾರವುದಿಲ್ಲ. ನನ್ನ ಮೇಲೆ ಆ ಗುಡಹೆಂಡಿರಬ್ರೂ ಮೊದಲಿದ್ದ ಹಾಗೇ ಇದ್ದಾರೆ" ಎಂದನು.

ಗಜಪತಿ ಸ್ವಲ್ಪ ಗೇರಿಯಾಗಿ "ಅದೂ ನಿಜವೇ ಅನ್ನು. ನಿನ್ನನ್ನು ಅವರು ಹೋಗಿ ಆಕಾಶಕ್ಕೆತ್ತುತ್ತಾರೆ. ನಾನೂ ಕೇಳಿದ್ದೇನೆ. ಅದರೊಳಗಿನ ಗುಟ್ಟು ದೇವರಿಗೆ ಗೊತ್ತು!" ಎಂದನು.

"ಅದರೊಳಗೆ ಗುಟ್ಟೇನಿವೆ ಮಗ್ಗಾ ? ಯಾವಾಗಲೂ ಮಾತು ಮಾತ್ರಕ್ಕಿರುವಷ್ಟು ಬೆಲೆ ಕೂತು ಉಳಿ ಮಾಡುವುದಕ್ಕಿರಲಾರದು" ಎಂದು ಹೇಳಿ ವೆಂಕಟರಾಜು ಎದ್ದು ಒಳಗೆ ಹೋದನು.

ಆ ಮಾತು ಗಜಪತಿಯು ಬೆನ್ನಿಗೆ ಹೊಡೆದ ಹಾಗಾಯಿತು. ವೆಂಕಟರಾಜುವಿಗೆ ರಾಮಪ್ಪನ ಮನೆಯಲ್ಲಿ ಅಷ್ಟು ಗೌರವ ಬರುವ ಕಾರಣವು ಪಳಕ್ಕಿನ ಅವನ ಕಣ್ಣಿಗೆ ಹೊಳೆಯಿತು.

ಹೆಂಡತಿ ಮಕ್ಕಳೊಂದಿಗೆ ಪಟ್ಟಣದಲ್ಲಿ ವಾಸ ಮಾಡುವ ರಾಮಪ್ಪನಂತಹ ಸಾಧಾರಣ ಉದ್ಯೋಗಸ್ಥನ ಮನೆಯಲ್ಲಿ ಭೋಜನಪ್ರಯಾಸ ತಾನು ಹೋದಾಗಲೆಲ್ಲ ಉಚಿತದೂಟ ಮಾಡುವುದೆಂದರೆ ಅವರಿಗೆ ಬಹಳ ಭಾರವೆನಿಸುವ ಸಂಗತಿ.

ಇದನ್ನು ತಿಳಿದು ಗಜಪತಿಯು ಗುಡದಲ್ಲಿ ಬಹಳ ಮಾರ್ವಾಡು ಬಂದಿತು. ಇನ್ನೊಬ್ಬರ ಕಷ್ಟಸುಖಗಳನ್ನು ತಿಳಿದು, ಅದಕ್ಕೆ ಅನುಕೂಲವಾಗಿ ಪ್ರವರ್ತಿಸುವುದನ್ನು ಕಲಿತನು. ಅವನು ವೆಂಕಟರಾಜುವಿನ ಅಗತ್ಯಗಳಿಗೆ ತನ್ನ ಗಾಡಿ ಕೊಡತೊಡಗಿದನು. ಅಲ್ಲದೆ ಪಟ್ಟಣಕ್ಕೆ ಹೋದಾಗ ಬರಿಗೈಯಲ್ಲಿ ಹೋಗದೆ ರಾಮಪ್ಪನ ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಚಿಕ್ಕ ಪುಟ್ಟ ಒಹುಮಾಸಗಳನ್ನು ಕೊಡುತ್ತ, ಅಲ್ಲಿ ಉಳಿಕ್ಕಿರುವುದನ್ನು ತಪ್ಪಿಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದು ತೊಡಗಿದನು.

ರಾಕ್ಷಸ ನೀತಿ

ಒಂದೊಬ್ಬರ ಒಂದು ಧರ್ಮದ ವ್ಯಂಜನ ಕೂಡ ಯಾತ್ರಿಗೆ ಹೊರತು.

ಈಗ ಒಂದು ಕಾಡಿನೊಳಗೆ ಐವರು ಪ್ರಯಾಣ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದರು. ಆ ಕಾಡಿನೊಳಗೆ ಒಬ್ಬ ರಾಕ್ಷಸನಿದ್ದನು. ಅವನಿಗೆ ಅಷ್ಟು ಮಂದಿ ಮನುಷ್ಯರನ್ನು ಒಂದೊಬ್ಬರೇ ನೋಡಿದ ಕೂಡಲೇ ಚಿಕ್ಕದೊಂದು ತಮಾಷೆ ಮಾಡೋಣವೆನಿಸಿತು.

ಅವನು ಒಂದು ಒಡಕು ಬಟ್ಟೆಯ ಮೇಲಿನಿಂದ ಹೂಂಟಿಂಗ್‌ನಲ್ಲಿ ಆ ಯಾತ್ರಿಗಳ ಮುಂದೆ ಹಾರಿದನು. ಯಾತ್ರಿಕರೆಲ್ಲರೂ ಗದಗದನೆ ನಡುಗಿ ತೊಡಗಿದರು.

ರಾಕ್ಷಸನು ಅವರೊಂದಿಗೆ. "ಹೆದರಬೇಡಿ, ನಿಮ್ಮಲ್ಲಿ ಯಾರೋ ಒಬ್ಬರು ತಾನಾಗಿ ನನ್ನ ಬಾಯಿಗೆ ಬೀಳಲು ಸಿದ್ಧನಾದರೆ ಉಳಿದವರೆಲ್ಲರನ್ನೂ ಬಿಟ್ಟುರಿಡುತ್ತೇನೆ. ಹಾಗೆ ಯಾರೂ ಇಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ಎಲ್ಲರನ್ನೂ ಕೊಂದುಬಿಡುತ್ತೇನೆ" ಎಂದನು.

ಯಾತ್ರಿಕರೆಲ್ಲಾ ತನ್ನ ಜೊತೆದ್ದಿರುವವನೊಬ್ಬ ರಾಕ್ಷಸನ ಬಾಯಿಗೆ ಬೀಳಲು ಸಿದ್ಧನಾದರೆ ಒಕ್ಕಿಯಾದರು. ಎಂಬೊಬ್ಬರು. ಯಾರೂ ಅದಕ್ಕೆ ಸಿದ್ಧರಾಗಲಿಲ್ಲ.

ಈಗ ರಾಕ್ಷಸನು ಎಲ್ಲರನ್ನೂ ಕೊಲ್ಲಲು ಮುಂದೆ ಬಂದನು.

ಅವರಲ್ಲಿ ಕುಟುಂಬ ಕವೃದ್ಧಿಯ ಗಂಗೆಯದ್ದೆ ಬಿದ್ದು ಸಾಯಿರಿಕ್ಕಿಂಡೇ ಏಕಾತ್ರಿಕರೊಂದಿಗೆ ಹೊರಬಿದ್ದ ಸಾರಂಗವಾಣಿ ಎಂಬವಳು ಮುಂದೆ ಬಂದು "ವಾಸುದೇವೆ, ನನ್ನನ್ನು ಭಕ್ಷಿಸಿ ಕೊಂದು ತಿಂದು ಉಳಿದವರನ್ನು ಬಿಡಬೇಡಿ" ಎಂದಳು.

ರಾಕ್ಷಸನು ಮುಗುಳು ನುಗ್ಗಿ ಸಾರಂಗವಾಣಿಯನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ಉಳಿದವರನ್ನೂ ಕೊಂದು, ಸಾವಕಾಲವಾಗಿ ಭಕ್ಷಿಸಿದನು.

ಯಾರು ಶ್ರೇಷ್ಠ?

ಬ್ರಹ್ಮದತ್ತನು ಕಾಶೀ ರಾಜ್ಯವನ್ನು ಪರಿವಾರಿ
ಕೊಂಡಿದ್ದ ಕಾಲದಲ್ಲಿ, ಬೋಧಿಸತ್ತನು ಕಾಶೀ ರಾಜನಿಗೆ
ಕುಮಾರನಾಗಿ ಅವತಾರವೆತ್ತಿದ್ದನು. ಅವನು ತನ್ನ
ಶಿಷ್ಯರು ವಿದ್ಯಾಭಿಲಾಷೆ ಹೋಗಿ ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸ
ಮಾಡುತ್ತ, ಹದಿನಾರು ವರ್ಷ ಪ್ರಾಯ ತುಂಬುವುದ
ರೊಳಗೆ ರಾಜನೀತಿ ಮೊದಲಾದ ಸಮಸ್ತ ಶಾಸ್ತ್ರ
ಗಳನ್ನೂ, ಪುರಾಣಗಳನ್ನೂ ಇತರ ವಿದ್ಯೆಗಳನ್ನೂ
ಕಲಿತು ಮುಗಿಸಿದನು. ತರುವಾಯ ತಂದೆ ತೀರಿ
ಹೋದ ಮೇಲೆ ಪಟ್ಟಾಧಿಪ್ತಿಯಾದ ರಾಜನಾಗಿ
ಧರ್ಮವು ಸ್ವಲ್ಪವೂ ತಪ್ಪದಂತೆ ರಾಜ್ಯವಾಲನೆ
ಮುಂದು ಕೊಡುತ್ತಾನೆ.

ಅವನ ಪಾಲನೆ ಪ್ರಾರಂಭವಾದ ಮೇಲೆ ಪ್ರಜೆ
ಗಳಿಗೆ ಯಾವ ಕಷ್ಟಾಸುಖವೂ ಬರಲಿಲ್ಲ. ಅರಿವು
ಗಳೂ, ಅನ್ಯಾಯಗಳೂ, ಅಕ್ರಮಗಳೂ, ಒಳ್ಳೆಯದು
ಇಲ್ಲದೆ ನೋಡುವುದು ಜಾರಿ ಜೀವಿಸುತ್ತ ಸುಖವಾಗಿ
ನಡೆಯತೊಡಗಿತು. ಈ ಯೋಜನೆಗಳಿಗೆ ಯಾವ
ಕೆಲಸವೂ ಇಲ್ಲದೆ ವಾಳು ಸುಲಭವೆನಿಸಿತು.
ವರ್ಷಗಳು ಉರುಳುತ್ತಿದ್ದಂತೆ ರಾಜಾಸ್ಥಾನಕ್ಕೆ ಯಾವ
ಮೂರೂ ಬರಲಿಲ್ಲ. ಒಬ್ಬರೂ ದೂರ ಮೇಲೂ

ಫಿರ್ಯಾದಿ ಮಾಡಲಿಲ್ಲ. ಪ್ರಜೆಗಳಲ್ಲಿ ಯಾವ
ಬಗೆಯ ಅಂದೋಲನೆಯೂ ಇಲ್ಲದೆ ಹೋದುದ
ರಿಂದ, ರಾಜನಿಗೆ ಏನೋ ಅನುಮಾನ ಬರತೊಡ
ಗಿತು. ತನ್ನಿಂದ ಏನಾದರೂ ತಪ್ಪುಗಳಾಗಿರ
ಬಹುದೆ? ಲೋಪವೇನಾದರೂ ನಡೆದಿರೀತೆ?
ಜನರು ತನ್ನನ್ನು ಕುರಿತು ಏನೆಂದೂಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆ?
ಇದನ್ನೆಲ್ಲ ತಿಳಿಯದೆ ರಾಮನಿಗೆ ಸಮಾಧಾನವೇನ
ಿಲ್ಲ. ಕಡೆಪಕ್ಷ ಏನಾದರೂ ವ್ಯಾಜ್ಯಗಳು ಒಂದರೆ,
ಅಸ್ಥಾನಕ್ಕೆ ಪ್ರಜೆಗಳು ಬಂದು ಹೋಗುವ ಪಾಗಾದರೆ,
ಅವರ ಮೂಲಕ ಇತರ ಪ್ರಜೆಗಳ ಅಭಿಪ್ರಾಯ
ಗೊತ್ತಾಗುವ ಸುಧವೆವಿರುತ್ತಿತ್ತು. ಆದರೆ ಈಗ
ಅಸ್ಥಾನದ ಕಡೆಗೆ ಹಣಕೆ ನೋಡುವವರೂ ಇಲ್ಲದೆ
ಹೋಗಿದ್ದಾರೆ. ರಾಜನಿಗೂ ಪ್ರಜೆಗಳಿಗೂ ಸಂಬಂಧ
ವಿಲ್ಲದಂತಾಗುವುದು ಪಾಲನೆಯ ಲಕ್ಷಗಾಮೆನಿಸಿತು.

ಅದಾಗಲಿಗೂ ಒಂದು ದಿನ ರಾಜನು ತನ್ನ ಭವ್ಯ
ಮೇಲೆ ಏರಿಕೊಂಡು, ಹುಡುಗ ಮಗದೊಳಗಿಲ್ಲಾ
ತಿರುಗುತ್ತಾ ಕಂಡವರ ಹತ್ತಿರ "ನನ್ನ ಪರಿವಾಲನೆ
ಯಲ್ಲಿ ಲೋಪವೇನಾದರೂ ಲೋಪಗಳು ಕಾಣುತ್ತ
ವೆವೋ?" ಎಂದು ಕೇಳಿದನು.

ಎಮ್ಮ ಮಂದಿಯನ್ನು ಕೀಳರೂ ಒಂದೇ
ಜೊತೆಯಿಂದ ಕಾಪಿರ ಬರೆತ್ತಿತ್ತು. "ತಮ್ಮ ಪರಿ
ಪಾಲನೆಯಲ್ಲಿ ನಾವೆಲ್ಲಾ ಪರಮ ಸುಖಗಳಾಗುತ್ತೇವೆ
ನಮಗೆ ಯಾವ ರೋಗವೂ ಕಾಣುವುದಿಲ್ಲ"
ಎಂತರೇ ಎಲ್ಲರೂ ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದರು.

ಅವರಿಂದ ರಾಜನಿಗೆ ಕೃತ್ರಿಮವಾಗಿ ಅವನು
ಶತ್ರು ರಾಜ್ಯ ರಾಂಭನಗಳನ್ನೆಲ್ಲ ಕೆಡೆದುಕಾಣಿ
ಸಾಮಾನ್ಯ ಪೌರ ಪೌರದಲ್ಲಿ ಸಾಮಾನ್ಯ ರಥದ
ಮೇಲೆ ನಾಡುನ್ನು ರಾಜ ಹಳ್ಳಿಯಿಂದ ಹಳ್ಳಿಗೆ
ಪ್ರವಾಸ ಮಾಡಿಕೊಡುತ್ತಾನೆ. ಅಲ್ಲಿಯ ಮರ
ಗಿಡ ಕೋವುಗಳ ನಡುವೆ ಪ್ರವಾಸ ಮಾಡುತ್ತ,
ಶತ್ರು ಕಿರುತ ಪ್ರಜೆಗಳು ಏನು ಹೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಾ,
ರೋಷವನ್ನು ತಿಳಿಸಲು ಪ್ರಯತ್ನವುತ್ತಿದ್ದರು.
ಹೀಗೆ ಎಮ್ಮ ಗ್ರಾಮಗಳನ್ನು ತಿರುಗಿದರೂ, ಯಾವ
ಎತ್ತರ ಏನು ಪ್ರಶ್ನೆ ಕೀಳರೂ ಕಾಣಿ ರಾಜನನ್ನು
ಕಿರುಕು, ಕೊಪರಿಸುವು ಅಕ್ಷಮವೆಂದು ಮಾತು
ಕೊಡು ಭವಿಷ್ಯ ಹೇಳಿಲ್ಲ ಕೃತ್ರಿಮವಾದ ಪರಿ
ಪಾಲನೆಯಂತರೇ ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದರು.

ಕೆಲಗೆ ರಥವು ರಾಜ್ಯದ ಸಂರಕ್ಷಣೆ ತುಟ್ಟತು.
ಅಲ್ಲಿಂದ ಹಿಂದಿರುಗುವ ದಾರಿಯನ್ನು ಹಿಡಿದು
ಸಾಗಿಕೊಡಗು. ಹಾಗೆ ಅವನು ಪರಿಶುದ್ಧನ ಒಂದು
ಇತ್ಯಾದಿ ಸಮಯ ದಾರಿಯಲ್ಲಿ ರಾಜ ರಾಜನಿಗೆ
ಹಿಂದಿರುಗುವಾಗ, ಅವನಿಗೆ ಇದಿರಾಗಿ ಇನ್ನೊಂದು
ರಥವು ಬರುವುದು ಕಾಣಿತು. ಎರಡು ರಥಗಳೂ
ಒಂದನ್ನೊಂದು ದಾಟಿಕೊಂಡು ಹೋಗುವವು ಆ
ದಾರಿ ಅಗಲವಾಗಿದ್ದು ಎತ್ತರವಾದ ಗುಡ್ಡಗಳು
ಎರಡು ಒಂದನ್ನೊಂದು ಗೊಡಗೊಟ್ಟಿವೆ.

ಎರಡು ರಥಗಳೂ ಒಂದನ್ನೊಂದು ಇದಿರಾಗಿ
ಅಷ್ಟು ದೂರದಲ್ಲಿ ನಿಂತವು.

"ಓ ರಥಸಾರಥೀ! ನಾವು ಮುಂದೆ ಹೋಗ
ಬೇಕು. ಹಿಂದೆ ದಾರಿ ಅಗಲವಾಗಿದೆ. ಅಲ್ಲಿವರೆಗೆ

ನಿನ್ನ ರಥವನ್ನು ಹಿಂದೆ ವರದಿ ಬಂದಿಗೆ ನಿಲ್ಲು" |

ಎಂದನು ಎರಡನೇ ರಥದ ಸಾರಥಿ

"ಹೌಸ್ಸು ರಥ ಹಿಂದುಸುವಂತೆ ಹೇಳಲು ನಿನ್ನ
ಅಧಿಕಾರವೇನಿದೆ? ನೀನೇ ನಿನ್ನ ರಥವನ್ನು ಗುಡ್ಡ
ದಿಡುವರೆಗೆ ಹಿಂದೆ ಸೆಡು. ಅಲ್ಲಿಯೂ ದಾರಿ
ಅಗಲವಾಗಿದೆ" ಎಂದು ಕಾಂತ ರಿತಿಮಲ್ಲಿ ಕಾಣಿ
ರಾಜನ ಸಾರಥಿ ಹೇಳಿದನು.

"ಈ ರಥದಲ್ಲಿರುವವರು ಕೋಸಲ ಮಹಾ
ರಾಜರು" ಎಂದನು ಎರಡನೇ ಸಾರಥಿ ಕೋವ
ದಿಂದ ಏರುವನಿಯಲ್ಲಿ.

ಕಾಣಿ ರಾಜ್ಯವು ಎಷ್ಟು ದೊಡ್ಡದೋ, ಕೋಸಲ
ರಾಜ್ಯವೂ ಅಷ್ಟೇ ದೊಡ್ಡದು ವಯ್ಯನಲ್ಲಿಯೂ
ಏದೈಗಳ ಪೂರ್ವದಲ್ಲಿಯೂ ಕೋಸಲ ರಾಜನಾದ
ಮಲ್ಲಿಕು ಕಾಣಿ ರಾಜನಿಗೆ ಸಂರಕ್ಷಣೆಗೆ ಅಗತ್ಯವು.
ಅವನು ಕೂಡ ಮಾರುವೆವದಲ್ಲಿ ತ್ಯಾಜ್ಯವಾಗಿರುವ
ಏನಾದರೂ ಕೊಡುಗಳನ್ನು ಮಹಾ ಸುವರದಿ

ಕೊಳ್ಳುವ ಉದ್ದೇಶದಿಂದಲೇ ಹೀಗೆ ಹೊರಟು
ಎಲ್ಲೆಯವರೆಗೆ ಬಂದಿದ್ದನು.

“ನಮ್ಮ ರಾಜರಲ್ಲಿ ನಮ್ಮ ರಾಜರಿಗಿಂತ ಹೆಚ್ಚಿನ
ಶ್ರೇಷ್ಠತೆ ಏನಿದೆ?” ಎಂದು ಕಾಶೀ ರಾಜನ ಸಾರಥಿ
ಕೇಳಿದನು.

ಅದಕ್ಕೆ ಕೋಸಲ ರಾಜನ ಸಾರಥಿ ಕೊಡಲೇ
ಹೀಗೆಂದನು, ಒಂದು ಒಗೆಯ ರಾಗದಿಂದ.

“ದಳಶಂ ದಳಹಸ್ಯ ಏವತಿ ಮಲ್ಲಿಕೋ
ಮಂದಾನಾ ಮಂದಾಲ,

ಸಾಧುಂಽ ಸಾಧುನಾ ಜೇತಿ ಅಸಾಧುಂಽ
ಅಸಾಧುನಾ,

ಏತಾದಿಸೋ ಅಯಂ ರಾಜಾ ಮಗ್ನಾ
ಉಯ್ಯಾಹಿ ಸಾರಥಿ”

(ನಮ್ಮ ಮಲ್ಲಿಕ ಮಹಾರಾಜರು ದುಷ್ಟರಿಗೆ
ದುಷ್ಟರು, ಸಜ್ಜನರಿಗೆ ಸಜ್ಜನರು; ಒಳ್ಳೆಯತನ
ವನ್ನು ಒಳಿತಿನಿಂದ ಬಹುಮಾನಿಸುವರು. ದುಷ್ಟ
ರನ್ನು ದುಷ್ಟತನದಿಂದ ನಿಗ್ರಹಿಸುವರು.)

ಅದನ್ನು ಕೇಳಿದ ಕೊಡಲೇ ಕಾಶೀ ರಾಜನ
ರಥಸಾರಥಿ ಅದೇ ರಾಗದಿಂದಲೇ ಹೀಗೆ ಉತ್ತರ
ವನ್ನು ಕೊಟ್ಟನು:

“ಅಕ್ರೋದೇನ ಜಿನೇಕೋಧಂ ಅಸಾಧುಂ
ಸಾಧುನಾ ಜಿನೇ,

ಜೇನೇ ಕದರಿಯಂ ದನೇನ ಸತ್ಯೇನ
ಅಲಿವಾದಿನಂ,

ಏತಾದಿ ಸೋ ಅಯಂ ರಾಜಾ ಮಗ್ನಾ
ಉಯ್ಯಾಹಿ ಸಾರಥಿ”

(ನಮ್ಮ ಮಹಾರಾಜರು ಕೋಪವನ್ನು ಶಾಂತಿ
ಯಿಂದ ಜಯಿಸುವರು, ದುಷ್ಟರನ್ನು ಸಾಧುತ್ವ
ದಿಂದ ವಶಪಡಿಸಿಕೊಳ್ಳುವರು. ಬಹುಮಾನಗಳಿಂದ
ಲೋಭಗಳನ್ನು ಸೋಲಿಸುವರು. ಸುಳ್ಳುಗಳಿಗೆ
ಪ್ರತಿಫಲವಾಗಿ ಸತ್ಯವನ್ನು ಕೊಡುವರು.)

ಕಾಶೀ ರಾಜನ ರಥಸಾರಥಿ ಹೇಳಿದ ಈ ಮಾತು
ಗಳನ್ನು ಕೇಳಿದ ಕೊಡಲೇ, ಕೋಸಲ ರಾಜ ಮಲ್ಲಿಕನು
ಆತುರದಿಂದ ತನ್ನ ರಥದಿಂದ ಕೆಳಗಿಳಿದು ಬಂದು,
ಕಾಶೀ ರಾಜನ ಮುಂದೆ ಪ್ರಣಾಮ ಮಾಡಿ,
“ಪುಣ್ಯಾತ್ಮಾ, ನನ್ನಲ್ಲಿರುವ ಲೋಪವು ನನಗಿಗ
ತಿಳಿಯಿತು. ಅವನ್ನು ಸರಿಪಡಿಸಿಕೊಂಡು ಇನ್ನೂ
ಹೆಚ್ಚಿನ ಧರ್ಮದಿಂದ ರಾಜ್ಯಪಾಲನೆ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ”
ಎಂದನು.

ತರುವಾಯ ಕಾಶೀ ರಾಜನು ತನ್ನ ಸಾರಥಿ
ಹಿಂದಿರುಗಿ ಬಂದು, ಧರ್ಮವು ಕೊಡಲೆಳೆಯಷ್ಟು
ಕೊಡಾ ತಪ್ಪದಂತೆ, ಅಗಾಗ ಆತ್ಮಪರಿಹೀಲನೆ
ಮಾಡುತ್ತಾ, ಅವತಾರ ಸಮಾಪ್ತಿಯವರೆಗೂ
ಧರ್ಮಿಷ್ಠ ರಾಜನಾಗಿದ್ದನು.

భారత పునరుజ్జీవన

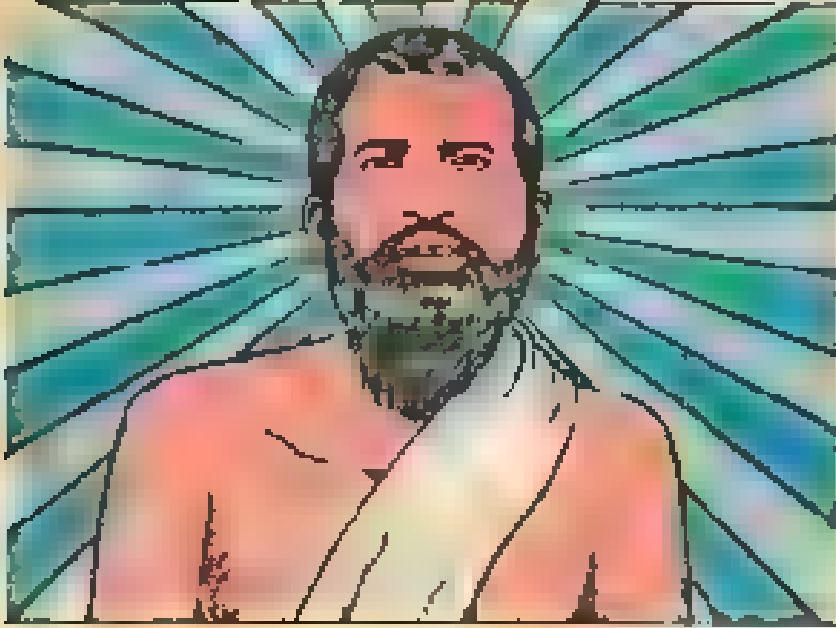
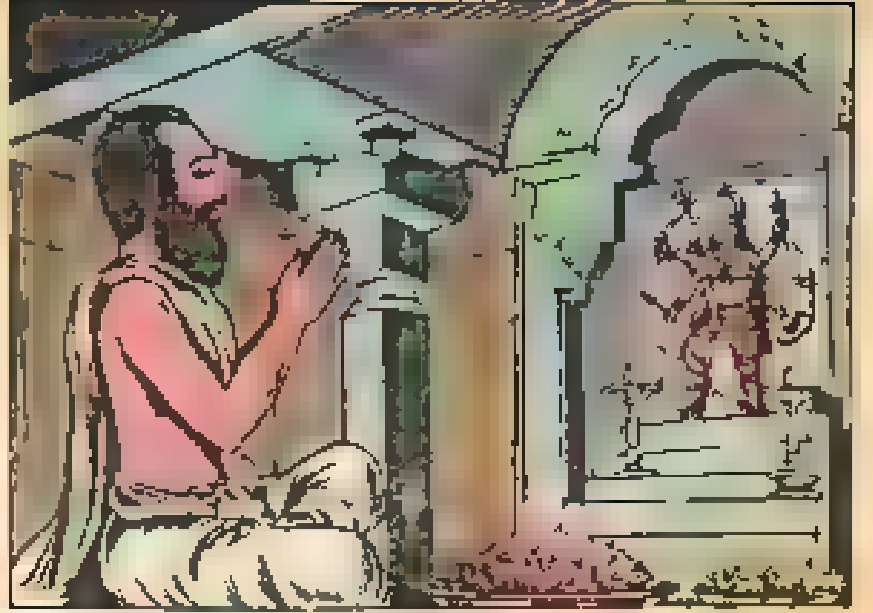
భారతీయ జీవజన్మ గాఢ నే సంతకరద
సమయిగళ బంధాయశ్చ దాని చుది
దంతయః భారత పునరుజ్జీవనశ్చ శ్లోకా
వార సంతక భావగళ. రాష్ట్రీయ
జీవజన్మ సంతకరగళ. దేశమంతగళ
అంతరం తిలకమవు. అన నామంత
సంతకరగళ మంతగళ బంధవరు
రాజారామ మంతక రామ

అంతరం తిలకమవు గాఢ నే సంతకరద
సమయిగళ బంధాయశ్చ దాని చుది
దంతయః భారత పునరుజ్జీవనశ్చ శ్లోకా
వార సంతక భావగళ. రాష్ట్రీయ
జీవజన్మ సంతకరగళ. దేశమంతగళ
అంతరం తిలకమవు. అన నామంత
సంతకరగళ మంతగళ బంధవరు
రాజారామ మంతక రామ

అంతరం తిలకమవు గాఢ నే సంతకరద
సమయిగళ బంధాయశ్చ దాని చుది
దంతయః భారత పునరుజ్జీవనశ్చ శ్లోకా
వార సంతక భావగళ. రాష్ట్రీయ
జీవజన్మ సంతకరగళ. దేశమంతగళ
అంతరం తిలకమవు. అన నామంత
సంతకరగళ మంతగళ బంధవరు
రాజారామ మంతక రామ

ಹಾಸಿ ರುಷಿಯ ಕ್ಷುಬ್ಧ ಕಾಣಿಕೆಯಾದಲ್ಲಿ
ರಾಮಕೃಷ್ಣರು ಅಚ್ಚಕರಾದರು. ಅವರು
ದೇವಿಯ ದರ್ಶನ ಪಡೆದು ಆಕೆಯೊಂದಿಗೆ
ಮುಖಾಮುಖಿ ಮಾತಾಡುತ್ತವರು. ಅವರು
ಬೇರೆ ಬೇರೆ ಭಕ್ತ ಮಾರ್ಗಗಳನ್ನು ಅಪರಿಸ್ತ
ಮಾಡಿ, ವಿಶ್ವ ಮಾರ್ಗಗಳೂ ಒಂದೇ ದೈವ
ಗಮ್ಯವನ್ನು ತಲುಪುವುದೆಂದು ಕಂಡುಕೊಂಡರು.

ರಾಮಕೃಷ್ಣ ಪರಮಹಂಸರಿಂದ ಹಲವರು
ಅರ್ಚಿಸಲ್ಪಟ್ಟು ಅವರ ಭಕ್ತರಾದರು. ಗಾಢ
ವಾದ ಅಧ್ಯಾತ್ಮಿಕ ಸತ್ಯಗಳನ್ನು ಅವರು ಸರಳ
ವಾಗಿ ಮೇರಾಗಿ ತಿಳಿಯಪಡಿಸುವ ರೀತಿ ಭಕ್ತರನ್ನು
ಮುಗ್ಧಗೊಳಿಸಿತು. ಕ್ರಮವಾಗಿ ರಾಮಕೃಷ್ಣ
ಪರಮಹಂಸರ ಭಕ್ತರು ಅವರನ್ನು ಭಾವದಿಂದ
ಪೂಜಿಸತೊಡಗಿದರು.

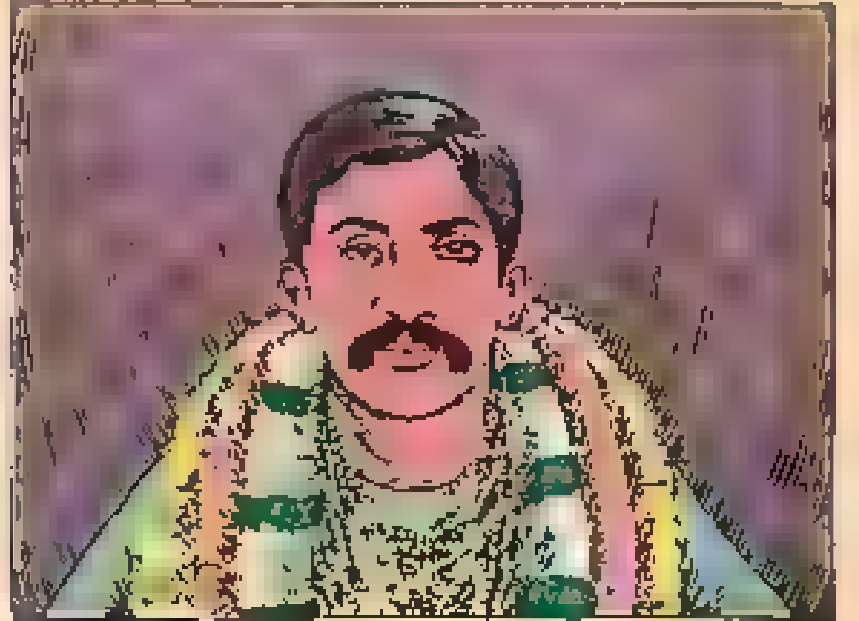
ರಾಮಕೃಷ್ಣ ಪರಮಹಂಸರಿಂದ ಅರ್ಚಿಸಲ್ಪಟ್ಟವ
ರಲ್ಲಿ ಸಹೋದ್ರಾವೇಷ ಯುವಕನು ಅವರನ್ನು
ಆಶ್ರಯಿಸಿ, ಸ್ವಾಮಿ ವಿಮಲಾನಂದರೆನಿಸಿದನು.
ಇಂತಹ ಈ ವರ್ಷದಲ್ಲಿ ಜನಿಸಿದ ಸ್ವಾಮಿ
ವಿಮಲಾನಂದರು ಇದರಲ್ಲಿ ಈ ವರ್ಷದಲ್ಲಿ ರಾಮ
ಕೃಷ್ಣ ಪರಮಹಂಸರನ್ನು ಪೋಷಿಸಿದವರು
ದರ್ಶನ ಮಾಡಿ ಶಿಷ್ಯರಾದರು.

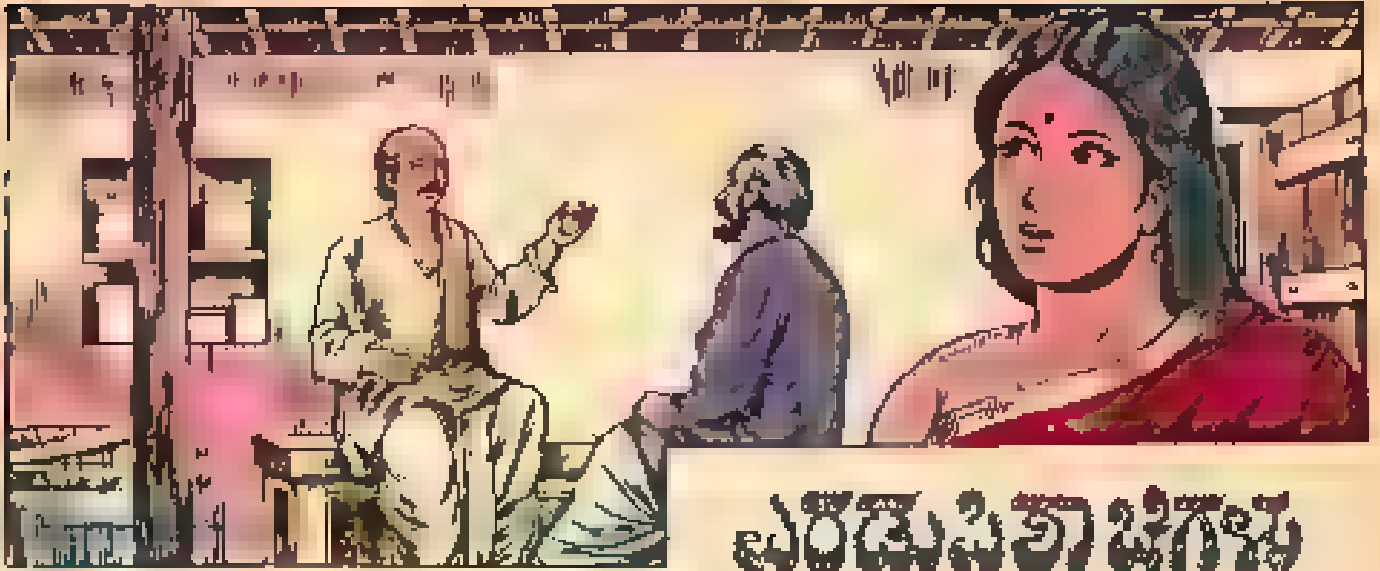

೧೯೯೩ ನೇ ವರ್ಷದಲ್ಲಿ ಅಮೆರಿಕದ ಚಿಕಾಗೋ ನಗರದಲ್ಲಿ ನಡೆದ ಪ್ರಪಂಚ ಸರ್ವಸಮತ ಸಮಿತಿ ವೇದಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಸ್ವಾಮಿ ವಿವೇಕಾನಂದರು ಭಾಗವಹಿಸಿದರು. ಅಲ್ಲಿ ಅಧ್ಯಾತ್ಮಿಕ ವಿಷಯಗಳನ್ನು ಅದ್ಭುತವಾಗಿ ವಿವರಿಸುತ್ತ, ಸ್ವಾಮಿ ವಿವೇಕಾನಂದರು ಮಾಡಿದ ಅನೇಕವಾದ ಉಪನ್ಯಾಸವನ್ನು ಕೇಳಿ ಎಲ್ಲಾ ವ್ಯವಜ್ಞ ಸುಗಮ ಅಭ್ಯಾಸಕರ್ತೃಗಳಾದರು.

೧೯೯೩ ನೇ ವರ್ಷದಲ್ಲೇ ಇಂಗ್ಲೆಂಡಿನಲ್ಲಿ ವಿದ್ಯೆಯನ್ನು ಪೂರ್ತಿ ಮಾಡಿ ಯುವಕರಾದ ಅಲೆ ವಿಂದರು ಭಾರತ ದೇಶಕ್ಕೆ ಹಿಂದಿರುಗಿ ಬಂದರು. ಉತ್ತರೀಣತ್ತರವಾಗಿ ಅರಬಿಂದರು 'ಭಾರತ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಪ್ರವಚನ'ವೆನಿಸಿ ಪ್ರಖ್ಯಾತರಾದರು.

ಈ ಹಿರಿಯರಲ್ಲಿಯೇ ಪ್ರಮುಖ ಕಾರಣವೇ ಕಾರಣವೆಂದು ಕೂಡಾ ಅವು ಹೊಂದುತ್ತಿರುತ್ತವೆ. ಸುಪ್ರಸಿದ್ಧವಾದ ವಂದೇಮಾತರಂ ಗೀತೆಯನ್ನು ರಚಿಸಿದರು. 'ವಂದೇಮಾತರಂ' ದೇಶಭಕ್ತಿಯ ಗೀತೆ. ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ಸಮರಯೋಧಿಗಳಿಗೆ ಅದು ತಾವು ಮಂತ್ರವಾಗಿ ಉತ್ಪನ್ನವಾಗಿಯೇ ಇತ್ತು.

ಎರಡು ಪಿಲಾಚಿಗಳು

ಹಿರಿಯ ದೇವರಹಳ್ಳಿ ಎಂಬ ಚಿಕ್ಕದೊಂದು ಗ್ರಾಮವಿತ್ತು. ಆ ಗ್ರಾಮದಲ್ಲಿ ಗೋವಿಂದಯ್ಯನೆಂಬ ಸಾಮಾನ್ಯ ಗೃಹಸ್ಥನೊಬ್ಬನಿದ್ದನು. ಅವನಿಗೆ ಸುಭಾಷಿನಿ ಎಂಬವಳೊಬ್ಬಳೇ ಮಗಳು. ದೇರೆ ಮಕ್ಕಳು ಅವನಿಗಿರಲಿಲ್ಲ. ಮಗನೂ ಮಗಳೂ ಅವಳೇ ಎಂಬ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಬೆಳೆದಿದ್ದಳು.

ತಂದೆತಾಯಿಗಳ ಅಕ್ಕರೆಯಿಂದ ಬೆಳೆದ ಸುಭಾಷಿನಿಗೆ ಮದುವೆಯ ವಯಸ್ಸು ಬಂದಿತ್ತು. ಗೋವಿಂದಯ್ಯ ವರದ ಕೋಠನೆಗೆ ಪ್ರಾರಂಭ ಮಾಡಿದನು. ಆದರೆ ಎಲ್ಲಿ ಹೋಗಿ ಪ್ರಸ್ತಾವಿಸಿದರೂ ಸಾವಿರಾಚ್ಚೆ ವರದಕ್ಷಿಣೆ ಕೇಳುವವರೇ ಆದರು. ಅಷ್ಟು ಶಕ್ತಿ ಇಲ್ಲದ ಗೋವಿಂದಯ್ಯನಿಗೆ ಏನು ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಗೊತ್ತಾಗಲಿಲ್ಲ. ಅವನಿಗೆ ಮಗಳ ಮದುವೆಯ ಚಿಂತೆ ಕ್ಷುರದ ಹಾಗೆ ಹಿಡಿಯಿತು. ಒಳ್ಳೆಯ ಅಳಿಯ ಹೇಗೆ ಬರುವನೋ ?

ಆ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಪಕ್ಕಾದಲ್ಲಿ ವ್ಯಾಪಾರಮಾಡಿ ಕೊಂಡಿದ್ದ ಗೋವಿಂದಯ್ಯನ ಚಿಕ್ಕಂದಿನ ಸ್ನೇಹಿತ ನಾದ ಸುದರ್ಶನನೆಂಬವನು ಒಂದು ದಿನ ಗೋವಿಂದಯ್ಯನ ಮನೆಗೆ ಬಂದನು. ಆಪೂರ್ವವಾಗಿ

ಕಲಿತುಕೊಂಡ ಸ್ನೇಹಿತರೊಬ್ಬರೂ ಅನೇಕ ಬಗೆಯ ಸುವಿವರಣೆಗಳನ್ನು ಮಾಡಾಡಿಕೊಂಡರು. ಆ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಗೋವಿಂದಯ್ಯ ತನ್ನ ಮಗಳ ವಿವಾಹದ ಪ್ರಯತ್ನದಲ್ಲಿ ಅದ್ಭುತಗರಿ ಕಂಡಿರುವ ವರದಕ್ಷಿಣೆಯ ವಿಷಯವನ್ನು ಹೇಳಿಕೊಂಡು ತನ್ನ ದುಃಖವನ್ನು ವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸಿದನು.

ಅದನ್ನು ಕೇಳಿ ಸುದರ್ಶನನು, ವರದಕ್ಷಿಣೆ ಕೊಡುವ ಶಕ್ತಿ ಇಲ್ಲವೆಂದುಕೊಂಡು ಹೀಗೆ ಅಲಕ್ಷ್ಯ ಮಾಡಿ ಕೈ ಕಟ್ಟಿ ಕುಳಿತರೆ ಹೇಗಿಷ್ಟಾ ? ಸುಭಾಷಿನಿಗೆ ಇಪ್ಪತ್ತು ವರ್ಷವಾಯಿತೆನ್ನುತ್ತೀ. ಒಳ್ಳೆಯ ಸಂಬಂಧ ಬೇಗವೇ ಮೋಡಬಿಡು. ಐದಾರು ಸಾವಿರದ ವರದಾದರೆ ಏನು ಸರಿಪಡಿಸಿಕೊಡುತ್ತೀನೆ. ಅದನ್ನು ಹಿಂದೆ ಕೊಟ್ಟು, ತೀರಿಸುವ ಸಂಗತಿ ಆ ಮೇಲೆ ಸಾವಕಾಶವಾಗಿ ಅರೋಚಿಸೋದಾ. ಮೊವಲು ತೃಪ್ತಿಕರವಾದ ವರನೆಂದಿಗೆ ಭುಗಳ ಮಮುಲೆ ಯಾಗಲಿ" ಎಂದನು.

ಸ್ನೇಹಿತನ ಸಹಾಯವನ್ನು ನಂಬಿ ಗೋವಿಂದ ಯ್ಯನು ಈ ಸಾರಿ ಮಗಳಿಗೆ ಒಳ್ಳೆಯ ಸಂಬಂಧ ವನ್ನು ಹುಡುಕುತ್ತ, ಕಡೆಗೆ ದೂರದ ಒಂದು

ಕೂರಿನ ಒಬ್ಬ ಯುವಕನೊಬ್ಬಗೆ ಮಾತನಾಡಿ ಮದುವೆಯನ್ನು ನಿಶ್ಚಯ ಮಾಡಿದರು. ವರನ ತಾಯಿತಂದೆಯರು ಸುಲಭವಾಗಿ ಮಗಳು ಸುಖವರವರನ್ನು ಕೊಡಬೇಕೆಂದಿದ್ದರು. ಗೋವಿಂದಯ್ಯ ಅದಕ್ಕೆ ಒಪ್ಪಿಗೆ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದನು.

ಹೀಗೆ ಈ ಸಂಬಂಧವು ಗಟ್ಟಿಯಾಗಲೇಕಾದರೆ ಆರು ತಿಂಗಳಿಗೂ, ಇಬ್ಬರು ವಿವಾಹ ಮುಕ್ತಾಯವಾಗಿ, ಸದ್ವಿಧವು ದಿನಾಂಕವೇ ಇವೆ ಎದಾಗ, ಗೋವಿಂದಯ್ಯನು ಪಟ್ಟಣಕ್ಕೆ ಹೋಗಿ, ಸುರಕ್ಷಿತವನ್ನು ನೋಡಿ ಸಂಗತಿಯನ್ನೆಲ್ಲಾ ಹೇಳಿ ತನ್ನ ಬೇಕಾದ ಸಹಾಯವನ್ನು ಕೇಳಿದನು.

ಅದನ್ನು ಕೇಳಿ ಮಾರ್ಗವು ಆತ್ಮರೂಪವಾಗಿವೆ ಎಂಬುದು, "ನೀವು ಸುಖವರನಿಗೆ ನಾನು ಕೊಡುವುದೇನು?" ಎಂಬ ಪ್ರಶ್ನೆಯನ್ನು ಕೇಳಿ, "ನನ್ನನ್ನು?" ಎಂದನು. "ನನ್ನನ್ನು ಹೇಳಬೇಡಿ, ನೀವು ಅದನ್ನು ಮಾಡಿಕೊಂಡೇವೋ ಏನೋ? ಅದನ್ನಿಲ್ಲದೋ

ಈಗಲೂ ನಾನು ವ್ಯವಹರಿಸುತ್ತೇನೆ. ನನ್ನನ್ನು ಗುರಿಮಾಡಿ ಕೊಡುತ್ತೇನೆ. ತಿಳಿಯುತ್ತೇನೆ. ನಾನು ಯಾರಾದರೂ ಈ ಸಹಾಯ ಮಾಡಿದರೆ ಒಳ್ಳೆಯ ದಿವ್ಯ" ಎಂದನು.

ಅವನು ಹೇಳಿದುದನ್ನು ಕೇಳಿ ಗೋವಿಂದಯ್ಯ ಬೆರಗಾದನು. ಅವನ ಮೇಲೆ ಕೊಪ ಒಂದೂ ಸ್ವೀಕೃತವಾದುದರಿಂದ ಕೊಪ ಕೊರೆಯಲು ಮನಸ್ಸು ಬಾರದೆ, ಸುಖವರನಿಗೆ ಎಂದಕೊಂಡು ಅಲ್ಲಿಂದ ತನ್ನ ಕೂರಿಗೆ ಹಿಂದಿರುಗಿದನು.

ಮಾತಾಡಿದ್ದ ಮದುವೆಯ ಸಂಬಂಧಕರ ಮುಂದೆ ತನ್ನ ಕೆಲಸವನ್ನು ಹೇಳಿ, ಹೇಗಾದರೂ ಮದುವೆಯ ಮುಕ್ತಾಯವನ್ನು ಮುಂದೂಡುವುದಿಲ್ಲ. ಏನೋ ಒಂದು ಮಾತುಗಳಿಂದ ಗೋವಿಂದಯ್ಯ ಯೋಚಿಸುತ್ತಿದ್ದನು. ಅವನು ಫೈಯರ್ ಮಾಡಿ ಒಂದು ಒಳ್ಳೆಯ ದಿನ ನೋಡಿ ಸುಖವರನು ತೊಡಗಿಸಿ, ಅವನು ಆ ಸಂಬಂಧಕರವು ಕೂರಿಗೆ ಹೋದನು.

ಕತ್ತಲೆ ಕಲಹಾಕುವ ಹೊತ್ತಿಗೆ ಗೋವಿಂದಯ್ಯ ಒಂದು ಕಾಡಿನೊಳಗೆ ಸಾಗುವ ದಾರಿಯಲ್ಲಿ ಬೇಗ ಬೇಗ ನಡೆಯುತ್ತಿದ್ದನು. ಆ ದಾರಿಯಲ್ಲಿ ಗಾಡಿ ಗಡ್ಡಿಯೊಂದು, ಕಾಡಿನೊಳಗಿದ್ದು ಮುಕ್ತವಾಗಿ ಆಗುವ ಪ್ರಯಾಣ ಮಾಡುತ್ತಿತ್ತು. ಇದ್ದನು. ಆದ್ದರಿಂದ ಗೋವಿಂದಯ್ಯನಿಗೆ ದಿಕ್ಕುಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವುದೇನೂ ಇರಲಿಲ್ಲ.

ಒಂದು ಕೆಲಸವು ಮದುವೆಯಾದಾಗ, ವೇದಾಂತವಾಯಿತು. ಗೋವಿಂದಯ್ಯನು ತನ್ನ ಒಂದು ಕಡೆಗೆ ತಲೆಯೆತ್ತಿ ನೋಡಿದನು. ಒಂದು ಕಡೆಗೆ ಆಕಾರವು ಅವನ ಮುಂದೆ ಹಾರಿ, "ನಡೆಯುವ ದಾರಿ ಆಕಾರವನ್ನಿಲ್ಲದವಾಗ, ದಾರಿಯು, ಹೀಗೆ ಒಂದಿ? ತಲೆಯಲ್ಲಿ ದಾರಿ ಆಕಾರವಿಲ್ಲದೇ? ಹಾಗೆನಾಯಿತು?" ಎಂದು ಕೇಳಿತು.

ಧೈರ್ಯ ತಂದುಕೊಂಡು, "ನಾವು ಒಶಾಚಿಗಳಲ್ಲ. ಮೂನವರು. ಮದುವೆಯಾಗಿ ಸೊಸೆಯನ್ನು ಕರೆದು ಕೊಂಡು ಹೋಗುತ್ತಿದ್ದೇವೆ. ಮುಹೂರ್ತ ನೋಡಿ ಹೊರಡುವಾಗ ಸ್ವಲ್ಪ ತಡವಾದುದರಿಂದ ರಾತ್ರಿ ಹೋಯಿತು. ಕಮ್ಮನ್ನು ನಮ್ಮನೆ ತೊಂದರೆ ಪಡಿಸಬೇಡ. ಹೋಗಲು ಬಿಡು" ಎಂದನು ನಡುಗುವ ದನಿಯಿಂದ.

"ಆ ಒಶಾಚಿನ ಇತ್ತ ಹಾಕಿ ಮುಂದೆ ಹೋಗಿ" ಎಂದಿತು ಒಶಾಚಿ ಗಾಡಿಯಲ್ಲಿರುವ ಗಂಟುಗಳನ್ನು ತೋರಿಸುತ್ತ.

"ಬಡ್ಡು ಹೋಗಿಗಳೆ ಗಂಟು ಕೇಳುವಿಯಾ? ಕೊಡುತ್ತೇವೆ. ತಿಂದು ತೃಪ್ತವಡು ಒಶಾಚಿಯ್ಯಾ!" ಎಂದಳು ವರನ ತಾಯಿ.

"ಅಂಥಾದ್ದೆಲ್ಲಾ ನಾವು ತಿನ್ನೋಲ್ಲ. ಅದೋ ಕಾಣುತ್ತಿದೆ ಒಶಾಚಿ! ಎತ್ತಿ ಹಾಕೋ ಕೆಳಗೇ!" ಎಂದು ಮುಂದೆ ಬಂದಿತು ಒಶಾಚಿ.

"ಇವಳು ಕಮ್ಮ ಸೊಸೆ. ಸುಭಾಷಿಣಿ! ನಿನ್ನ ಮೋರೆ ಸ್ವಲ್ಪ ಸರಿಯಾಗಿ ಕೋರಿಸೋ ಹಾಯಿ" ಎಂದಳು ವರನ ತಾಯಿ.

ಒಶಾಚಿ ಗಲಗಲನೆ ನಕ್ಕು, "ಇನ್ನೂ ತೀಳಿರಿಲ್ಲೇ ನಮಗೆ? ನನಗೆ ಬೇಕಾದ್ದು ನಿಮ್ಮ ವರದಕ್ಷಿಣೆ ಒಶಾಚಿ. ಆ ಗಂಟೆನೋಗೆ ಇಟ್ಟುಕೊಂಡಿದ್ದೀರಲ್ಲಾ

ಅದು | ಹಾಕಿರಿತ್ತ. ಹಾಕಿ | ಇಲ್ಲರಿಂದರೆ ನಿಮ್ಮನ್ನೆಲ್ಲಾ ಅಪ್ಪಳಿಸಬಿಡುತ್ತೇನೆ" ಎಂದಿತು ಒಶಾಚಿ.

ವರನ ತಂದೆ ಹಿಂದೆ ಮುಂದೆ ನೋಡುವಾಗ ಒಶಾಚಿ ಹಣದ ಗಂಟನ್ನು ಕಿತ್ತುಕೊಂಡು, "ನೀವು ಮನುಷ್ಯರಾಗಿ ವರದಕ್ಷಿಣೆ ಒಶಾಚಿನ ಕಟ್ಟಿಕೊಂಡು, ಹೆಣ್ಣು ಹೆತ್ತವರನ್ನು ಪೀಡಿಸುತ್ತಾ ಇರೋದು, ನೋಡಿದರೆ ನಿಮಗಿಂತ ಕಾಪೇ ಪಾಸಿ, ಇದು ನನ್ನ ಹತ್ತಿರವೇ ಇರಲಿ. ಬೇರೆ ಯಾರಿಗಾದರೂ ಬುದ್ಧಿ ಕಲಿಸಲಿಕ್ಕಾಯಿತು!" ಎಂದು ಹೇಳಿ ಹಣದ ಗಂಟೆ ನೊಂದಿಗೆ ಮಾಯವಾಯಿತು.

ಈ ವರನ ತಂದೆ ಗೋವಿಂದಯ್ಯನ ಸ್ನೇಹಿತ ಸುದರ್ಶನನ ಅಂಗಡಿಯಿಂದ ಸಾಮಾನು ತೆಗೆದು ಕೊಂಡು ಮೂರು ಸಾವಿರದವರೆಗೆ ಸಾಲ ಮಾಡಿ ದ್ದನು. ಮಗನ ಮದುವೆಗೆ ಬರುವ ವರದಕ್ಷಿಣೆಯ ಹಣದಿಂದ ಆ ಸಾಲ ತೀರಿಸುವೆನೆಂದು ಅವನಿಗೆ ಭರಮೆ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದನು. ಇನ್ನು ಯಾವುದಾದರೂ ನಗಗಳನ್ನು ಮಾರಿ ಸುದರ್ಶನನ ಸಾಲ ತೀರಿಸ ಬೇಕಾಗುವುದೆಂದು ಚಿಂತಿಸತೊಡಗಿದನು. ವರನ ತಂದೆ, ಒಶಾಚಿ ಹೇಳಿದ ಮಾತು ಅವರೆಲ್ಲರ ಮನಸ್ಸಿಗೂ ತಾಗಿತ್ತು. ಮನೆ ಸೇರುವಾಗ ಒಶಾಚಿ ಬಿಟ್ಟುಹೋದ ಹಾಗೆ ಎಲ್ಲರ ಮನಸ್ಸೂ ತಿಳಿಯಾಗಿತ್ತು.

ದಿಗಿಲುಮೊಗ್ಗದವನು

ಹಿರಿಯ ಊರಿನಲ್ಲಿ ರಾಮನೊಬ್ಬನಿಗೆ ಹದಿನಾರು ವಯಸ್ಸಿನ ತಾರುಣ್ಯವು ಬಂದರೂ, ಚಿಕ್ಕಂದಿ ನಿಂದಲೂ ಅವನ ಮುಖದಲ್ಲಿ ಅಲಿಖಿತವಾಗಿ ದಿಗಿಲಿನ ಭಾವನೆಯೇ ಹೋಗಲೇ ಇಲ್ಲ. ಯಾವಾಗಲೂ ಅದಾಳುತನದಿಂದ ನೆನಪುಕೊಂಡು ದಿಗಿಲಿನಿಂದ ಯೋಚಿಸಿಕೊಂಡಿರುವುದು ಅವನ ಅಭ್ಯಾಸವಾಗಿ ಹೋಗಿತ್ತು. ಅವನಿಗೆ ತಂದೆಯ ಸೊತ್ತು, ಅಲ್ಪ ಸ್ವಲ್ಪವಿದ್ದರೂ, ತಂದೆತಾಯಿಗಳಿರಲಿಲ್ಲ. ತಕ್ಕಿರಿ ಯಾಗಿದ್ದನು.

ಒಂದು ದಿನ ಅವನು ದಿಗಿಲು ಒಡಿದವನಾಗಿ, ಊರ ಹೊರಗಿನ ಕೆರೆಯ ದಂಡೆಯ ಮೇಲೆ ಕುಳಿತು ಕೊಂಡಿದ್ದನು. ಆಗ ಒಬ್ಬ ಕಳ್ಳನು ಜಮೀನ್ದಾರರ ನಾಲ್ಕು ವಯಸ್ಸಿನ ಮಗನನ್ನು ಎತ್ತಿಕೊಂಡು ಬೇಗ ಬೇಗನೆ ಹೋಗುವುದನ್ನು ನೋಡಿದನು. ಅದನ್ನು ಹುಡುಗನನ್ನು ಅಮಂಕಿ ಹಿಡಿದು ಬಾಯಿಯನ್ನು ಒತ್ತೂರಿ, ಪೀಡಿಸುತ್ತಿದ್ದನು ಆ ಕಳ್ಳ.

ರಾಮನು ದಿಗಿಲು ಮೊಗ್ಗದವನಾದರೂ ಅವನಲ್ಲಿ ಧೈರ್ಯವೂ ದೇಹ ಶಕ್ತಿಯೂ ಚೆನ್ನಾಗಿಯೇ ಇದ್ದುವು. ಅವನು ಒಡಿದುಹೋಗಿ ಕಳ್ಳನನ್ನು ಅಟಕಾಯಿಸಿ,

ಜುಟ್ಟು ಹಿಡಿದು ಒಗ್ಗಿಸಿ ನಾಲ್ಕಾರು ಗುದ್ದುಗಳನ್ನು ಹಾಕುತ್ತಲೇ ಕಳ್ಳನು ಪ್ರತಿಭಟಿಸಲಾಗದೆ, ಹುಡುಗ ನನ್ನು ನೆಲದಲ್ಲಿ ಬಿಟ್ಟು ಮೇಗವಾಗಿ ಹಿಂದಿರುಗಿ ನೋಡದೆ ಓಡಿಹೋದನು.

ರಾಮನು ಆ ಹುಡುಗನನ್ನು ಎತ್ತಿಕೊಂಡು ಹೋಗಿ, ಜಮೀನ್ದಾರರಿಗೆ ಒಪ್ಪಿಸಿ, ನಡೆದ ಸಂಗತಿ ಯನ್ನು ಹೇಳಿದನು.

ಅದುವರೆಗೂ ಜಮೀನ್ದಾರರಿಗೆ ತಮ್ಮ ಮಗನನ್ನು ಯಾವಮೋ ಎತ್ತಿಕೊಂಡು ಹೋದ ಸಂಗತಿ ತಿಳಿ ದಿರಲಿಲ್ಲ. ಹುಡುಗನು ಎಲ್ಲೋ ಆಡುತ್ತಿದ್ದಾನೆಂದೇ ಭಾವಿಸಿದ್ದರು. ಅಂತಲೇ ಜಮೀನ್ದಾರರು ರಾಮ ನನ್ನು ಮೆಚ್ಚಿಕೊಂಡು, ತನ್ನ ಅಳುಗಳಿಗೆ ಸ್ವಲ್ಪ ದೈದು, ರಾಮನಿಗೆ ಒಂದು ಚೆನ್ನದ ನಾಣ್ಯವನ್ನು ಬಹುಮಾನವಾಗಿ ಕೊಟ್ಟರು.

ಆ ಪದವನ್ನು ಏನು ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ರಾಮನಿಗೆ ತಿಳಿಯಲಿಲ್ಲ. ಸ್ವಲ್ಪ ಹೊತ್ತು ಎನೋ ಗಹನವಾಗಿ ಆಲೋಚನೆ ಮಾಡಿ, ಕೆರೆಯ ದಂಡೆಯ ಮೇಲೆ ಒಂದು ಸ್ಥಳದಲ್ಲಿ ಅದನ್ನು ಹುಗಿದಿಟ್ಟನು. ಗುರುತಿ ಗಾಗಿ ಅದರ ಮೇಲೊಂದು ಗಿಡವನ್ನೂ ನೆಟ್ಟನು.

ಕೆಲವು ದಿನಗಳು ಕಳೆದ ಮೇಲೆ ಆ ದೇಶವನ್ನು ಉಪ ರಾಜನು ದೇಶ ಸುಖಾರ ಮಾಡುತ್ತ, ರಾಮ ನಿರುವ ಉರಿಗೆ ಚಿತ್ರಯಿಸಿದನು. ಗ್ರಾಮಾಧಿಕಾರಿ ರಾಜನಿಗೆ ಸೇವೆ ಮಾಡಲಿಕ್ಕಾಗಿ ರಾಮನನ್ನು ನಿಯಮಿಸಿದನು. ರಾಮನು ಮಾಡುವ ಶ್ರದ್ಧಾ ಪೂರ್ವಕವಾದ ಸೇವೆಗಳಿಂದ, ಸಹಾಯಗಳಿಂದ, ರಾಜನು ಒಪ್ಪಳ ಮೆಚ್ಚಿದನು. ರಾಮನ ತಿಳುವಳಿಕೆಯಿಂದ ಮಾಡುವ ಕೆಲಸಗಳೆಲ್ಲ ರಾಜನಿಗೆ ತುಂಬಾ ಹಿಡಿಸಿರುವವು.

ರಾಜನು ರಾಮನನ್ನು ನೋಡಿ, "ನೀನು ನನಗೆ ತುಂಬಾ ಹಿಡಿಸುವಂತೆ ಕೆಲಸ ಮಾಡುವಿ. ನಿನಗೆ ಏನು ಬೇಕೋ ಕೇಳು, ಕೊಡುತ್ತೇನೆ" ಎಂದನು.

ರಾಮನು ವಿನಯದಿಂದ, "ಅದೇನೋ ತಿಳಿಯದು ಮಹಾವ್ರಭೂ. ನನ್ನ ಮನಸ್ಸು ಯಾವಾಗಲೂ ಮನೋ ಚಿಂತೆಯಿಂದ ದಿಗಿಲುಹಿಡಿದೇ ಇರುತ್ತದೆ. ಎಲ್ಲರ ಹಾಗೆ ಸಂತೋಷವಾಗಲಿಲ್ಲ. ನನ್ನಿಂದ ಸಾಧ್ಯ

ವಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಆದು ನನ್ನಿಂದ ಸಾಧ್ಯವಾಗುವ ಹಾಗೆ ದಾಸನು ಮಾಡಬೇಕೋ ತಾವು ಹೇಳಬೇಕು. ಅದ್ದೇ. ಮತ್ತೆನೂ ಬೇಡ ಪ್ರಭು" ಎಂದನು.

"ಚೆನ್ನ ಚೆನ್ನ ವಿಷಯಗಳನ್ನು ದೊಡ್ಡದು ಮಾಡಿ ಕೊಂಡು ಬಾಧೆ ಮಾಡುವವರು ಮನೋಗಲೂ ದಿಗಿಲಿ ನಿಂದಲೇ ಇರುತ್ತಾರೆ. ಈ ಪ್ರಪಂಚದಲ್ಲಿ ಯಾವ ವಸ್ತಿಯೋ, ಮೃಗವೋ ಈ ಮೃತ್ಯು ಮನುಷ್ಯ ನಾಗಿ ಹುಟ್ಟಿದುದಕ್ಕೆ ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬನೂ ಸಂಕೋಪ ಪಡಲೇ ಬೇಕು. ಮನುಷ್ಯನಾದ ನಾನು ಚಿಂತಿಸಲೇ ಬಾರದು" ಎಂದನು ರಾಜ.

ರಾಮನು ಒಂದು ಕ್ಷಣ ಆಲೋಚನೆ ಮಾಡಿ, "ಒಂದು ಚಿಕ್ಕ ಸಂಗತಿ ಪ್ರಭೂ. ನಮ್ಮ ಗ್ರಾಮ ದಲ್ಲಿ ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬರೂ ಎಲ್ಲಿಗೋ ಕೂರಿಗೆ ಹೋಗಿ ಕೆಲವು ದಿನ ಇದ್ದು ಬರುತ್ತಾರೆ. ನನಗೆ ಎಲ್ಲಿಯೂ ಯಾರೂ ಕರೆಯುವವರೇ ಇಲ್ಲ. ಯಾವಾಗಲೂ ಈ ಕೂರಕ್ಕೆ ಓಡಿಹೋದಿರಬೇಕಾಗಿ ಒಂದುದೇ ಉದ್ದೇಶ ನನಗೆ ಸಂತೋಷವಲ್ಲವೆಂದು ಅನಿಮಾನ ಪಾಗಿದೆ" ಎಂದನು.

ಆದರೆ ರಾಮನು ಕೇಳಿ ರಾಜನಿಗೆ ರಾಮನ ಮೇಲೆ ಕನಿಕರವುಂಟಾಯಿತು. ರಾಜನು ವಾತ್ಸಲ್ಯದ ದನಿ ಯಿಂದ "ನರಿ, ಇನ್ನು ಮೇಲೆ ನೀನೇನೂ ದಿಗಿಲು ಪಡಬೇಕಾಗಿಲ್ಲ. ನಿನಗೆ ಯಾರೂ ಇಲ್ಲವೆಂದು ಅಂದುಕೊಳ್ಳಬೇಡ. ನಾನೇ ನಿನಗೊಬ್ಬ ಬಂಧು ಎಂದು ತಿಳಿ. ಈಗ ನಿನ್ನನ್ನು ನನ್ನೊಂದಿಗೆ ರಾಜ ಧಾನಿಗೆ ಕರೆದುಕೊಂಡು ಹೋಗುತ್ತೇನೆ. ನಿನಗೆ ಇಷ್ಟ ಬಂದಷ್ಟು ದಿನಗಳು ಅಲ್ಲಿಯೂ, ಅಲ್ಲಿರುವ ಪತ್ರಸುಚಿತ್ರಗಳನ್ನು ನೋಡಿ ವಿನೋದಿಸು. ನಿನಗೆ ಅಲ್ಲಿಯೇ ಇರಬೇಕೆಂದು ಕೋರಿದರೂ ಸರಿಯೇ, ಇಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ನಿನ್ನನ್ನು ನನ್ನ ಕೂರಿಗೆ ಭವ್ಯವಾಗಿ ಹಿಂದಿರುಗಿಸಿಬಿಡುತ್ತೇನೆ" ಎಂದನು. ರಾಜನ ಮತುಗಳನ್ನು ಕೇಳಿ ರಾಮನಿಗೆ ಒಪ್ಪಳ ಉತ್ಸಾಹ

ವಾಯಿತು. ಅವನು ರಾಜನ ಜತೆಯಲ್ಲಿ ರಾಜ ಧಾನಿಗೆ ಹೋಗಿ ಕೆಲವು ದಿನಗಳ ವರೆಗೆ ಅಲ್ಲಿಯ ಎಸೋದಾಗಳನ್ನು ನೋಡುತ್ತಾಬಂದಿರಬಹುದು.

ಆ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಅವನಿಗೆ ತಾನು ಈಗ ಹೊಸದಾಗಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದು ಹೊಸದಾಗಿ ನಾಡ್ಕರ ನೆನಪಾಯಿತು. ರಾಜಧಾನಿಯಲ್ಲಿ ತನ್ನ ಏಕಾಘಾಗಿ ಆದನ್ನು ಕೈಬಿಟ್ಟುಕೊಳ್ಳುವುದು ಬಹಳವಾಗಿತ್ತು. ಅವನು ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದ.

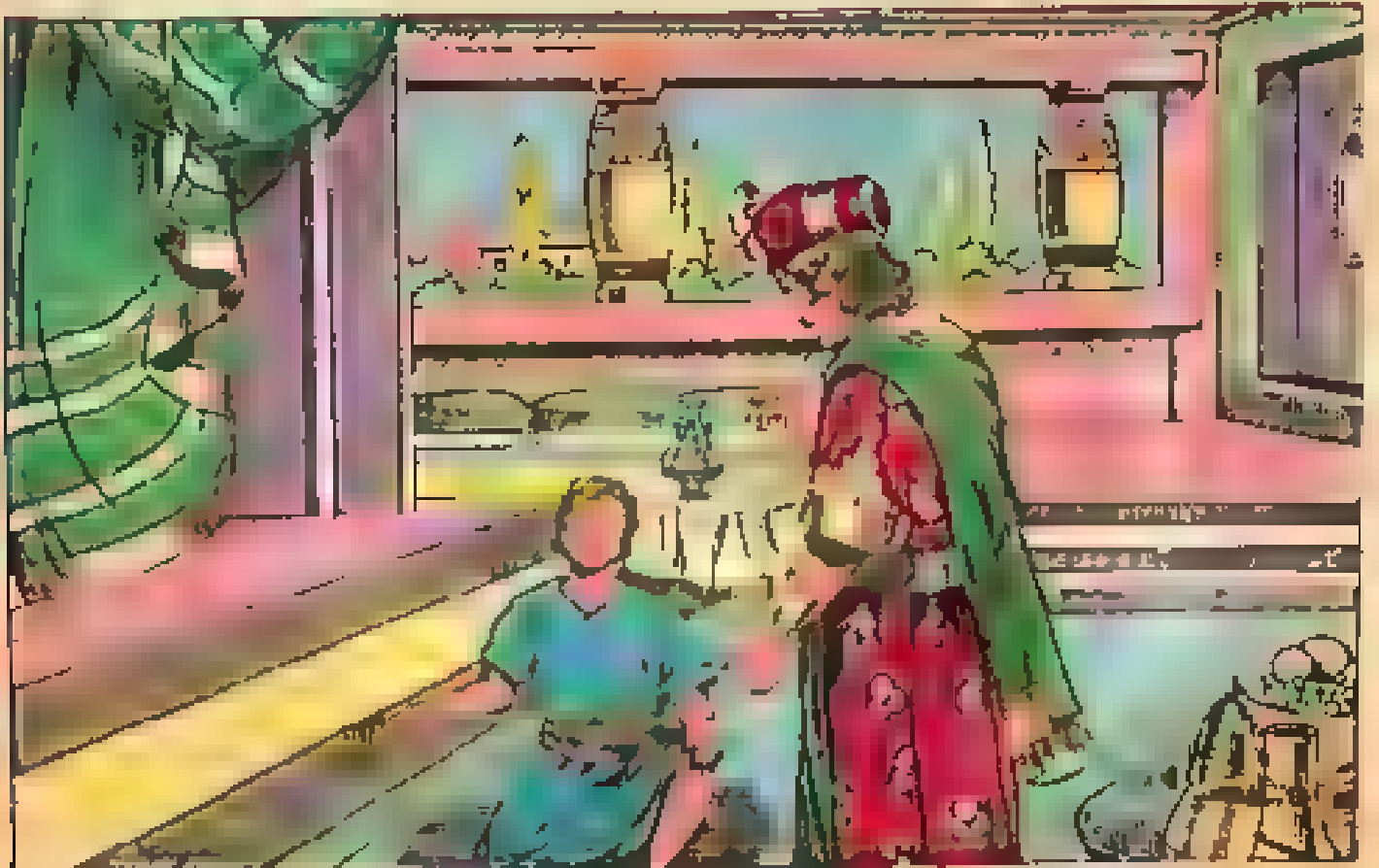
ಆದರೆ ಅಲ್ಲಿ ಗುರುತಿಗಾಗಿ ನೆಟ್ಟ ಗಿಡವು ಕಾಣಲಿಲ್ಲ. ಮಾಡುವುದು ಅವನು ತಿಳಿದುಬಿಟ್ಟಿತ್ತು. ಆದುದರಿಂದ ತಾನು ನಾಡ್ಕರನ್ನು ಎಲ್ಲಿ ಹುಡುಗಿದ್ದು ದ್ದೇನೆಯೆಂದು ಅವನಿಗೆ ಗೊತ್ತಾಗಲಿಲ್ಲ. ಗುರುತಿಗಾಗಿ ಈಗಿನಿಂದ ಹಾಗೆಲ್ಲಾ ಆಗಿದ್ದು ನೋಡಿದನು. ಅಲ್ಲಿ ಎನೂ ಇರಲಿಲ್ಲ. ಅದಕ್ಕಾಗಲಿಲ್ಲವೆಂದು ಅವನು. ಇದರಿಂದ ಅವನ ಮನಸ್ಸು ಬಹಳವಾಗಿ ಕಲಕಿತು.

ಅದಕ್ಕೆ ಮೊದಲು ಕುಂಬಾ ಉತ್ಪಾದನೆಯಲ್ಲಿ ರಾಜನು ಮತ್ತೆ ದಿಗ್ಗಿಲಿನ ರಾಜ್ಯದ ಬಡಿದು ಕಂಡಿಹೋದ ಮುಖದಲ್ಲಿರುವುದನ್ನು ಗಮನಿಸಿದ ರಾಜನು, "ಎನಗೂ ರಾಜನು, ಈಗಿನ ದಿಟ್ಟ ಹೋಗಲಿಕ್ಕೆ ಬಂತೆಯಾಗಿದೆಯೋ?" ಎಂದು ಕೇಳಿದನು.

"ಅದೇನಿಲ್ಲ ಪ್ರಭೂ ರಾಜಧಾನಿಗೆ ಹೋಗುವಾಗ ನನ್ನೊಂದಿಗೆ ನಾನು ಸೇರಿಟ್ಟು ಧರ್ಮವನ್ನು ಕೂಡಾ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳೋಣವೆಂದು ಮಾಡಿದೆ. ಅದನ್ನೇ ಕೆಲಸ ಮಾಡಲು ಹುಡುಗಿದ್ದು ಅವರ ಈಗ ಎಲ್ಲಿ ಹುಡುಗಿದೆಯೆಂದು ಗೊತ್ತಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಅದೇ ಚಿಂತೆ" ಎಂದನು ರಾಜ.

"ಹೇವನು ಕುರಿತು ನೀನೇನೂ ಚಿಂತಿಸಬೇಡ. ನಾನೇ ಬೇಕಾದವು ಧರ್ಮ ನಾನೇ ಕೊಡುತ್ತೇನೆ" ಎಂದನು ರಾಜ.

"ಅದು ಒಹೋ ಸಂತೋಷವೇ ಹೌದು, ಆದರೆ ನಾನು ಕೆಪ್ಪುಬಿಟ್ಟು ಸಂಪಾದಿಸಿದ ಹಣ ಕಾಣದೆ

ಹೋಗುವುದು ಬಹಳ ಚಿಂತೆಯಾಗಿದೆ. ಅದನ್ನು ಕಂಡುಹಿಡಿಯದೆ ಆ ಚಿಂತೆ ಹೋಗುವುದಿಲ್ಲ ಮಹಾ ಪ್ರಭೂ" ಎಂದನು ರಾಮ.

ಅವನ ಮಾತು ಕೇಳಿ ರಾಜನು ಆಶ್ಚರ್ಯಪಡುತ್ತ, "ಆ ಹಣವು ಕಾಣುವುದಿಲ್ಲವೆಂದು ಇಷ್ಟು ಚಿಂತೆ ಮಾಡಿ. ಅಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟು ಹುಗಿದಿಟ್ಟಿದ್ದಾಯ್ತು?" ಎಂದು ಕೇಳಿದನು.

ಒಂದೇ ಒಂದು ಚಿನ್ನದ ನಾಣ್ಯವೆಂದು ಹೇಳಲು ಬಾಯಿ ತೆರೆದು ತಡೆದುಕೊಂಡನು. ರಾಮ. "ಯಾಗೆ ಹೇಳಿದರೆ ತಾನು ಬಹಳ ಚಿಕ್ಕ ಮೊತ್ತಕ್ಕೆ ದಿಗಿಲು ಪಡುವುದಾಗಿ ರಾಜನು ಅಂದುಕೊಳ್ಳುತ್ತಾನೆ. ಅದಕ್ಕೆ ಬದಲು ಹೆಚ್ಚು ಹಣ ಕಳೆದುಹೋಯಿತೆಂದು ರಾಜನು ನಂಬುವುದೇ ಒಳ್ಳೆಯದು.

ಹೀಗೊಂದುಕೊಂಡು 'ರಾಮನು ರಾಜನೊಂದಿಗೆ, "ನೂರು ಚಿನ್ನದ ಪವನುಗಳು ಪ್ರಭೂ" ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಾನು.

ರಾಜನು ಅವನ ಮೇಲೆ ಬಹಳ ದಯಾವಂತನಾಗಿ, "ಸರಿ. ಚಿಂತೆ ಮಾಡಬೇಡ. ಭೂಮಿಯ ಅಡಿಯಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲಿ ಒಂಗಾಡುವುದೂ ನನಗೆ ಗೊತ್ತಾಗಿದುದುತ್ಪದೆ. ಸಾಯಂಕಾಲದಲ್ಲಿ ನಾವು ಕಿರಿಯ ದಂಡೆಗೆ ಹೋಗೋಣ" ಎಂದನು.

ರಾಮನು ಹೇಳಿದುದನ್ನು ಕೇಳಿ ರಾಮನಿಗೆ ಸಂತೋಷವಾಯಿತು. ಇಷ್ಟರೊಳಗೆ ರಾಜನು ತನ್ನ ಸೇವಕನೊಬ್ಬನ ಮೂಲಕ್ಕೆ ಕಿರಿಯ ದಂಡೆಯಲ್ಲಿ ನೂರು ಚಿನ್ನದ ಪವನುಗಳನ್ನು ಹುಗಿಸಿ, ಗುರುತು ತಿಳಿಯದಂತೆ ಮಾಡಿಸುತ್ತಾನು.

ಸಾಯಂಕಾಲ ರಾಮನನ್ನು ಕರೆದುಕೊಂಡು ಕಿರಿಯ ದಂಡೆಗೆ ಹೋಗಿ ರಾಜನು ಅಲ್ಲಿ ಇಲ್ಲಿ ನೋಡಿ ದಂತೆ ಮಾಡಿ, ಹುಗಿದಿಟ್ಟ ಜಾಗವನ್ನು ಅವನಿಗೆ ತೋರಿಸುತ್ತ, "ಇಕೋ ಇಲ್ಲಿ ಅಗೆ" ಎಂದನು.

ರಾಮನು ಅಲ್ಲಿ ಅಗೆವಾಗ ನೂರು ಚಿನ್ನದ ಪವನುಗಳು ಸಿಕ್ಕಿದುವು.

"ಸರಿಯಾಗಿವೆಯೋ ಎಳಸಿ ನೋಡಪ್ಪಾ." ಎಂದನು ರಾಜ.

ನೂರು ಚಿನ್ನದ ನಾಣ್ಯಗಳನ್ನು ನೋಡಿದ ಕೂಡಲೇ ರಾಮನ ಮುಖದಲ್ಲಿ ಇನ್ನಷ್ಟು ದಿಗಿಲಿನ ಥಾಯ ಕವಿಯುವುದನ್ನು ರಾಜನು ನೋಡಿದನು ಅದುದರಿಂದ ಆಶ್ಚರ್ಯಪಟ್ಟು, "ಇದೇನು? ನಿನ್ನ ಹಣ ಮೊದಲಾದದಕ್ಕೆ ಸಂತೋಷಪಡುವುದಕ್ಕೆ ಒದಲಾಗಿ ದಿಗಿಲಿನಿಂದಲೇ ಇರುವಿಯೇಕೆ?" ಎಂದನು.

ರಾಮನು ರಾಜನ ಕಾಲ ಮೇಲೆ ಅಡ್ಡಬಿದ್ದು, "ನನ್ನನ್ನು ಕ್ಷಮಿಸಬೇಕು ಮಹಾಪ್ರಭೂ. ಈ ಹಣವು ನನ್ನದು ಅಲ್ಲ. ಒಂದು ಚಿಕ್ಕ ಮೊತ್ತಕ್ಕಾಗಿ ದಿಗಿಲು ಪಡುವನೆಂದು ನೀವು ಅಂದುಕೊಂಡು ಗೇಲಿಹಾಡುವ ರೇನೋ ಎಂದು ಹೆದರಿ, ಸುಳ್ಳು ಹೇಳಿಬಿಟ್ಟೆ. ನಾನು ಹುಗಿದಿಟ್ಟಿದ್ದು ಒಂದೇ ಒಂದು ಚಿನ್ನದ ಪವನು" ಎಂದನು.

“ಹಾಗೇನು? ಸರಿ ಸರಿ. ಇದೆಲ್ಲ ಯಾರದಾದ ರೇನಾಯಿತು? ಎನಗೆ ದೊರಕಿದೆಯಷ್ಟೆ” ರಾಜನಾದ ನಾನೇ ಹೇಳುತ್ತಾನೆ. ಇನ್ನು ಇದೆಲ್ಲವೂ ನಿನ್ನದೇ” ಎಂದನು ರಾಜ.

“ಈ ಧನ ನನಗೆ ಬೇಡ ಪ್ರಭೂ, ಒಂದು ನಾಣ್ಯ ಕಳೆದುಹೋದುದಕ್ಕೇ ನಾನು ಇಷ್ಟು ದೊಡ್ಡ ಸಂಕಟದಲ್ಲಿರುವಾಗ, ನೂರು ನಾಣ್ಯ ಕಳೆದು ಹೋಗುವುದೆಂದರೆ ಇದರ ಯಜಮಾನನಿಗೆ ಇನ್ನೆಷ್ಟು ಸಂಕಟವಾಗುವುದೋ! ಇನ್ನೊಬ್ಬರ ಹಣ ನನಗೆ ಬೇಡ ಪ್ರಭೂ” ಎಂದು ರಾಮನು ಖಂಡಿತವಾಗಿ ಹೇಳಿದನು.

ರಾಮನ ಸದ್ವೃದ್ಧಿಯನ್ನು ನೋಡಿ ರಾಜನು ಒಹಳ ಹರ್ಷಿತನಾದನು “ಆ ಶೂನ್ಯದೇ ರಾಮನು, ನಿನ್ನಿಗಾಗಿ ನಾನೇ ಅದನ್ನು ಅಲ್ಲಿ ಹೂಗಿದ್ದಿಲ್ಲದೆ” ಎಂದನು ಮುಗುಳು ನಗುತ್ತಾ ರಾಜ.

“ಹಾಗಾದರೆ ಮಹಾಪ್ರಸಾದವೆಂದು ಸ್ವೀಕರಿಸುತ್ತೇನೆ ಮಹಾಪ್ರಭೂ” ಎಂದು ರಾಮನು ಅದನ್ನು ಸ್ವೀಕರಿಸಿಕೊಂಡನು.

“ರಾಮನು, ನೀನು ಒಹಳ ಒಳ್ಳೆಯವನು, ಕುಂಬಾ ನಂಬುತ್ತಾನೆ, ನನ್ನ ದರಬಾರಿನಲ್ಲಿ ನಿನ್ನ ಒಳ್ಳೆಯ ಉದ್ಯೋಗವನ್ನು ಕೊಡುತ್ತೇನೆ, ಮತ್ತು ನಿನ್ನ ಜೀವನದಲ್ಲಿ ದಿಗಿಲೆಂಬ ಮಾಸಿಗೆ ಜಾಸ್ತಿಯಂತೆ

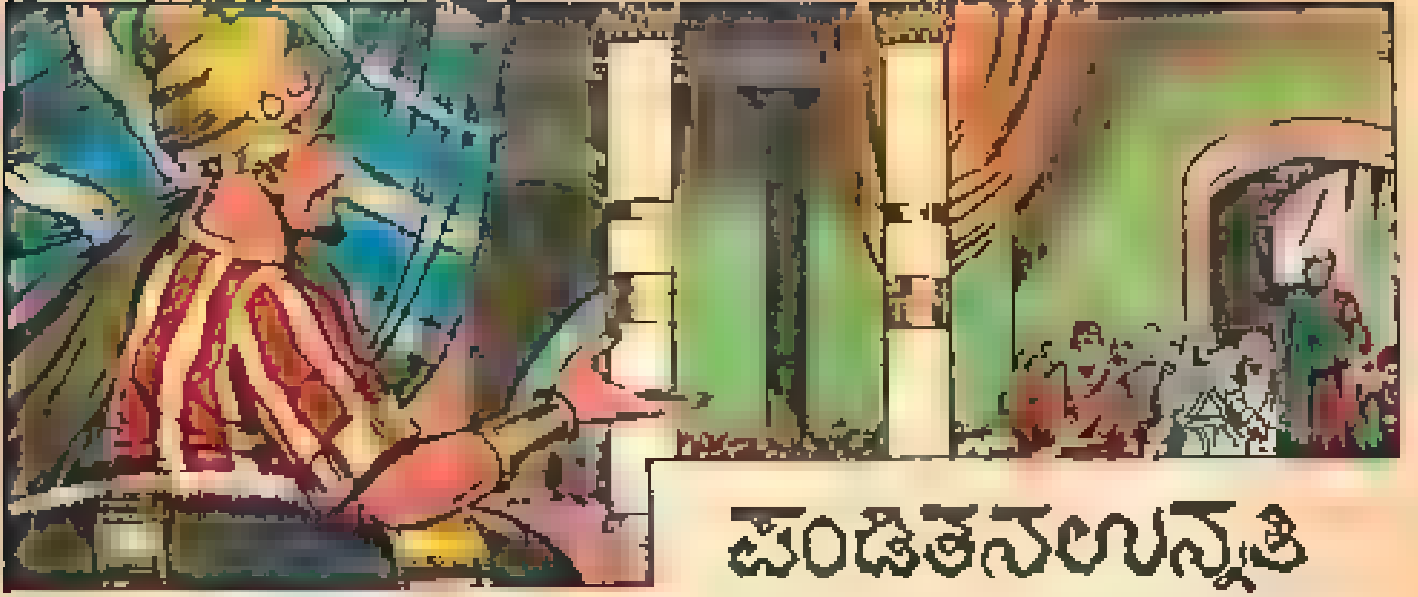
ಮಾಡುತ್ತೇನೆ, ನೀನು ಯಾವಾಗಲೂ ಸಂತೋಷವಾಗಿರಬೇಕೆಂಬುದೇ ನನ್ನ ಕೋರಿಕೆ” ಎಂದನು ರಾಜ. “ಹಾಗೆಯೇ ಆಗಲಿ ಪ್ರಭೂ, ಒಹಳ ಸಂತೋಷ” ಎಂದನು ರಾಮ.

ಆದರೆ ರಾಮನ ಪುನಿವಿಧ್ಯಲ್ಲಿಯೂ ಸಂತೋಷದ ಲಕ್ಷಣವೇನೂ ಹೊರಡಲಿಲ್ಲ. ಅವರ ಮೇಲೆ ಇನ್ನಷ್ಟು ದಿಗಿಲಿರುವಂತೆಯೇ ಕಾಣುತ್ತಿತ್ತು. ರಾಜನು ಅವನೊಂದಿಗೆ “ನಿನ್ನನ್ನು ಇನ್ನೂ ದಿಗಿಲು ಬಿಟ್ಟು ಹೋಗಲಿಲ್ಲ, ಏಕೆ?” ಎಂದು ಕೇಳಿದನು.

“ಇವ್ವಲ್ಲಿಯ ದಿಗಿಲು ಒರಬೇಕು! ಇರುವ ದಿಗಿಲಿಗೇ ಜಾಗವಿಲ್ಲ!” ಎಂದು ಶುಷ್ಕ ನುಡಿ ನೊಂದಿಗೆ, “ಈ ಜನ್ಮದಲ್ಲಿ ನನ್ನದೊಂದು ಚಿನ್ನದ ಪವನು ದೊರಕಲಾರದೆಂದೇ ಕಾಣುತ್ತದೆ. ಈ ಊರಲ್ಲೇ ಇದ್ದರೆ ದಿನಾ ಕಿರಿಯ ದಂಡೆಯಲ್ಲಿ ಅದನ್ನು ಹುಡುಕುತ್ತಾ ಇದ್ದೇನು” ಎಂದನು.

ರಾಮನ ದಿಗಿಲಿಗೆ ಕಾರಣವಾದ ಚಿಂತೆಯನ್ನು ಹೊಗಳಾಡಿಸಲು ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲವೆಂದು, ಅದು ಅವನು ಹುಟ್ಟುವಾಗಲೇ ಅಂಟಿಕೊಂಡ ಗುಣವೆಂದು ತಿಳಿದು ರಾಜನು ಅವನನ್ನು ರಾಜಧಾನಿಗೆ ಕರೆದೊಯ್ಯುವ ಅಲೋಚನೆಯನ್ನು ಬಿಟ್ಟನು. ಇದ್ದ ಊರಲ್ಲೇ ಅವನು ಚಿನ್ನಾಗಿಯೇ ಬಾಳಿದರೂ, ದಿಗಿಲು ರಾಮನೆಂದೇ ಹೆಸರು ಪಡೆದನು

ಪಂಡಿತನ ಉನ್ನತಿ

ಬ್ರಾಹ್ಮಣರು ನಗರವನ್ನು ಹಾರಿದ ಖರೀಫರಲ್ಲಿ ಅಲ್‌ಮಮೂನ್ ಖರೀಫನು ಒಡೆಯೊಡ್ಡ ಪಂಡಿತ ಪೋಷಿಸಿದನು ಮೃತನಾಗಿದ್ದನು. ಅವನು ಸ್ವಾ. ದೊಡ್ಡ ಪಾಠಕ್ಕೆ ಬಿದ್ದು ಅರ್ಹರಾದ ಪಂಡಿತ ರನ್ನು ಅವರವರಿಗೆ ತಕ್ಕ ಹಾಗೆ ಬಿಡುಬಿಡುಗೊತ್ತು ಸಹ್ಯಾರ ಮಾಡಿ ಪೋಷಿಸುತ್ತಿದ್ದನು.

ಅಲ್‌ಮಮೂನ್ ಖರೀಫಾ ಪಾಠಕ್ಕೆ ಬಂದು ಪಾಠ ಸಭೆ ಸೇರಿಸುವ ಪರಿವಾರವಿದ್ದನು. ಅದರಲ್ಲಿ ಪಂಡಿತರು ಮಾತನಾಡುತ್ತಿದ್ದ ವಿವೇಚನಾ, ಮಾತುಕು ಮುಖಾ ಇರುವವರು ಕೂಡಾ ಭಾಗವಹಿಸುವರು ದಾಗಿತ್ತು. ಅಂತಹ ಪಂಡಿತ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಅನೇಕ ವಿಷಯಗಳನ್ನು ಕುರಿತು ಚರ್ಚೆ ನಡೆಯುತ್ತಿತ್ತು. ದೊಡ್ಡ ದೊಡ್ಡ ಉದ್ಭವವಿದ್ದು ಕೂಡಾ ಸುಮ್ಮನೆ ಗಳ ಚರ್ಚೆಯಲ್ಲಿ ಪಾಲ್ಗೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದರು. ಸಭೆಗೆ ಬಂದ ಸಾಮಾನ್ಯ ಸಭರಿಗೆ ಆ ಚರ್ಚೆಗಳ ಮೂಲಕ ಹಾಗಿ ಅನೇಕ ವಿಷಯಗಳನ್ನು ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳುವ ಅವಕಾಶವಾಗುತ್ತಿತ್ತು.

ಒಂದು ದಿನ ಅಲ್‌ಮಮೂನ್ ಖರೀಫನು ಪಂಡಿತರ ಸಭೆ ನಡೆಸಿಕೊಂಡಿದ್ದನು. ಆಗ ಹೊಸ

ನೊಬ್ಬನು ಆ ಸಭೆಯೊಳಗೆ ಪ್ರವೇಶಿಸಿ ಸಾಮಾನ್ಯ ಪ್ರವೇಶ ನಡುವೆ ಕುಳಿತುಕೊಳ್ಳುವುದನ್ನು ಬಿಟ್ಟು, ನೆಟ್ಟಗೆ ಹೊಸ ಪಂಡಿತರ ಮಧ್ಯದಲ್ಲೇ ಕುಳಿತು ಕೊಂಡನು. ನೋಡಿದವರು ಅವನೊಬ್ಬ ಯಾತ್ರಿಕ ನೆಂದುಕೊಂಡರೇ ಹೊರತು ಅವನೊಬ್ಬ ಪಂಡಿತ ನೆಂದು ಯಾರೂ ಅಂದುಕೊಳ್ಳಲಿಲ್ಲ. ಕುಳಿತವ ರನ್ನು ಎಚ್ಚರಿಸುವ ಪರಿವಾರಿಯೂ ಇಲ್ಲ.

ಸಭೆಯ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ಪ್ರಾರಂಭವಾಯಿತು. ಒಬ್ಬೊಬ್ಬ ಪಂಡಿತನೂ ಎದ್ದು ಆ ದಿನ ಖರೀಫನು ಪಂಡಿತರ ಚರ್ಚೆಗೆ ಕೊಟ್ಟ ವಿಷಯವನ್ನು ಕುರಿತು ಉಳಿದವರಿಗೆ ಅರ್ಥವಾಗುವ ಹಾಗೆ ಮುತಾಡ ತೊಡಗಿದನು ಹಾಗೆಯೇ ಪ್ರತಿವೊಬ್ಬನೂ ತನ್ನ ಅಭಿಪ್ರಾಯ ಹೇಳುತ್ತಿರಲು, ಹೊಸತನ ಒದವುವ ಸಂದಿ ಬಂತು. ಅವನು ಎದ್ದು ಚರ್ಚಿಸಲ್ಪಡು ತ್ತಿರುವ ಅಂಶವನ್ನು ಕುರಿತು ತನ್ನ ಅಭಿಪ್ರಾಯ ವನ್ನು ಸ್ಪಷ್ಟವಾದ ಭಾಷೆಯಲ್ಲಿ ಹೇಳಿದನು. ಎಲ್ಲರೂ ಚೆನ್ನಾಗಿ ವಿವರಿಸಿಕೊಂಡು ಮಾತನಾಡಿದನು. ಎಲ್ಲರೂ ಒಪ್ಪುವಂತೆ ಅವನು ಹೇಳಿದುದನ್ನು ಕೇಳಿ ಇಡೀ ಸಭೆ ಅಶ್ಚರ್ಯಪಟ್ಟಿತು.

ವಿಶೇಷವು ಅವನನ್ನು ಪಂಡಿತರು ಕೂಡಿದ್ದ
ಮೊದಲನೆಯ ಮಹಿಮೆ ಕೂಡಿದ್ದು ಮತ್ತೆ
ಅವನು ಮೂಲಕ ಅವು ಮುಖ್ಯವಾದ
ಅವನು ಪಂಡಿತರು ಕೂಡಿದ್ದು ಮತ್ತೆ
ಮೂಲಕ ಅವು ಮುಖ್ಯವಾದ
ಮೂಲಕ ಅವು ಮುಖ್ಯವಾದ

ಆ ಹರ ೨೬ ರೂ. ಮತ್ತೊಂದು ವಿಷಯ
ವನ್ನ ಕೊಟ್ಟು, ಅದರ ಬಗ್ಗೆ ಚರ್ಚಿಸಬೇಕೆಂದು
೨೭ ರೂ. ೨೭ ರೂ. ೨೭ ರೂ. ೨೭ ರೂ. ೨೭ ರೂ.
ಬಂದಾಗ, ಮೊದಲನೇ ಸಾರಿಗೆಯೂ ಅದ್ಭುತ
ವಾಗಿತ್ತು. ವಿಷಯದೊಳಗೆ ಹೋಗಿ, ಅದರ
ಗತಿಯನ್ನು ಮತ್ತೆ ಎಲ್ಲರಿಗೂ ಸಂಪೂರ್ಣ
ವಾಗಿ ಮೊದಲನೇ ಸಾರಿಗೆಯ ಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು
ಮೊದಲನೇ ಸಾರಿಗೆಯ ಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು

ಈ ಸಾರಿ ವಿಶೇಷವು ಅವನನ್ನು ತನ್ನ ಮುಖ್ಯ
ಮಂತ್ರಿಗಳ ಮಧ್ಯದಲ್ಲಿ ಒಂದು ಕ. ೧೩೩೫ ರಂತೆ
ಲಭ್ಯವೆ ಮೂಡಿದೆ.

ಅನಂತರ ಮತ್ತೊಂದು ವಿಷಯದ ಮೇಲೆ
ಕೂಡಾ ಪ್ರತಿಕ್ರಿಯಿಸುವುದು ಅರಣ್ಯ ಹೊಸದೊಂದು
ಹಕ್ಕಿ ಕೂಡುವ ಸಮಯ. ವಿವೇಚನೆಯ, ಮಾನ್ಯ
ವಿಷಯದಿಂದ ತೀರತಕ್ಕ ಇಂಥ ಸ್ಥಳದಲ್ಲಿ ಮುಕ್ತ
ಮಾನ್ಯ ಮನಸ್ಸಿನಿಂದ ವಿವೇಚನೆಯ ಮೂಲ ಪ್ರಶ್ನೆ
ಯಾಗಿ ಅರಣ್ಯ ಹಕ್ಕಿ ವಿಚಾರಗಳನ್ನು ಅರಣ್ಯದ
ಮೇಲೆ ಕುಳಿತುಕೊಳ್ಳುವಂತೆ ಕರೆದನು.

[illegible][illegible]

ಪಾತ್ರಗಳ ತುಂಬ ಪಾಪಿಯಗಳನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಅಲ್ಲಿಗೆ ಬಂದರು. ಖಲೀಫನು ಒಂದು ಪಾತ್ರವನ್ನು ತಾನು ಎತ್ತಿಕೊಂಡು "ಹೊಂದನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವಂತೆ ಹೊಸಬರಿಗೆ ಸನ್ನಮಾಡಿದನು.

ಹೊಸ ವಿದ್ವಾಂಸನು ಬಹಳ ವಿನಯದಿಂದ ಖಲೀಫನನ್ನು ನೋಡಿ, "ಪ್ರಭುಗಳೇ, ತಾವು ಮುಖ್ಯ ಪಂಡಿತರ ವರಿಸಯಲ್ಲಿ ಕುಳಿತುಕೊಳ್ಳುವಂತೆ ನನಗೆ ಏಕೆ ಹೇಳದಿರಬಹುದನ್ನು ರಯವಿಟ್ಟು ತಿಳಿಸಬೇಕು" ಎಂದನು.

"ನಮ್ಮ ವಿವೇಕವೂ, ವಾಕ್ಯಾತುರ್ಯವೂ, ಹೇಳುವ ವಿಷಯ ಅರ್ಥವಾಗುವಂತೆ ಒಂದರೊಂದೊಂದಾಗಿ ವಿಭಾಗಿಸಿದ ಕ್ರಮವೂ ನನಗೆ ಕುಲೂ ಮೆಚ್ಚಿಕೆಯಾಗಿದೆ" ಎಂದನು ಖಲೀಫ.

"ಕರುಪಾಯ, ತಮ್ಮ ಪಕ್ಕದಲ್ಲಿರುವ ಅಡನದಲ್ಲಿ ಕುಳಿತುಕೊಳ್ಳುವಂತೆ ಏಕೆ ಕೋರಿದಿರಿ?" ಎಂದು ಕೇಳಿದನು ಹೊಸಬ.

"ನಮ್ಮ ವಿವೇಕಕ್ಕೂ, ವಾಕ್ಯಾತುರ್ಯಕ್ಕೂ ದೂರೂ ಸಾಟ ಇಲ್ಲವೆನಿಸಿತು, ಅದಕ್ಕಿಂತ ಉನ್ನತವಾದ ಬೇರೆ ಇಲ್ಲದುದರಿಂದ" ಎಂದನು ಖಲೀಫ.

"ಅಂದರೆ ನನ್ನ ವಿವೇಕ ಮತ್ತು ವಾಕ್ಯಾತುರ್ಯಗಳ ಕಾರಣದಿಂದಲೇ ನಾನು ತಮ್ಮ ದಯೆಗೂ ಅಭಿಮಾನಕ್ಕೂ ಪಾತ್ರನಾದೆನೆಂದಾಯಿತು. ಹಾಗಾದರೆ

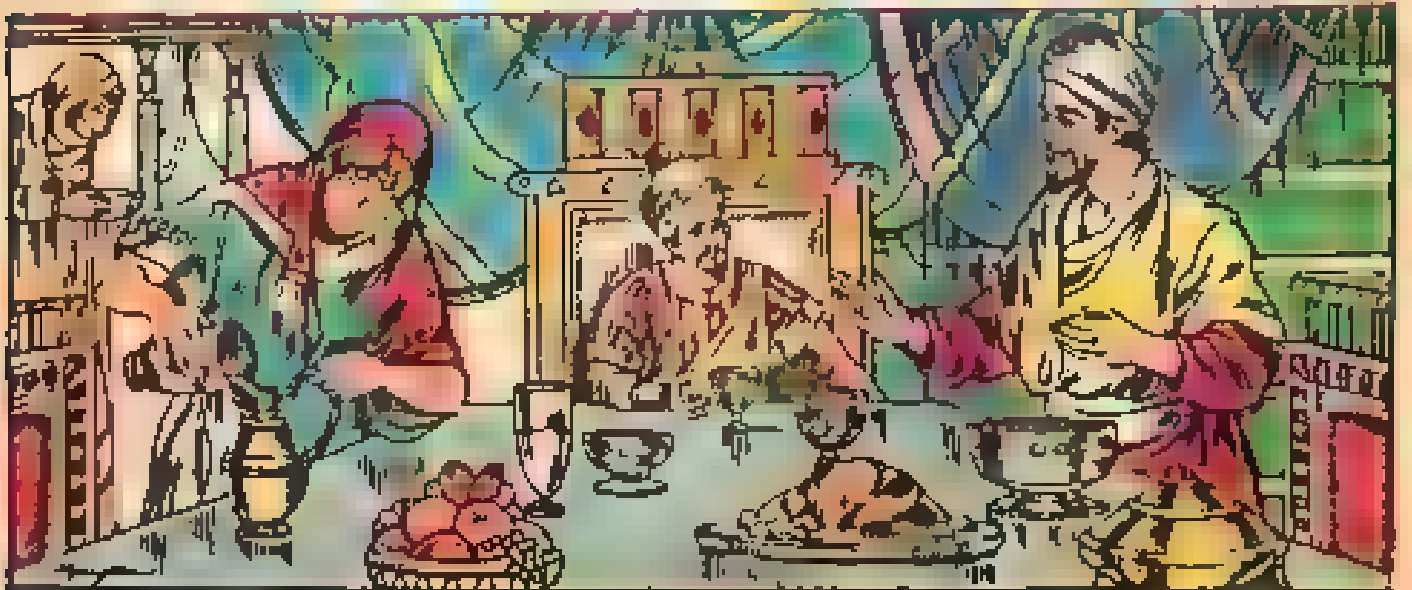
ಈಗ ನನ್ನನ್ನು ಆ ಉನ್ನತ ಸ್ಥಾನದಿಂದ ಏಕೆ ಕೆಳಗಿಳಿಸಲು ನೋಡುವಿರಿ ಪ್ರಭೂ?" ಎಂದು ಕೇಳಿದನು ಹೊಸ ವಿದ್ವಾಂಸ.

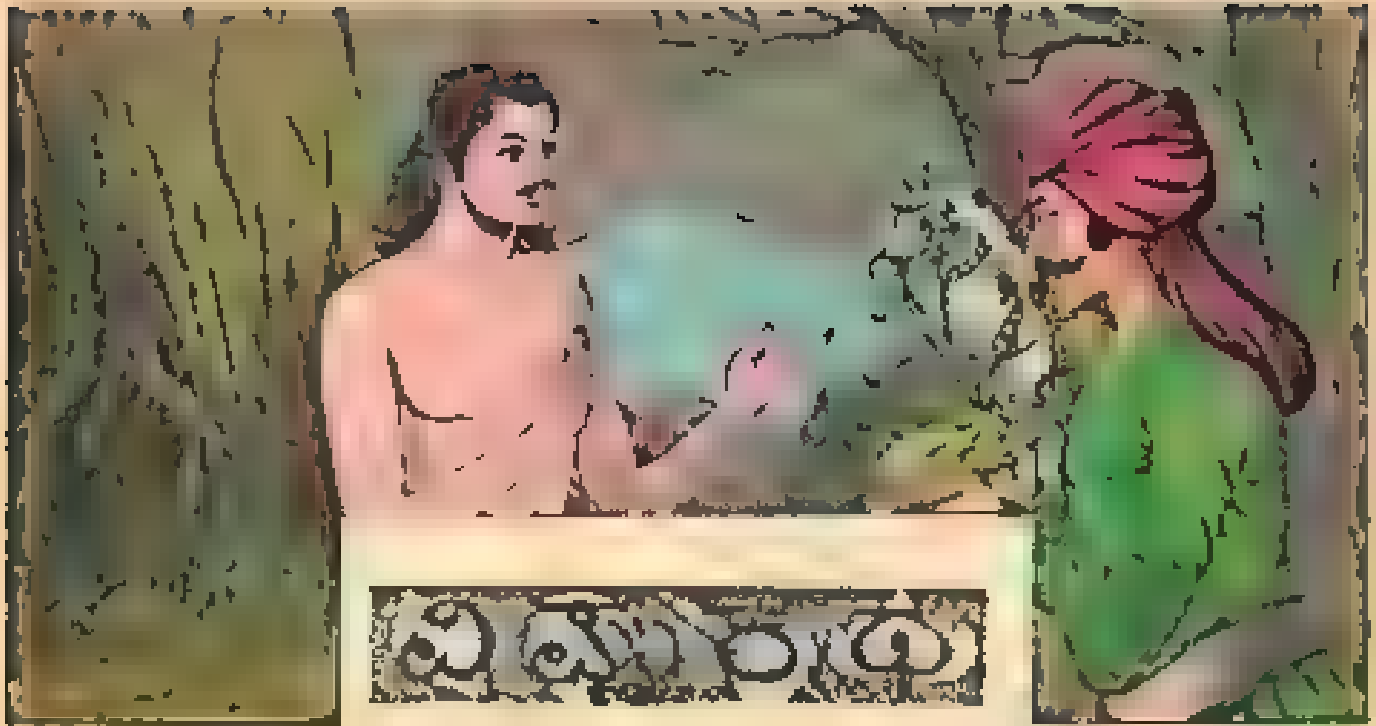
"ಹಾಗೇನಾಗಿದೆ? ನೀವು ಹೇಳುವುದು ನನಗೆ ಅರ್ಥವಾಗಿಲ್ಲ" ಎಂದನು ಖಲೀಫ.

"ಪ್ರಭೂ, ತಾವಿಗ ನನಗೆ ಕೊಡಲು ನೋಡುವ ಪಾಪಿಯವರೆಯವ್ವೆ? ಅದು ನನ್ನಲ್ಲಿರುವ ಆ ಎರಡು ಒಳ್ಳೆಯ ಶಕ್ತಿಗಳನ್ನೂ ಪೂರ್ತಿ ಹರಣಮಾಡಿ, ಸರ್ವನಾಶಕ್ಕೆ ದೂಡುತ್ತದೆ. ನನ್ನ ಶಕ್ತಿಗಳನ್ನು ಒಂದು ಬಾಗ್ರತೆಯಿಂದ ಕಾಪಾಡಿಕೊಳ್ಳಬೇಕಾದ ಬಾಧ್ಯತೆ ನನಗಿದೆಯವ್ವೆ? ಅದುದರಿಂದ ದಯಮಾಡಿ ಆ ಪಾಪಿಯವನ್ನು ಸೇವಿಸದೆಯೇ ನಾನು ಇಲ್ಲಿಂದ ಹೋಗಲಿಕ್ಕೆ ಅನುಮತಿ ಕೊಡಬೇಕು" ಎಂದು ಪ್ರಾರ್ಥಿಸಿದನು ಹೊಸಬ.

ಅವನ ಮಾತು ಖಲೀಫನನ್ನು ಒಹಳ ಸಂತೋಷ ಪಡಿಸಿತು. ಅವನು ಕೂಡಲೇ ಆ ಪಂಡಿತನಿಗೆ ಅಕ್ಕ ಬೆಳ್ಳಿಯ ನಾಣ್ಯಗಳನ್ನೂ ಬೆಲೆಬಾಳುವ ಒಪ್ಪೆಗಳನ್ನೂ, ಉತ್ತಮ ಪಾತ್ರೆಯ ಕುದುರೆಯನ್ನೂ ಒಹುಮಾಣ ಕೊಟ್ಟನು.

ಅಮೇಲೆ ನಡೆದ ಪ್ರತಿ ಪಂಡಿತ ಸಭೆಯಲ್ಲಿಯೂ ಆ ಹೊಸ ಪಂಡಿತನಿಗೆ ಅಲೆಮಾಮೂನ್ ಖಲೀಫನು ಉನ್ನತ ಸ್ಥಾನವನ್ನು ಕೊಟ್ಟು ಗೌರವಿಸುತ್ತಿದ್ದನು.

ಅರಮನೆಮೀದ ಹೊರಟು ಸಿದ್ಧಾರ್ಥನು ಕುಲ
ವಸ್ತು ಹೂಡಲನ್ನು ದಾಟಿ ಒರಳಿ ದೂರ ಹೊದ
ಮೀಲೆ ತನ್ನ ಕುದುರೆಯನ್ನು ನಿಲ್ಲಿಸಿ ಕೆಳಗಿಳಿದನು.
ಅಮೇಲೆ ಕತ್ತಿಯನ್ನೂ, ಉತ್ತರೀಯವನ್ನೂ ಶರೀರದ
ಮೇಲಿರುವ ಎಲ್ಲಾ ಆಭರಣಗಳನ್ನೂ ತೆಗೆದನು.
ಆಶ್ಚರ್ಯದಿಂದ ಮೋಹುತ್ವಿಷ್ಟ ಚೆನ್ನನ ಕೈಗೆ ಅವು
ಗಳನ್ನೆಲ್ಲಾ ಕೊಟ್ಟು, "ಚೆನ್ನಾ, ಇವುಗಳನ್ನೆಲ್ಲಾ
ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಕುದುರೆಯೊಂದಿಗೆ ಹಿಂದಿರುಗಿ
ಹೋಗು. ತಂದೆಯವರಿಗೆ ನನ್ನ ಪ್ರಣಾಮಗಳನ್ನು
ಹೇಳು. ಸಿದ್ಧಾರ್ಥನು ವಿಶಾಲ ಪ್ರಪಂಚದೊಳಗೆ
ಪ್ರವೇಶಿಸಿದ್ದಾನೆ. ಸಕಲ ಜೀವಿಗಳ ಜನರ ಬಾಧೆ
ಗಳನ್ನೆ ತೋರಿಸುವಂತಹ ಧರ್ಮಪ್ರಕಟಣೆ. ಈ
ನಾದ ಚಕ್ರವರ್ತಿಯಾಗಿ ಕುಲವಸ್ತು ಹೂಡಕ್ಕೆ
ಬರುತ್ತಾನೆಂದು ಹೇಳು. ನಿಷ್ಕಾ ಕುಮಾರನ
ಸಿದ್ಧಾರ್ಥನೊಬ್ಬ ನಾಮಧೇಯವು ಸಾರ್ಥಕವಾಗು
ವಂತೆ ಆಶಯಗಳು ಬೆಗನೊಬ್ಬನಂತೆ ಆರಿಸು
ತ್ತೇನಂತಲೂ ಹೇಳು" ಎಂದನು.

ಚೆನ್ನನು ಏನೂ ತೋರದೆ ಬಾಯಿಬಿಡ್ತು
ಮೋದವನಾಗಿ ಕಣ್ಣೀರು ಸುರಿಸುತ್ತಾ, ನಿಂತಿರುವ
ದನ್ನು ಮೋಡಿ ಸಿದ್ಧಾರ್ಥನು, "ಚೆನ್ನಾ, ತಾಯಿ
ಇಲ್ಲದ ನನ್ನನ್ನು ಬೆಕ್ಕಂದಿನಿಂದಲೂ ಎತ್ತಿ ತರುಗಿಸಿ
ಆಡಿಸಿ ತಲೆಯ ಮೇಲೆ ಹೊತ್ತು, ನಾನೆನು ಕೇಳಿ
ದರೂ ಹೇಳದರೂ ನೀಡುತ್ತ ಮಾಡುತ್ತ ತಾಯಿಯ
ಅನಂತರ ನೀನೇ ತಾಯಿಯಾಗಿ ಪೋಷಿಸಿದವನು.
ನಿನ್ನ ವಾತ್ಸಲ್ಯದ ಬಗ್ಗುವ ಎದಿಗೂ ತಿರುಮುತ್ತು
ದಲ್ಲ. ಮನುಷ್ಯನಾಗಿ ಕುಟ್ಟಿದುದರ ಸಾರ್ಥಕತೆ
ಗಾಗಿ ಹುಯಿ ಬೆತ್ತಂದಿರ. ವಸ್ತ್ರವು ಈ ದ್ರವ್ಯವು
ಹೊಕ್ಕಿನಲ್ಲಿ ನಗದವನ್ನು ದಾಟಿಸುತ್ತಿ. ನಿನ್ನ
ಉಪಕಾರವನ್ನು ಎದಿಗೂ ಮರೆಯಲಾರೆ ನನ್ನ
ಉದ್ಧಾರವು ಅದೊರಬಿಟ್ಟರೆ ಎತ್ತರಾಂತಿಗೆ ಕಾರಣ
ವಾದ ಮೊತ್ತಮೊದಲನೆಯವನು ನೀನೇ ಆಗುವಿ
ಮೋಗಪ್ಪಾ, ಹೋಗು!" ಎಂದು ಚೆನ್ನನ ಭಾಷ
ವನ್ನು ತಿಟ್ಟವನು. ಬಾವ್ತವನು ಕಣ್ಣೀರಿನಿಂದ
ಚೆನ್ನನು ಕದಲಲೊಲ್ಲದ ಕಾಲುಗಳನ್ನು ಎತ್ತಿ

ಶಕ್ತಿಗಳನ್ನೂ, ಮಹಿಮೆಗಳನ್ನೂ ಸಂಪಾದಿಸಿ ಇಂದ್ರ, ಬಾಲ ವಿದ್ಯೆಗೆ ಸಮಾನವಾಗಿ, ಅವುಗಳಿಂದ ಇತರರನ್ನು ಕಳಚಿಸಿ ತಮ್ಮ ಸುತ್ತಲೂ ಸೇರಿಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತ ಅದು ದೊಡ್ಡ ಘನ ಕಾರ್ಯವೆಂದು ಉದ್ಬುಲಿಸುತ್ತ ತ್ವಾರಿಯೇ ಹೊರತು, ಎರ ಮೂನವ ಶ್ರೇಯಸ್ಸಿಗೆ ಅವುಗಳಿಂದ ಎಷ್ಟು ಮಾರ್ಪಡು ಪ್ರಯೋಜನವಾಗುವುದಿಲ್ಲ ಪ್ರಕೃತಿ ಧರ್ಮವನ್ನು ಮಾರ್ಪಡಿಸಲು ಅವುಗಳಿಂದಾಗದೇ ಆಗದು. ಮಹಾ ಮಹಿಮು ರೆಲ್ಲರೂ ಕಾಲಧರ್ಮ ಹೊಂದಿಕೊಂಡೇ ಇದ್ದಾರೆ.

ಅಜ್ಞಾನದಿಂದ, ಮೂಢ ನಂಬಿಕೆಗಳಿಂದ ನಡೆಸಿಕೊಂಡಿರುವ ಜನರು ಹೇಗೆತಾನೇ ಮಾರ್ಪಡುತ್ತಾರೆ? ಯಜ್ಞಯಾಗಗಳ ಹೆಸರಿನಲ್ಲಿ ಮಾರಣ ಹೋಮಗಳು ಮಿತಿಯಾಗಿ ಹೋಗುತ್ತಲೇ ಇವೆ.

ಈ ಯಜ್ಞಯಾಗಗಳು ರಾಜರೊಳಗನ್ನು ಉದ್ದೇಶಿಸಿ ವಿಪರೀತ ಮಾಂಸಾಭಿಕ್ಷಕರಾಗುವಂತೆ ಮಾಡುತ್ತವೆ. ಈ ಜಗಿಯ ಅಗ್ರಶ್ರೇಣಿಯವರು ಜನಸಮೂಹವನ್ನು ಇನ್ನಿನ್ನಾ ಸಕ್ಕಳಿಯುವಂತೆ ತುಳಿಯುತ್ತಿದ್ದಾರೆ.

ಇಂತಹ ಆರೋಚನೆಗಳಿಂದ ಅಂದೋಳಿತ ನಾದ ಸಿದ್ಧಾರ್ಥನು, ಕರ್ತವ್ಯಗಳ ಗೊಡವೆಯಿಲ್ಲದ, ಕರ್ತವ್ಯ ಧರ್ಮವನ್ನು ಕುರಿತು ಬಿಂಬಿಸುತ್ತ, ಆ ಗುರುಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿದ್ದ ಒಂದು ದೊಡ್ಡ ಅರಳಿ ಮರದ ಕೆಳಗೆ ಕುಳಿತುಕೊಂಡು ಲಂತಪೂಜಿಸಾಗಿ ಧ್ಯಾನ ಅವನಿಗೆ ಜ್ಞಾನೋದಯವಾಯಿತು.

ಅ ದಿನ ಪೂರ್ಣಿಮಾ, ಚಂದ್ರಬಿಂಬವು ಪರಿ ಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಪ್ರಕಾಶಿಸುವ ಹಾಗೆಯೇ ಗೌತಮನಿಗೆ ಬುದ್ಧತ್ವವು ಸಿದ್ಧಿಸಿತು. ಅವನು ಮುಪ್ಪೂರ್ಣ ಬುದ್ಧ ಮೂರ್ತಿಯಾಗಿ ವಿಕಸಿತನಾದನು. ತಾನು ಕೃತಾರ್ಥ ನಾದೆಂಬ ದೊಡ್ಡ ಸಂತ್ಕಪ್ತಿ ಅವನಿಗಾಯಿತು.

ವೈಶಾಖ ಮಾಸದ ಪೂರ್ಣಿಮಾ ದಿನವು "ಬುದ್ಧ ಪೂರ್ಣಿಮೆ" ಎಂದು ಹೆಸರು ಪಡೆಯಿತು. ಅಶ್ವತ್ಥ

ವೃಕ್ಷವು ಬೋಧಿವೃಕ್ಷವೆಂದು ಪೂಜಿಸಲ್ಪಟ್ಟಿತು. ಬುದ್ಧನು ಬೋಧಿಸತ್ತನೆಂದು ಹೆಸರು ಪಡೆದನು.

ಪ್ರಾಣಿಜೀವಿಗಳಲ್ಲಿ ಮನುಷ್ಯನು ಬುದ್ಧಿ ವಿಶೇಷತೆಯಿಂದಲೇ ಉನ್ನತನೆನಿಸಿಕೊಂಡಿದ್ದಾನೆ. ಬುದ್ಧಿಯನ್ನು ವಿಕಸನಗೊಳಿಸಿಕೊಳ್ಳುವುದರ ಮೂಲಕ ವಾಗಿ ತನ್ನನ್ನು ತಾನೇ ಉದ್ಧರಿಸಿಕೊಳ್ಳಲು ಅವನಿಗೆ ಸಾಧ್ಯ. ಅಹಿಂಸೆಯಿಂದಲೇ ಮಾನವನು ನಡೆದಾದ ಮಾನವನಾಗಿ ಬುದ್ಧನಾಗುತ್ತಾನೆ. ಬಯಕೆಗಳನ್ನು ಬಂಧಿಸಿ, ಆಶೆಗಳ ಗೊಡವೆಗಳನ್ನು ಮೂರೈಗೊತ್ತಿ, ರಾಗದ್ವೇಷಗಳನ್ನು ವರ್ಜಿಸಿ, ಸುಖದುಃಖಗಳನ್ನು ಸಮಾನತೆಯಿಂದ ನೋಡಿ, ಅತಿಮನಾದ ನಿರ್ವಾಣವನ್ನು ಮುಟ್ಟಿ ಬುದ್ಧತ್ವ ಪಡೆದ ಮಾನವನು ಬುದ್ಧನಾಗಿ, ಒಂದು ಜ್ಯೋತಿಯಿಂದ ಅನೇಕ ಜ್ಯೋತಿಗಳನ್ನು ಬೆಳಗಿಸುವಂತೆ, ಅನೇಕರಲ್ಲಿ ಬುದ್ಧತ್ವವನ್ನು ಉಂಟುಮಾಡಿದರೆ, ಈ ಜಗತ್ತು ಕತ್ತಲೆಯಿಂದ ಬೆಳಕಿಗೆ ಬರುತ್ತದೆ. ಬುದ್ಧನೇ ಜಗತ್ತಿಗೆ ಜ್ಯೋತಿ.

ಗೌತಮ ಬುದ್ಧನು ತಾನು ತಿಳಿದುಕೊಂಡ ಸತ್ಯಗಳನ್ನು ಎಲ್ಲರಿಗೂ ಹೇಳತೊಡಗಿದನು. ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತ, ಮೊದಲು ಅವನನ್ನು ಒಗಟಾಗಿ ಮಾಡಿದವರೆಲ್ಲಾ ಅವನ ಶಿಷ್ಯರಾಗಿ ಅನುಯಾಯಿಗಳಾಗಿ ಸೇರಿಕೊಂಡರು.

ಬುದ್ಧನು ಪ್ರಜ್ಞಾಭನೆ - ಮಾಡದ ಧರ್ಮವು ಪ್ರವರಣದಲ್ಲಿದೆ. ಸಾಮಾನ್ಯ ಜನರಿಗೆ ಕೂಡಾ ಅರ್ಥವಾಗುವ ಹಾಗೆ ಎಲ್ಲರಿಗೂ ಅಚರಿಸಲು ಸೂತ್ರಗಳನ್ನು ಬುದ್ಧನು ಪ್ರಚಾರ ಮಾಡಿದನು.

ಬುದ್ಧನ ಜ್ಞಾನೋದಯೋಗಿರುವ ಸತ್ಯವನ್ನು ಗುರುತಿಸಿ ಬಹು ಮಂದಿ ನಾವಾರು ಜನರು ಬುದ್ಧನ ಶಿಷ್ಯರಾದರು. ಅವನು ಹೇಳಿದ ದಾರಿಯನ್ನೇ ಹಿಡಿದರು. ಅಹಿಂಸೆಯನ್ನು ಪರಮ ಧರ್ಮವಾಗಿ ಜ್ಞಾನೋದಯ ಬುದ್ಧನು ದೇಶಸಂಚಾರ ಮಾಡಿಕೊಂಡಿರುವಾಗ ಮಗಧ ದೇಶದ ಚಕ್ರವರ್ತಿ ಬಿಂಧುಸಾರನು, ಬುದ್ಧನ ಉದ್ದೋಘೋಷದ

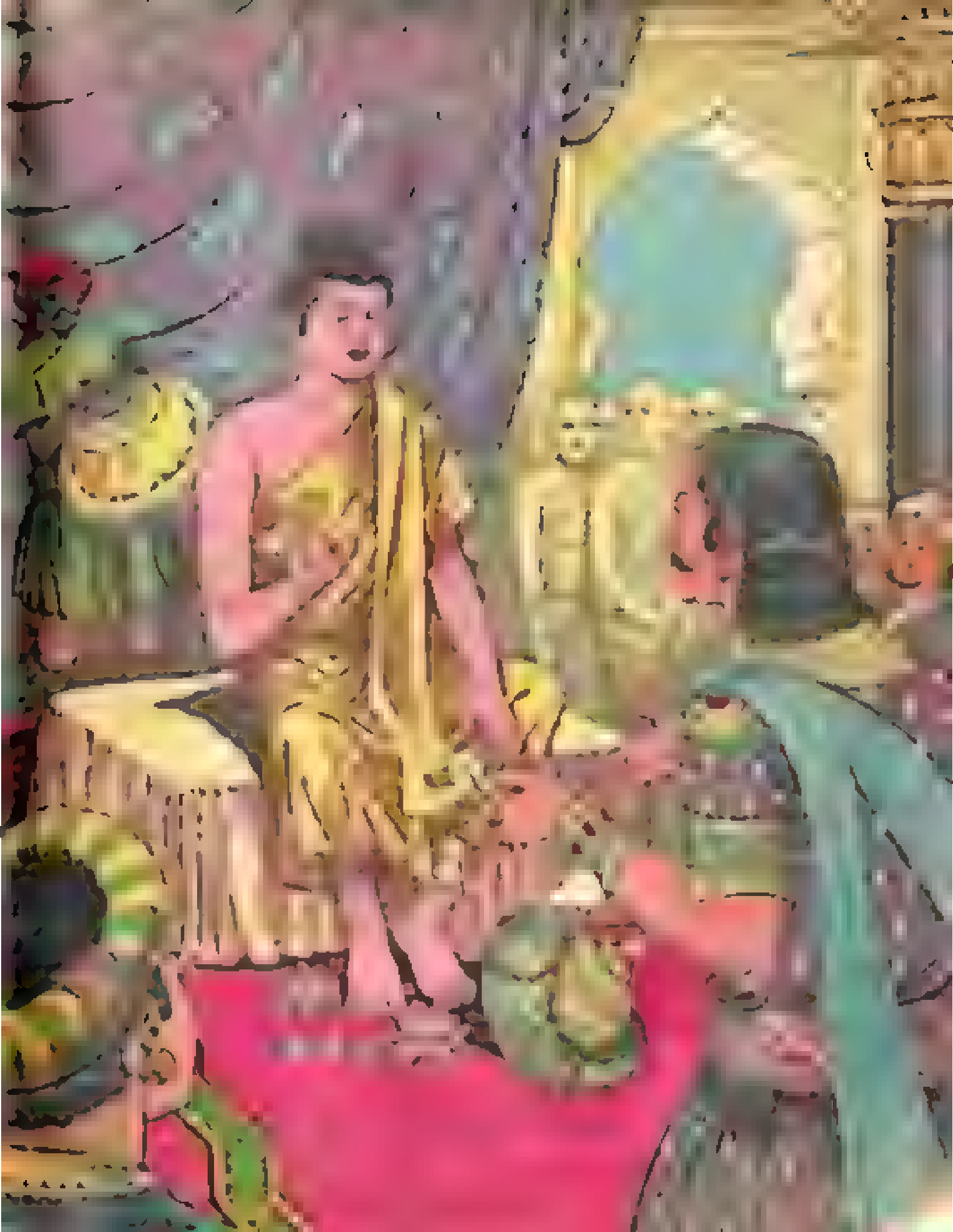
ಉತ್ಕೇಚಿತನಾಗಿ, ಸಾವಿರಾರು ಜನಿಗಳು ಬರಿಯಾಗಲಿದ್ದ, ತನ್ನ ಯಜ್ಞಕಾರ್ಯಗಳನ್ನು ಪೂರ್ತಿ ನಿಲ್ಲಿಸಿದನು. ತನ್ನ ಕಿರೀಟವನ್ನು ಬುದ್ಧನ ಪಾದಗಳ ಮುಂದೆ ಇಟ್ಟು, ತನ್ನ ಪ್ರಜ್ಞೆಗಳನ್ನೆಲ್ಲಾ ಬುದ್ಧ ಧರ್ಮವು ಶಿರೋಧಾರ್ಯವಾಗುವಂತೆ ವಿನಯಿಸಿದನು.

ಬುದ್ಧನ ಜ್ಞಾನೋದಯೋಗಿ, ಸಿದ್ಧಾಂತಗಳು, ಸೂತ್ರಗಳು ಮೊದಲಾದುವೆಲ್ಲಾ ಬೌದ್ಧ ಧರ್ಮವಾಗಿ ನೆಲೆನಿಂತಿತು. ಬೌದ್ಧ ಧರ್ಮವೆಲ್ಲವನ್ನೂ ಬೌದ್ಧರೆಂದು ಹೆಸರು ಪಡೆದರು. ಬೌದ್ಧ ಧರ್ಮವು ಹರಡಿಕೊಂಡು ಹೋಯಿತು.

ಅಜ್ಞಾನಾಂಧಕಾರದಲ್ಲಿ ಮುಳುಗಿರುವ ಜಗತ್ತಿಗೆ ದಾರಿ ತೋರಿಸುವ ಜ್ಞಾನೋದಯೋಗಿ ಬುದ್ಧನು ನಿಂತನು. ಅಹಿಂಸಾಜ್ಞಾನೋದಯಾದನು. ಧರ್ಮವೆಲ್ಲವೂ ಅವನ ದಿವ್ಯಾಭಿಮಾನವಾಗಿ ಅವರ ಬಾಲನೆಯಿಂದ ಧರ್ಮಚಕ್ರದ ಶಾಂತತೆಯ ಶಕ್ತಿ ಪ್ರಭಾವಗಳು ಲೋಕಕ್ಕೆ ತಿಳಿಯುತ್ತ, ಅವನು ಚಕ್ರವರ್ತಿಯಾದನು.

ಬುದ್ಧನು ದೇಶ ದೇಶಗಳನ್ನು ತಿರುಗಿ, ಅಲ್ಲಲ್ಲಿ ಬೌದ್ಧ ಸಂಘಗಳ ಏರ್ಪಾಡು ಮಾಡಿ, ಜಗತ್ತಿನಲ್ಲಿ ಸೇವಾ ಧರ್ಮವನ್ನು ನೆಲೆಗೊಳಿಸಿದನು. ಬೌದ್ಧ ಸನ್ಯಾಸಿಗಳೆಲ್ಲರೂ ಸಮಾಜ ಸೇವಕರಾಗಿ, ಜನ ಸಾಮಾನ್ಯರಿಗೆ ಒಳ್ಳೆಯ ಸಂಸ್ಕಾರಗಳನ್ನು ಕರೆಸುತ್ತ ಬರತೊಡಗಿದರು.

ಬುದ್ಧನು ಸಂಚಾರ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳನ್ನು ನಡೆಸಿಕೊಂಡಿದ್ದಾಗ ಮೊದ್ಲ ಮೊದಲ ರಾಜರು ಅವನಿಗೆ ಕೊಡೆ ಹಿಡಿದರು. ಚಕ್ರವರ್ತಿಗಳು ತಮ್ಮ ಕಿರೀಟಗಳನ್ನು ಅವನ ಪಾದಗಳ ಮುಂದೆ ಇಟ್ಟರು. ಬುದ್ಧನನ್ನು ಚಕ್ರವರ್ತಿಗಳಿಗೆ ಚಕ್ರವರ್ತಿಯಾಗಿ ಕೀರ್ತಿಸುತ್ತ, ಬುದ್ಧನ ಆಜ್ಞೆಯಂತೆ ಸಾರವಾಗಿ ಪ್ರಜೆಗಳನ್ನು ವಾಲಿಸುತ್ತ, ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ದಯೆಯೂ ಅಹಿಂಸೆಯೂ ಎಲ್ಲಾ ಪ್ರಜೆಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಕೊಡಿ

ಹರಿಯುವಂತೆ ಮಾಡಿದರು. ಕುಲಪ್ರಭೇದಗಳಿಗೆ ತಾವಿಲ್ಲದ ಬೌದ್ಧ ಧರ್ಮವನ್ನು ಎಲ್ಲಾ ದೇಶಗಳ ಜನಪಾಹುಲ್ಯತೆಯೂ ಅವಲಂಬಿಸಿತು.

ಆಗ ಪಂಡಿತರು, ಪಾಪುರರು, ಜ್ಞಾನಿಗಳು, ರಾಜರು, ಚಕ್ರವರ್ತಿಗಳು ಬುದ್ಧನನ್ನು ಬೆವರೆಂದು ಭಾವಿಸಿದರು. ಅವನನ್ನು ಬುದ್ಧ ಭಗವಾನ್ ಎನ್ನುತ್ತಿದ್ದರು. ಆದರೆ ಬುದ್ಧನು ಯಾವ ವಿಧವಾದ ಆರಾಧನೆಯನ್ನೂ ಒಕ್ಕಿಕೊಳ್ಳಲಿಲ್ಲ. ಭಕ್ತಿ ಆರಾಧನೆ ಮುಖ್ಯವಲ್ಲವೆಂದೂ, ಸತ್ಕರ್ಮ ಸದ್ವರ್ತನಗಳಿಂದಲೇ ಮೂಸವರು ನಿರ್ವಾಣ ಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು ಹೊಂದುವರೆಂದೂ ಬುದ್ಧನು ಒತ್ತಿಯೊತ್ತಿ ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದನು.

ಆರು ವರ್ಷಗಳ ತರುವಾಯ ಬುದ್ಧನು ಕಪಿಲ ಮತ್ತು ನಗರಕ್ಕೆ ಹೊರಟನು.

ಬುದ್ಧ ದೇವನು ಒರುವನೆಂಬ ವಾರ್ತೆ ಕಪಿಲ ವಸ್ತು ನಗರಕ್ಕೆ ಹೋಯಿತು. ಅದನ್ನು ಕೇಳಿ ಪ್ರಜೆಗಳು ಆನಂದೋಜ್ವಲಗಳಾದ ಉಕ್ಕಿದರು. ಸ್ವಾಗತ ಸನ್ಮಾನಗಳನ್ನು ಮಾಡತೊಡಗಿದರು. ಅವನಿಗೆ ನಿರಾಜನವೆತ್ತಲು ನಗರವಾಸಿಗಳೆಲ್ಲಾ ತವಸಿಕೊಂಡಿದ್ದರು.

ಗಾಜಾ ಶುದ್ಧೋದಭವು ತನ್ನ ಮಗ ಸಿದ್ಧಾರ್ಥ ಕುಮಾರನೇ ಒರುವನೆಂದು ತಿಳಿದು ಆನಂದದೋಲಿಗೆ ಯಲ್ಲಿ ಓರಾಡಿಕೊಂಡಿದ್ದನು.

“ಅಮ್ಮಾ, ನನ್ನ ಅಪ್ಪನವರು ಒರುತ್ತಿದ್ದಾರಂತೆ!” ಎಂದು ಕುಮಾರ ರಾಹುಲನು ಅತ್ಯಾನಂದದಿಂದ ಯಶೋಧರೆಯೊಂದಿಗೆ ಹೇಳಿದನು.

ಆಗ ಆರು ವರ್ಷದ ಈ ಮಗನನ್ನು ನೋಡಿ ಯಶೋಧರ “ಹೌದು ಕಂದಾ! ನಿನ್ನ ತಂದೆ ಈಗ ಭಿಕ್ಷುವಾಗಿ ಒರುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಆ ಪ್ರವರ್ಯ ಚಕ್ರವರ್ತಿಗೆ ನಾವು ಭಕ್ಷೆ ಹಾಕಬೇಕು” ಎಂದಳು.

“ಎನಂದಿ ಅಮ್ಮಾ? ಅವರು ಚಕ್ರವರ್ತಿಯೇ?” ಎಂದನು ಕುಮಾರ ರಾಹುಲ.

“ಹೌದು. ವಿಶ್ವಕ್ಕೆ ಚಕ್ರವರ್ತಿಯಾಗಿದ್ದಾರೆ ನಿನ್ನ ಅಪ್ಪ” ಎಂದಳು ತಾಯಿ.

“ನಮ್ಮದೆಲ್ಲವೂ ಅವರದೇ ಹುನೇ ಅಮ್ಮಾ?” ಎಂದನು ರಾಹುಲ.

“ಇವಾವುದೂ ಈಗ ಅವರಿಗೆ ಅಗತ್ಯವಿಲ್ಲ ಕಂದಾ, ಅದಕ್ಕೇ ಎಲ್ಲವನ್ನೂ ಬಿಟ್ಟು ಹೋದರು. ಅವರು ಹೇಳಿದ ಹಾಗೆ ನಡೆದುಕೊಳ್ಳುವುದೇ ಅವರಿಗೆ ಬೇಕಾದ ಬಿಕ್ಷೆ” ಎಂದಳು ಯಶೋಧರ.

“ಹಾಗೆಯೇ ಮಾಡೋಣ ಅಮ್ಮಾ. ಅಪ್ಪನು ಹೇಳುವವೋ ಅದನ್ನೇ ನಾನು ಮಾಡುತ್ತೇನೆ. ಅಪ್ಪನ ಹಿಂದೆಯೇ ನಡೆಯುತ್ತೇನೆ” ಎಂದು ರಾಹುಲನು ಹೇಳಲು ಯಶೋಧರ ಆನಂದದಿಂದ ಮಗನನ್ನು ಗಾಢಾಲಿಂಗವ ಮಾಡಿಕೊಂಡಳು.

ಹತ್ತಿ, ಹಿರ

ಅನೇಕ ವರ್ಷಗಳ ಹಿಂದೆ ಗಜಪುರವೆಂಬ ರಾಜ್ಯವನ್ನು ಗಜವರ್ಮನಂಬ ರಾಜನು ಪಾಲಿಸಿಕೊಂಡಿದ್ದನು. ಅವನ ಏಕೈಕ ಕುಮಾರಿ ಕಳಾವತಿ. ಅವಳಿಗೆ ಯುಕ್ತ ವಯಸ್ಸು ಬಂದಾಗ ಗಜವರ್ಮನು ಮಗಳಿಗೆ ಸ್ವಯಂವರವನ್ನು ನಡೆಸಲು ಸಿದ್ಧನಾದನು. ದೇಶದೊಳಗೆಲ್ಲಾ ಪ್ರಕಟಪಡಿಸಿದನು.

ಸ್ವಯಂವರಕ್ಕೆ ಅನೇಕ ದೇಶಗಳ ರಾಜಕುಮಾರರು ಬಂದು ಕೂಡಿದರು. ಗೆಲತಿಯುಕ ಹಿಂದೆ ರಾಜಕುಮಾರಿ ಕೈಯಲ್ಲಿ ಪರಮಾಜಿ ಹಿಡಿದುಕೊಂಡು ಸ್ವಯಂವರ ಮಂಟಪದೊಳಗೆ ಬರತೊಡಗಿದಳು. ಇವನ್ನು ನೋಡಿಸುವ ಬೆಡಿ ಶಬ್ದವು ಸಿಡಿಯಿತು.

ಅಗ ಇದ್ದಕ್ಕಿದ್ದ ಹಾಗೆ ಸಭಾ ಮಂಟಪದ ಮುಂದೆ ಕಟ್ಟಿಲ್ಲಕ್ಕಿದ್ದ ಪಟ್ಟದಾನೆ ಬೆಡಿ ಶಬ್ದದಿಂದ ಕೆರಳಿ ಘೀಂಕರಿಸಿ ಕಟ್ಟು ಕಡಿದುಕೊಂಡು ಮಂಟಪದೊಳಗೆ ನುಗ್ಗಿ ಓಡಿಬರತೊಡಗಿತು.

ಸಭೆಯೊಳಗೆ ಅಲ್ಲೋಲಕಲ್ಲೋಲದ್ದಿತ್ತು. ಮಾವಟಿ ಗವು ಕಣ್ಣಾವಿಕ್ಕಿಯಾದನು. ಸ್ವಯಂವರಕ್ಕೆ ಬಂದ ರಾಜಕುಮಾರರೂ ಇತರರೂ ಅಚ್ಚೆ ಓಡಿ, ಭೀತಿ ಯಿಂದ ಸಿಕ್ಕಿದ ಬಾಗಿಲೊಳಗೆ ಹೊರಗೆ ಪಾರಾದರು.

ಅಗ ಅಲ್ಲಿದ್ದ ಒಬ್ಬ ಯುವಕನು ರಾಜಕುಮಾರಿಯನ್ನು ಸಮೀಪಿಸುವ ಅನಯ ಮುಂದೆ ಸಿಂಹದಂತೆ ಹಾರಿ, ಮಿಂಟಿನ ವೇಗದಲ್ಲಿ ಅದರ ಕೊಂಭಸ್ಸಳದ ಮೇಲೆ ಎಗರಿ, ಮುಚ್ಚಿಯಿಂದ ಅದರ ಕಿವಿಗಳ ಹತ್ತಿರ ಒಲವಾಗಿ ಗುದ್ದಿದನು. ಅನೆ ಕಾಂಶವಾಗಿ ಮುಂಡುಗಾಲೂರಿ ಕುಸಿಯಿತು. ಅಕಸ್ಮಾತ್ತಾಗಿ ಎದ್ದ ಭಯವು ಅಚ್ಚಿ ಅಕಸ್ಮಾತ್ತಾಗಿ ಶಾಂತವಾಯಿತು.

ಆ ಯುವಕನ ಧೈರ್ಯವನ್ನು ನೋಡಿ ರಾಜನಿಗೆ ಬಹಳ ಸಂತೋಷವಾಯಿತು. ಅವನು ತನ್ನ ಪ್ರಧಾನ ಆಂತರಂಗಿಕ ಸಲಹಾದಾರ ಧೀರವರ್ಮನ ಮಗ ಮಿರಸೇನನೊಡನೆ ತಿಳಿಯಿತು.

ರಾಜಕುಮಾರಿ ಕಳಾವತಿ ತನ್ನ ಕೊರಳನ್ನಲ್ಲಿಟ್ಟ ಮುತ್ತಿನ ಹಾರವನ್ನು ತೆಗೆದು, "ನಿನ್ನ ಪ್ರಾಣವನ್ನು ಪಣವಿಟ್ಟು ನನ್ನ ಪ್ರಾಣ ಉಳಿಸಿದಿ. ಇದನ್ನು ಬದುಕುವಾನವಾಗಿ ತೆಗೆದುಕೋ" ಎಂದು ಮಿರಸೇನನ ಮುಂದೆ ನೀಡಿದಳು.

"ನನಗೆ ಒಂದುಮಾನವೇಕೆ? ತಾತ್ಕಾಲಿಕ ಕರ್ತವ್ಯಕ್ಕೇ ನೆರವೇರಿಸಿದೆ. ಇದು ಯಾರಾವರೂ ಮಾಡುವಂಥ ಕೆಲಸ, ಅಷ್ಟೆ. ಇವರಲ್ಲಿ ನನ್ನ

ಪ್ರತ್ಯೇಕವಾದ ಘನ ಕಾರ್ಯವೇನಿಲ್ಲ" ಎಂದು
ವಿನಯದಿಂದ ಹೇರಿ ಕಾರ್ಯವನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳದೆ
ಹೋಗಿಬಿಟ್ಟನು ವೀರಸೇನ.

ಸ್ವಯಂವರವು ಅರ್ಪಣಾಕೆಯಲ್ಲಿ ನಿಂತಿತ್ತು.
ಮತ್ತೆ ಪ್ರಾರಂಭಿಸುವ ಕಾರ್ಯ ನಡೆದಿತು. ಆಗ
ರಾಜಕುಮಾರಿ ಕಳಾವತಿ ಒಂದು ದೊಡ್ಡ
ಬೆಳ್ಳಿ ತಾಳಾರಿನಲ್ಲಿ ಎರಡು ಖಡ್ಗಗಳನ್ನುಟ್ಟು
ಕೊಡು ತಂದದ್ದು ಹತ್ತಿರ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಬಂದು,
"ಅಪ್ಪಾ, ಈ ಎರಡು ಕತ್ತಿಗಳಲ್ಲಿ ನಿಮಗೆ ಇಷ್ಟ
ವಾದುದನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಿ" ಎಂದಳು.

ಆ ಎರಡು ಖಡ್ಗಗಳಲ್ಲಿ ಒಂದಕ್ಕೆ ವಜ್ರಖಚಿತ
ವಾದ ಹಿಡಿ ಇದ್ದಿತು. ಅದರ ಒರೆಯೂ ಭಾಗಾರ
ದಿಂದ ಪೂಡಲ್ಪಟ್ಟು ಹೊಳೆಯುತ್ತಿದ್ದಿತು. ಎರಡ
ನೆಯದಕ್ಕೆ ಸಾಧಾರಣ ಹಿಡಿಯೂ, ಚರ್ಮದ
ಒರೆಯೂ ಇದ್ದಿತು.

ದಾದನು ಎರಡು ಕತ್ತಿಗಳನ್ನೂ ಪರೀಕ್ಷಿಸಿ ನೋಡಿ,
ಚರ್ಮದ ಒರೆಯಲ್ಲಿರುವ ಕ್ರಮವನ್ನು ತೆಗೆದು
ರಳುಕು ತೋರಿಸುತ್ತ, "ನನಗೆ ಇದೇ ಮೆಚ್ಚಿಕೆ
ಯಾಗಿದೆ" ಎಂದನು.

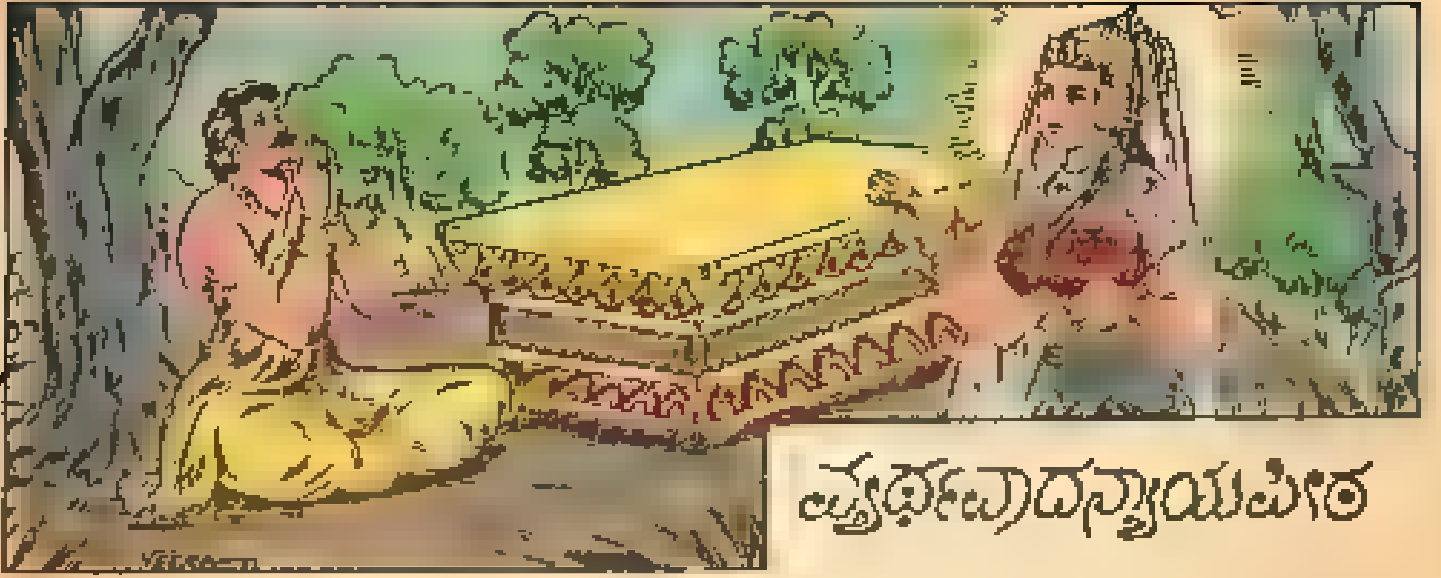
"ಭಾಗಾರದ ಒರೆಯಲ್ಲಿರುವ ವಜ್ರಖಚಿತ
ಹಿಡಿಯ ಕತ್ತಿ ನಿಮಗೇಕೆ ಹಿಡಿಸಲಿಲ್ಲ ಅಪ್ಪಾ?"
ಎಂದು ಕೇಳಿದಳು ಕಳಾವತಿ.

"ವೀರಸೇನ ಬೇಕಾದುದು ಕತ್ತಿಯ ಹರಿತವೂ
ಬಳಸುಗಳೂ. ಅದರ ಒರೆಯೂ ಹಿಡಿಯೂ
ಎಂತಹ ಬೆಲೆಯದೆಯಾದಲ್ಲಿ, ಚರ್ಮದ ಒರೆಯಲ್ಲಿರು
ವುದೇ ಸರಿಯಾದ ಕತ್ತಿ! ಅದಕ್ಕೇ ಅದು ನನಗೆ
ಹಿಡಿಸಿತು" ಎಂದನು ರಾಜ.

"ಹಾಗಾದರೆ ಮನುಷ್ಯರ ಅಂದಚೆಂದ ಏಕೈಯೇ
ಅಲಂಕಾರ ಮುಂತಾದ್ದೆಲ್ಲಾ ಕತ್ತಿಮೆ ಹಿಡಿಕೆ ಒರೆ
ಗಳಂತಹದೇ ಎಂದಾಯಿತಷ್ಟೆ? ಈ ದಿನ ನಡೆದ
ಸ್ವಯಂವರ ಮಂಟಪದ ಗಜ ಘಟನೆಯಲ್ಲಿ ದೊಡ್ಡ
ದೊಡ್ಡ ಅಂದ ಅಡಂಬಿರಗಳಿಂದ ಬಂದ ರಾಜ
ಕುಮಾರರೆಲ್ಲರೂ ಅವತ್ತಿಗೆ ಹೆದರಿ ಹಿಡಿ ಹೋಗಿ
ದ್ದಾರೆ. ವೀರಸೇನನು ಜೀವದ ಹಂಗುಮೀರಮು
ಮುಂದೆ ಬಂದು ನಮ್ಮೆಲ್ಲರನ್ನೂ ಕಾಪಾಡಿದ್ದಾನೆ.
ಯುದ್ಧದಲ್ಲಿ ವೀರಸೇನ ಕತ್ತಿಯ ಹಾಗೆಯೇ ಜೀವನದಲ್ಲಿ
ಸ್ತ್ರೀಗೆ ತ್ಯಾಗಿಯೂ, ವೀರನೂ ಆದವನು ಗಂಡನಾಗಿ
ಲಭಿಸುವುದು ದೊಡ್ಡ ಅವ್ಯಯ ತಾನೇ? ಅಂತಹ
ವನು ನಮ್ಮ ಆಸ್ಥಾನದವನೇ ಅಗಿರುವಾಗ ಇನ್ನು
ಸ್ವಯಂವರವೇತಕ್ಕೆ ಅಪ್ಪಾ?" ಎಂದಳು ಕಳಾವತಿ.

ಕುಮಾರಿಯ ಮನೋಭಾವವನ್ನು ತಿಳಿದು ಗಜ
ವರ್ಮ ರಾಜನು ಆನಂದದಿಂದ ಅಶೀರ್ವದಿಸಿ,
ವೀರಸೇನನೊಂದಿಗೆ ಅವಳ ವಿವಾಹವನ್ನು ವೈಭವ
ದಿಂದ ನೆರವೇರಿಸಿದನು.

ವೃಥಾವಿದವ್ಯಾಯಪೀಠ

ಒಂದಿಂದು ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಕುಂದಗಪ್ಪರವನ್ನಾಳುವ ಚಂದನ ಮಹಾರಾಜನಿಗೆ ಒಂದು ಕೊರತೆ ಹೃದಯದೊಳಗೇ ಕೊನೆದುಕೊಂಡಿತ್ತು. ತಾನು ನ್ಯಾಯವನ್ನು ಸೂರೆಕ್ಕೆ ಸೂರರಪ್ಪ ನಡೆಯುವಂತೆ ಮಾಡಬೇಕೆಂಬುದು ಅವನ ಉದ್ದೇಶ. ಸಾಧಾರಣವಾಗಿ ಅದು ಸಾಧ್ಯವಾಗುತ್ತಿರಲಿಲ್ಲ. ಏಕೆಂದರೆ, ನ್ಯಾಯ ನಿರ್ಣಯ ಮಾಡುವವರೆಲ್ಲಿ ಮಾತವರೇ ಆದುದರಿಂದ, ಇನ್ನೊಬ್ಬರ ಮೆಚ್ಚನ್ನು ತಿಳಿಯುವ ಶಕ್ತಿ ಮಾನವರಿಗಿಲ್ಲದುದರಿಂದ, ಎಷ್ಟು ಸಾಕ್ಷಿಗಳಿದ್ದರೂ ನ್ಯಾಯಾಧೀಶರು ತಪ್ಪಿಬೀಳಲು ಅವಕಾಶವಿದ್ದೇ ಇರುತ್ತದೆ. ಅದರಿಂದ ಪೂರ್ತಿ ನ್ಯಾಯವು ನೆರವೇರಿತೆಂಬ ತೃಪ್ತಿ ಸಿಗಲಾರದು. \

ಈ ರೋಗವು ನಡೆಯದಂತಿರಲು, ಕಡೆಗೆ ಚಂದನ ರಾಜನು ಅರಣ್ಯಕ್ಕೆ ಹೋಗಿ ಧರ್ಮದೇವತೆಯನ್ನು ಕುರಿತು ಬಹಳ ಕಾಲ ತೀವ್ರವಾಗಿ ತಪಸ್ಸು ಮಾಡಿಕೊಂಡಿದ್ದನು.

ಧರ್ಮದೇವತೆ ಅವನ ತಪ್ಪಿಗೆ ಮೆಚ್ಚಿ ಪ್ರತ್ಯಕ್ಷವಾಗಿ ಏನು ಮರ ಬೇಕೆಂದು ರಾಜನನ್ನು ಕೇಳಿದಳು. ರಾಜನು ತನಗೊಂದು ನ್ಯಾಯಪೀಠ ಬೇಕೆಂದು,

ಮಾರಾದರೂ ಅದರ ಮೇಲೆ ನಿಂತು ಸುಳ್ಳು ಪೇಳಿದರೆ ಅವರಿಗೆ ಘೋರವಾದ ವಿಪಾಕರೂಪ ಬರಬೇಕೆಂದು ಕೇಳಿಕೊಂಡನು.

ಧರ್ಮದೇವತೆ ರಾಜನಿಗೆ ಅಂತಹ ನ್ಯಾಯಪೀಠವನ್ನು ಕೊಟ್ಟು ಅಂತಃಕಾಶನೊಂದಿಗೆ ರಾಜ್ಯಮೇಳತಾಳ ಮಂತ್ರವಿಗಿಯೊಂದಿಗೆ ತೆರಳಿ, ಅದನ್ನು ನ್ಯಾಯ ಸಭಾ ವಲಯದಲ್ಲಿ ಸ್ಥಾಪಿಸಿದನು. ಅದರ ಮಹತ್ವವು ಎಲ್ಲರಿಗೂ ತಿಳಿಯುವಂತೆ ವಿವರಿಸಿ ಹೇಳಿಸಿದನು.

ಹಾಗಾದರೂ ನ್ಯಾಯಪೀಠದ ಮೇಲೆ ನಂಬುಗೆ ಇಲ್ಲದ ಕೆಲವರು ಇದ್ದೇ ಇದ್ದಾರೆ. ಸುಮ್ಮನೆ ಹೆದರಿಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಾ ಇರಿಸಿದ ಪೀಠವೆಂದು, ಎಂದು ಕೊಂಡು ಅಂಥವರು ಅದರ ಮೇಲೆ ನಿಂತು ಸುಳ್ಳು ಪೇಳಿ ವಿಪಾಕಾಕಾರ ಹೊಂದಿ ಬುದ್ಧಿ ತಂದು ಕೊಂಡರು. ಅದರಿಂದ ಎಲ್ಲರಿಗೂ ಅದರ ಮೇಲೆ ನಂಬುಗೆಯುಂಟಾಯಿತು.

ರಾಜನಿಗೆ ಈಗ ಪರಮ ತೃಪ್ತಿ. ತಾನು ಧರ್ಮವನ್ನು ಸರಿಯಾಗಿ ನಾಲ್ಕು ಪಾದಗಳಲ್ಲಿ ನಿಲ್ಲಿಸಿ ನಾಡೆನೆಂದೂ, ಸೂರೆಕ್ಕೆ ನೋರು ನ್ಯಾಯವನ್ನು

ನಡೆಸುವವನಾದನೆಂದೂ ತೃಪ್ತಿಯುಂಟಾಯಿತು.
“ನಾನೀಗ ಕಣ್ಣು ಮುಚ್ಚಿ ನ್ಯಾಯ ನಿರ್ಣಯ
ಮಾಡಬಲ್ಲೆನು, ಇನ್ನು ಮೇಲೆ ನನ್ನ ಪರಿಪಾಲನೆ
ಯಲ್ಲಿ ಅನ್ಯಾಯ ನಡೆಯಲಿಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವೇ ಇಲ್ಲ”
ಎಂದು ರಾಜನು ಮಂತ್ರಿ ಸಾಮಂತರ ಒಂದು ಸಭೆ
ಯಲ್ಲಿ ತನ್ನ ಪೆಚ್ಚಳಿಕೆಯನ್ನು ಹೇಳಿಕೊಂಡನು.

ಅದನ್ನು ಕೇಳಿ ಮಂತ್ರಿ ರಗುತ್ತು, “ಮಹಾ
ರಾಜಾ! ಮೂವತ್ತರ ಬುದ್ಧಿ ಸಾಮಾನ್ಯವಾದುದ್ದು
ಕುರುಡುತನದಿಂದ ನ್ಯಾಯಪೀಠವನ್ನೇ ನಂಬಿಯ
ವುದು ಸರಿಯೆನಿಸದು ಇದನ್ನು ಸಹಾ ವೆಂಟು
ಯೋಗಾದರೂ ಅನ್ಯಾಯ ಮಾಡಲು ಸಾಧ್ಯವಿದೆ,
ಪೂರ್ವಪರ ವಿಚಾರಕ್ಕೆ ನಡೆಸಬೇಕು” ಎಂದನು.

ರಾಜನಿಗೆ ಬೊಡ್ಡ ಕೋಪ ಒದಿತು. “ಫರ್ಮ
ದೇವತೆ ಅನುಗ್ರಹಿಸಿದ ನ್ಯಾಯ ಪೀಠವನ್ನು ಹೀಗೆ
ಅವಮಾನಿಸುತ್ತಿದ್ದರೆ ನಾನು ಮೃತ್ಯುನ ಅಶ್ವಾಸಾರವ್ವಿ
ಇದನ್ನು ಮುಚ್ಚಿ ಅನ್ಯಾಯ ಮಾಡಬಹುದೆಂಬ

ದನ್ನು ಮೂರು ದಿನಗಳೊಳಗೆ ನಿರೂಪಿಸದೆ
ಹೋದರೆ ನಿನ್ನ ತಲೆ ಹಾರಿಸುತ್ತೇನೆ” ಎಂದನು
ಮಂತ್ರಿಯನ್ನು ನೋಡಿ.

ಕುಂದಣವರದಲ್ಲಿ ಹೇಮಕುರಂಗಿ ಎಂಬ ಸುಯವಿ,
ಯಾದ ಸ್ವತಂತ್ರ ಯುವಕಿಯೊಬ್ಬಳಿದ್ದಳು. ಘಟ
ಕಾದ ಅವಳಿಗೆ ತಾಯಿ ತಂದೆಯರಾರೂ ಇರಲಿಲ್ಲ.
ತನ್ನಷ್ಟು ಸುಂದರಿ ಯಾರೂ ಇಲ್ಲವೆಂಬ ಗರ್ವ
ದೊಂದಿಗೆ ತನಗೆ ತಕ್ಕ ವರನೂ ಇಲ್ಲವೆಂಬ
ಅಹಂಕಾರವೂ ಅವಳಿಗಿತ್ತು. ರಾಜನಿಗೂ ಅವಳಿಗೂ
ಒಂದೇ ಸಾರಿ ಗುಣಪಾತ ಕಲಿಸಲಿಕ್ಕೆ ಇದೊಂದು
ಸಂದರ್ಭ ಒದಿತೆಂದು ಮಂತ್ರಿಗೆ ತೋರಿತು.

ಮಂತ್ರಿ ಒಬ್ಬ ಯೋಗಿಯ ಹಾಗೆ ವೇಷ ಹಾಕಿ
ಕೊಂಡು ಹೇಮಕುರಂಗಿಯ ಮನೆಯ ಇದ್ದಿರದಲ್ಲಿ
ಕುಳಿತನು. ದಾರಿಯಲ್ಲಿ ಹೋಗುವವರ ಕೈಮುಂದೆ
ಹಗುವನ್ನೂ, ಚಿನ್ನವನ್ನೂ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಎರಡು
ಪಾಲಾಗಿ ಹೆಚ್ಚಿಸಿ ಕೊಡುವೆನೆಂದು ಹೇಳುತ್ತ,
ಹಾಗೆಯೇ ಮಾಡಿಕೊಡುತ್ತಿದ್ದನು ಆ ಯೋಗಿ.
ಅವನು ಮಾಡಿಕೊಡುವ ಕೆಲಸವನ್ನು ನೋಡಿ ಮೊ
ಕರುಗಳಿಗೂ ಬೋಧವಿದ್ದಿತು. ಅವರು ರಾತ್ರಿಯಲ್ಲಿ
ಯಾರಿಗೂ ತಿಳಿಯದಂತೆ ಅವನ ಬಳಿಗೆ ಒಂದು,
ತನ್ನ ಪತ್ನಿರವಿದ್ದ ಒಂಗಾರವನ್ನೂ, ರತ್ನಗಳನ್ನೂ
ಅವನಿಗೆ ಕೊಟ್ಟು ಅದ್ದಗಳನ್ನು ಇವ್ವುಡಿಸಿ ಕೊಡು
ವಂತೆ ಬೇಡಿಕೊಂಡಳು.

ನಾಲೆ ಬೆಳ್ಳಿ ಹಾಗೆಯೇ ಮಾಡಿಕೊಡುವನೆಂದು
ಹೇಳಿ ಯೋಗಿ ಅವಳನ್ನು ಕಳುಹಿಸಿದನು. ಆಮೇಲೆ
ಅವಳು ಕೊಟ್ಟ ಒಂಗಾರವನ್ನೂ, ರತ್ನಗಳನ್ನೂ ತನ್ನ
ದಂಡದೊಳಗಿನ ಬೊಟ್ಟು ಹುಗ್ಗುಲ್ಲಿ ಹಾಕಿ ಅಡಗಿಸಿ
ಇಟ್ಟುಕೊಂಡನು.

ಯೋಗಿ ರಾತ್ರಿಯಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲಿಗಾದರೂ ಓಡಿ ಹೋಗಿ
ದಂತೆ ನೋಡಲು ಹೇಮಕುರಂಗಿ ತನ್ನ ನೌಕರ
ನೊಬ್ಬನನ್ನು ನಿಯೋಗಿಸಿದ್ದಳು. ಬೆಳಗಾದೊಡನೆ

ಹೇಮಕುರಂಗಿ ಯೋಗಿಯ ಬಳಿಗೆ ಬಂದು, ಇಮ್ಮಡಿ ಯಾದ ತನ್ನ ಸೊತ್ತನ್ನು ಕೊಡುವಂತೆ ಕೇಳಿದಳು ಉತ್ತರಿಸಿದ.

“ನಿನ್ನ ಸೊತ್ತು ಯಾವುದೂ ನನ್ನ ಹತ್ತಿರ ಇಲ್ಲವಲ್ಲಾ?” ಎಂದನು ಯೋಗಿ ಅಶ್ವರ್ಯ ನಟಿಸುತ್ತ.

ಹೇಮಕುರಂಗಿಗೆ ಕೋಪವೂ ಮಂಟ್ರವೂ ಒತ್ತೊತ್ತಿ ಬಂದಿತು. ಯೋಗೀಶ್ವರನೆಂದು ಇರುವುದನ್ನೆಲ್ಲಾ ನಂಬಿಕೊಟ್ಟರೆ ಎಂತಹ ಸುಳ್ಳು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದಾನೆ? ಮಹಾರಾಜರ ಹತ್ತಿರ ಫರ್ಯಾದಿ ಮಾಡಲು ಯೋಗಿ ಕೂಡಾ ಒಪಬೇಕೆಂದು ಹೇಳಿದಳು.

ಯೋಗಿ ಅವಕ್ಕೇನೂ ಅಭ್ಯಂತರ ಹೇಳದೆ, ಅವಳೊಂದಿಗೆ ರಾಜನ ಬಳಿಗೆ ಹೋದನು.

ಹೇಮಕುರಂಗಿ ಮಾಡಿದ ಫರ್ಯಾದಿಯನ್ನು ಕೇಳಿ ರಾಜನು ಯೋಗಿಗೆ ನ್ಯಾಯಪೀಠದ ಮೇಲೆ ಏತು ಉತ್ತರ ಹೇಳುವಂತೆ ಹೇಳಿದನು. ಯೋಗಿ ತನ್ನ ದಂಡವನ್ನು ಹಿಡಿದುಕೊಳ್ಳುವಂತೆ ಹೇಮ ಕುರಂಗಿಯ ಕೈಗೆ ಕೊಟ್ಟು, ನ್ಯಾಯಪೀಠದ ಮೇಲೆ ಏರಿ, “ಈ ಹೇಮಕುರಂಗಿಯ ಬಿಡಿಗಾಸು ಸೊತ್ತು ಕೂಡಾ ನನ್ನ ಕೈಯಲ್ಲಿ ಇಲ್ಲ” ಎಂದು ಹೇಳಿ ಯಾವ ವಿಹಾರಕ್ಕೂ ಒಳಗಾಗದೆ ನ್ಯಾಯಪೀಠದ ಮೇಲೆ ನಿಂದ ಕೆಳಗಿಳಿದನು.

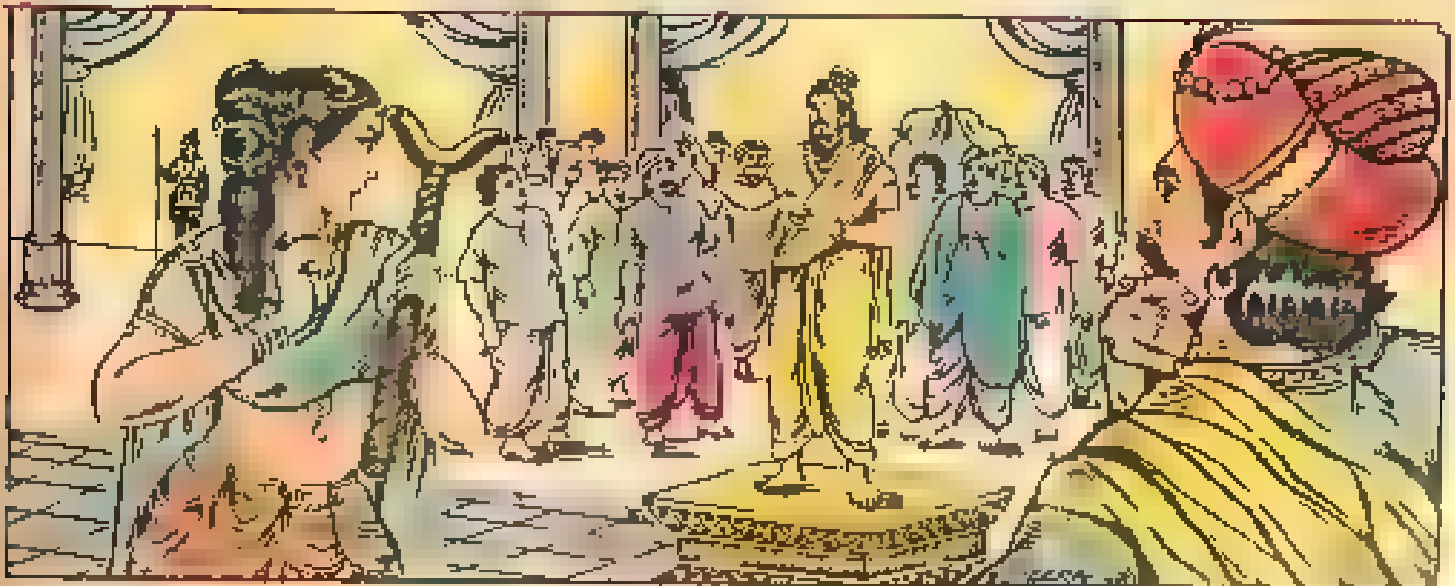
ಇಂತಹ ಹಸಿಹಸಿ ಸುಳ್ಳನ್ನು ಕೇಳಿ ಹೇಮಕುರಂಗಿ ಅತ್ಯಾಕ್ರೋಶದಿಂದ, ಆ ದಂಡವನ್ನು ಕೈಯಲ್ಲಿ ಹಿಡಿದುಕೊಂಡೇ, ನ್ಯಾಯಪೀಠದ ಮೇಲೇರಿ, “ನನ್ನ ಬಂಗಾರವನ್ನೂ ರತ್ನಗಳನ್ನೂ ಈ ಯೋಗಿಗೆ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೇನೆ. ಅದನ್ನು ಈ ಕಳ್ಳಯೋಗಿ ನನ್ನ ಹಿಂದಿರುಗಿ ಕೊಡಲೇ ಇಲ್ಲ” ಎಂದು ಗಟ್ಟಿಯಾಗಿ ಕೂಗಿದಳು.

ಮರುಕ್ಷಣದಲ್ಲಿ ಅವಳ ರೂಪವು ಒಳಕೆ ವಿಹಾರ ಮಾಡಿ ಹೋಯಿತು, ಸಭೆಯ ಪರಶ್ವಾ ನಗ ತೊಡಗಿದರು.

ಮಂತ್ರಿ ತನ್ನ ವೇಷವನ್ನು ಕಳಚಿಹಾಕಿ, ನಡೆದ ಸೂತಿಯತ್ತೆಲ್ಲ ರಾಜನೊಂದಿಗೆ ಹೇಳಿ “ನೋಡಿದಿ ರಷ್ಟೇ, ನಿಮ್ಮ ನ್ಯಾಯಪೀಠವು ಈ ಹೇಮಕುರಂಗಿಗೆ ಮಾಡಿದ ಅನ್ಯಾಯವನ್ನು?” ಎಂದನು.

ಹೇಮಕುರಂಗಿ ಬುದ್ಧಿಪೂರ್ವಕವಾಗಿ ಸುಳ್ಳು ಹೇಳಿಲ್ಲ. ತನ್ನ ಕೈಯಲ್ಲಿದ್ದ ದಂಡದೊಳಗೇ ತನ್ನ ಸೊತ್ತು ಇರುವುದೆಂದು ಅವಳಿಗೆ ಗೊತ್ತೇ ಇರಲಿಲ್ಲ. ಆದರೂ ಅವಳು ಕುರೂಪಿಯಾಗಿ ಪೋದಳು.

ಈ ಸಂಘಟನೆಯಿಂದ ರಾಜನಿಗೆ ಆ ನ್ಯಾಯ ಪೀಠದ ಮೇಲೆ ವಿರಕ್ತಿ ಹುಟ್ಟಿತು. ಅದನ್ನು ನ್ಯಾಯಾಪ್ಪಾನದಿಂದ ತೆಗೆದು ಪ್ರವರ್ತನ ಶಾಲೆಯ ಮುಗ್ಗಳಕೊಂಡಿಗೆ ಸೇರಿಸಿದನು.

ಫೋಟೋ ಶೀರ್ಷಿಕೆಯ ಸ್ಪರ್ಧೆ : : ಒಂದುಮಾನ ರೂ. ೫೦
 ಗೆದ್ದ ಶೀರ್ಷಿಕೆಗಳು ೧೯೮೫ ಜನವರಿ ಸಂಚಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಪ್ರಕಟವಾಗುತ್ತವೆ.

Subhashi Sabnis

A. Govindarajulu

* ಮೂಲಕ ಫೋಟೋಗಳಿಗೆ ಸರಿಹೊಂದುವಂತೆ ಒಂದು ವಾಕ್ಯವನ್ನಾಗಲಿ, ಕೊಂಪು, ಹೆಚ್ಚಿನ ಎರಡು ವಾಕ್ಯಗಳನ್ನಾಗಲಿ ಶೀರ್ಷಿಕೆ ಬರೆಯಬೇಕು * ಸರಾಸರಿ ೧೦ ರೊಳಗೆ ಶೀರ್ಷಿಕೆಗಳು ಹೊಸ ಕಲಹಬೇಕು ಅವುಗಳ ಒಂದು ಶೀರ್ಷಿಕೆಗಳು ಮರಾಠಿ/ಕನ್ನಡ/ತಮಿಳು. * ಶೀರ್ಷಿಕೆಗಳಲ್ಲಿ ಕತೃತ್ವವು, ಮೊದಲು ನಾವು ನಿರೂಪಿಸುವ ಒಂದು ಪತನಿ ರೂ. ೫೦ ಒಪ್ಪಿತವಾಗ. * ಶೀರ್ಷಿಕೆಗಳನ್ನು ಫೋಟೋ ಕಾರ್ಡ್‌ನಲ್ಲಿ ಒರೆಯಬೇಕು. ಅದರಲ್ಲಿ ಮೇರೆ ವಿಷಯ ಬರೆಯಬಾರದು.

ವಿಳಾಸ, ಚಂದಮಾನ ಫೋಟೋ ಶೀರ್ಷಿಕೆಯ ಸ್ಪರ್ಧೆ, ಮದರಾಸು-೬೦೦ ೦೨೬

ಸೆಸ್ಟೆಂಬರ್ ಸ್ಪರ್ಧೆಯ ಫಲಿತಾಂಶ :

ಮೊದಲನೇ ಫೋಟೋ : ಪುಟ್ಟನು ಕಣ್ಣು ಕವಿಗಳವರಿದ್ದರಿಂದಲೇ ಒಪ್ಪಿತವಾಗ

ಎರಡನೇ ಫೋಟೋ : ಈ ಗಂಭೀರ ಭಾವವು ಅವನಿಗೆ ಹೇಳುತ್ತಿರಬೇಕು!

ಕಳುಹಿಸಿದವರು : ಕುಮಾರಿ ಗಾಯತ್ರಿ, ಬಿ.ಎಂ.ಜಿ.ರೂ. ೫೦ ರೂ.

ಒಂದುಮಾನ ರೂ. ೫೦ ಈ ತಿಂಗಳ ಅಭ್ಯರ್ಥಿಗಳಿಗೆ ಕಳುಹಿಸಲಾಗುವುದು

ನಿಮಗೆ ಗೊತ್ತೇ? ಉತ್ತರಗಳು :

೧. ಒಂದುಮಾನ ರೂ. ೫೦ : ತುಸು ಮೊದಲಿನಿಂದಲೂ ಕನ್ನಡದಿಂದಲೂ ೨. ಒಂದುಮಾನ ರೂ. ೫೦ : ತುಸು ಮೊದಲಿನಿಂದಲೂ ಕನ್ನಡದಿಂದಲೂ ೩. ಒಂದುಮಾನ ರೂ. ೫೦ : ತುಸು ಮೊದಲಿನಿಂದಲೂ ಕನ್ನಡದಿಂದಲೂ ೪. ಒಂದುಮಾನ ರೂ. ೫೦ : ತುಸು ಮೊದಲಿನಿಂದಲೂ ಕನ್ನಡದಿಂದಲೂ ೫. ಒಂದುಮಾನ ರೂ. ೫೦ : ತುಸು ಮೊದಲಿನಿಂದಲೂ ಕನ್ನಡದಿಂದಲೂ ೬. ಒಂದುಮಾನ ರೂ. ೫೦ : ತುಸು ಮೊದಲಿನಿಂದಲೂ ಕನ್ನಡದಿಂದಲೂ ೭. ಒಂದುಮಾನ ರೂ. ೫೦ : ತುಸು ಮೊದಲಿನಿಂದಲೂ ಕನ್ನಡದಿಂದಲೂ ೮. ಒಂದುಮಾನ ರೂ. ೫೦ : ತುಸು ಮೊದಲಿನಿಂದಲೂ ಕನ್ನಡದಿಂದಲೂ ೯. ಒಂದುಮಾನ ರೂ. ೫೦ : ತುಸು ಮೊದಲಿನಿಂದಲೂ ಕನ್ನಡದಿಂದಲೂ ೧೦. ಒಂದುಮಾನ ರೂ. ೫೦ : ತುಸು ಮೊದಲಿನಿಂದಲೂ ಕನ್ನಡದಿಂದಲೂ

[illegible]

ಮಂತ್ರಿ, ಜನಗ ಲೋಗನೆ ಕೊಂಬೆಯ ಬುರುಡು
ಹತ್ತಿ ನೋಡಿದನು. ದೂರದಲ್ಲಿ ನದೀ ತೀರದಲ್ಲಿ
ಈವರೆಗೆ ಇಾಗದೆ ಭವ್ಯವಾದ ಮಹಾ ಭವನದ
ಮುಖವಾಗಿತ್ತು. ಅದರ ಮುಖವಾಗಿತ್ತು ಮಂತ್ರಿ
ಯಲ್ಲದೆ ಹೋಯಿತು! "ಇದೇನು ಅದ್ಭುತ!"
ಎಂದು ಕೂಡಾ ಹೇಳಿ ನೋಡಿದ ಮಂತ್ರಿ
ದಲ್ಲಿರುವನೋ ಎಂಬುದು ಕಲೆ ಕೊಡುಕೊಳ್ಳುತ್ತ
ಮಂತ್ರಿ, ಬುರುಜಿನಿಂದ ಕೆಳಗಿಳಿದು ಬಂದನು.

ಆಗ ಕೋಶಾಧಿಕಾರಿ ಲಬೋಲಬೋ ಜೊಬ್ಬಿಡುತ್ತಾ, ಹಿಡಿ ಬಂದು, "ಅಯ್ಯೋ! ಮಹಾ ಮಂತ್ರಿ, ಯವರೇ! ಸರ್ವನಾಶವಾಯಿತು! ಕೋಶಾಗಾರದಲ್ಲಿ ಬಿಡುಗಡೆಯಾದ ಕೂಡಾ ಇಲ್ಲ! ಗುಡಿಯ ಒಳಗೆ ಪ್ರವೇಶಿಸಿದ ಹಾಗೆ ಭಾರಿ ಕಳ್ಳತನವಾಗಿದೆ! ಹೇಗಾದರೂ ಕೋಶಗೃಹವನ್ನು ಗುರುತಿಸಿ!" ಎಂದನು.

"అ! క్షుణ్ణాగారవృత్తి పూర్తి అయినట్లు !
ఆదర కావలసిగా రుచి నాదరు ? శరే ఆచరించే ద్రా !
అనుకున్నది : ఇది చెప్పింది : అందుకే " అని
శుభించి శుభం కోరుతుంటున్నావా ?"
అందు గమనించండి మిత్రము.

“ಶಾವಲಿಶವರದಂ ಯಾವ ಪಕ್ಕಾ ಇಲ್ಲ ಪುಟು
ಗಲಿ. ಕೋಶಾಗಾರದ ಬಾಗಿಲು ಮುಚ್ಚಿದ್ದು

ಮೈತ್ರಿ ಪಕ್ಷಗಳೇ ಇವೆ. ಅದಕ್ಕಾಗಿ ಇವು
ಪಾಡು ಇದೆ. ಎಲ್ಲವೂ ಒಳಗೊಂಡಿರಲೇಕೆ ಇವರು !
ಭವಿಷ್ಯದ ಬಗ್ಗೆ ಒಂದು ಅಂಶವಿದೆ. " ಒಂದು
ಕೋಶಾಧಿಕಾರಿ ಅನಾಥ ಮೊದಲನೆಯ.

“ಅದು ಹೇಗೆ? ಎಲ್ಲಾದರೂ ಉಂಟೆ?”
ಎಂದು ಮಂತ್ರಿ ಕೋಶಾಧಿಕಾರಿಯನ್ನು ಕಣ್ಣು
ಕಟ್ಟಿ ಕೇಳಿದ. “ಕೋಶಾಧಿಕಾರಿಗಳು ಎಲ್ಲಾ
ಮಾಲಿ ಎನ್ಸಲು ಎತ್ತು ಭೈರ್ಯ ಏನಿಗೆ? ಈ
ಮಾಹಿತಿ ಕೇಳಿ ಅಧ್ಯಾಪಕರಿಗೆ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ
ಗೊತ್ತಿರಬೇಡಿ? ಮಹಾರಾಜರ ಬಳಿಗೆ ನಡೆ!
ಎಂದು ಮಂತ್ರಿ ಹೊರಗಾರ ಮೂಡಿದನು.

ಮುಖ್ಯ ಕೆಲಸವೆಂದರೆ ನೋಡು. ಇದು ಹತ್ತಿರ
ನೋಡಿದಾಗ, ಅಲ್ಲಿಯೂ ಒಂದು ಗಲಾಟೆ ಎದ್ದಿತ್ತು.
ಅದೇ ಸಮಯದಲ್ಲಿ, ಅದರಲ್ಲಿಯೂ
ಪತಿ ನೋಡುಮಾಡಿದಾಗ "ಮಹಾ ಮಂತ್ರಿ"
ಎಂದು ಕೂಗುತ್ತಾ ಬಂದಾಗ "ಮಹಾ ಮಂತ್ರಿ"

ತೆಂದು ನನಗೇ ದ್ರೋಹ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ ! ಮೊದಲು ನಾಲಗೆ ಕತ್ತರಿಸಿ ಬಿಡಿ !” ಎಂದನು ಉದ್ರೇಕದಿಂದ.

“ಅಷ್ಟು ಮಾತ್ರವಲ್ಲ ಮಹಾ ಪ್ರಭೂ ! ಇನ್ನೂ ಅನೇಕ ಘೋರಗಳು ನಡೆದಿವೆ. ಪದೇ ತೀರದಲ್ಲೆಂದು ವಾದವನ್ನು ನೋಡಿದರೆ ತಾವೇನು ಹೇಳುವಿರೋ !” ಎಂದು ಮಂತ್ರಿ ಹನಗೆ ತಿಳಿದುದಲ್ಲದನ್ನೂ ರಾಜ ನೊಂದಿಗೆ ನಿವೇದಿಸಿದನು.

ಅದನ್ನೆಲ್ಲ ಕೇಳಿ ರಾಜನು ಮಹಾ ರೌದ್ರಾಕಾರ ನಾಗಿ, “ಹಾಗಾದರೆ ಅಲೋಚನೆ ಮಾಡಲಿಕ್ಕೇನಿದೆ ? ಭವನ ರಕ್ಷಕನೊಂದಿಗೆ ಐವತ್ತು ಮಂದಿ ವೀರ ಯೋಧ ಭಟರನ್ನು ಕಳುಹಿಸು. ಆ ಹೊಸ ಭವನ ದಲ್ಲಿದ್ದ ಎಲ್ಲರನ್ನೂ ಹೆಡೆಮಂಡಿಗೆ ಕಟ್ಟಿ ಇಲ್ಲಿಗೆ ತರಲಿ ! ನನ್ನ ಅನುಮತಿ ಇಲ್ಲದೆ ಹೇಗೆ ಕಟ್ಟಿದನೋ ನೋಡುತ್ತೇನೆ” ಎಂದು ಆಜ್ಞೆ ಮಾಡಿದನು.

“ಮಹಾರಾಜಾ, ಇದು ಸಾಧ್ಯವಾಗುವಾಗಲಿ ಅಲೋಚಿಸಿ ಮಾಡಬೇಕಾದ ಕೆಲಸ” ಎಂದು ಮಂತ್ರಿ ಏನೋ ಹೇಳಬೇಕೆಂದಿರಲು, ರಾಜನು ತಾತ್ಕಾಲಿಕವಾಗಿ ಕಣ್ಣಿನ ರೇಗಿ, “ನೀನು ಆ ಮೋಡಗಾರ ಜಾಲರಿಗೆ ರಾಜ್ಯವನ್ನು ಕೊಟ್ಟು ಅವನಿಗೆ ಮಂತ್ರಿಯಾಗಿರ ಬೇಕೆಂದು ನೋಡುವಿರೇನು ?” ಎಂದನು ತೀವ್ರ ಸ್ವರದಲ್ಲಿ ಕಣ್ಣು ತಿರುಗಿಸಿ.

ಮಂತ್ರಿ ಅದಕ್ಕೇನೂ ಉತ್ತರ ಕೊಡಲಿಲ್ಲ. ಆಗ ಅಲ್ಲಿಯೇ ಇದ್ದು ಇದನ್ನೆಲ್ಲ ಕೇಳುತ್ತಿದ್ದ ರಕ್ಷಕಭಟರ ಪುಷ್ಕಿಂಪುನೊಬ್ಬನು ಮುಂದೆ ಬಂದು, “ಮಹಾ ಪ್ರಭೂ ! ಹಿಂಗೆನನ್ನು ಕುದುರೆಗೆ ಕಟ್ಟಿ ಎಳೆದು ಕೊಂಡು ಬರಲು ನನಗೆ ಅಪ್ಪಣೆ ಕೊಡಿ !” ಎಂದು ಕೇಳಿದನು.

“ಅವನನ್ನು ಕುದುರೆಗೆ ಕಟ್ಟಿ ಎಳೆದುಕೊಂಡು ಬಂದರೂ, ಕತ್ತಿಗೆ ಕಟ್ಟಿ ಎಳೆದುಕೊಂಡು ಬಂದರೂ ನನಗೆ ಒಂದೇ. ಅದು ಮಾತ್ರ ಸಾಲದು. ನನಗೆ ಬೇಕಾದುದು ಮಹತ್ವದ ಬೀಲ ಮತ್ತು ಧನಾಗಾರ

ದಿಂದ ಕಳವಾಗಿ ಹೋದ ಧನ. ಅರ್ಥವಾಯಿತೆ ?” ಎಂದನು ರಾಜ ಕೋಪದಿಂದ.

ರಕ್ಷಕಭಟ ಮುಖ್ಯನು, “ಅಪ್ಪಣೆ ಪ್ರಭು” ಎಂದು ಹೇಳಿ, ಸಾಯಂಧರಾದ ಐವತ್ತು ಮಂದಿ ಭಟರೊಂದಿಗೆ ಹಿಂಗೆನ ಹೊಸ ಭವನದ ಕಡೆಗೆ ಹೋದನು. ಹೊರಬಾಗಿಲ ಬಳಿಯಲ್ಲಿ ಕಲ್ಲಿನ ಕುರ್ಚಿಯ ಮೇಲೆ ಕುಳಿತುಕೊಂಡು, ತೂಸಡಿಸುತ್ತಿದ್ದ ಭಲ್ಲೂಕೇತುವನ್ನು ನೋಡಿದ ಕೂಡಲೇ ಭಟರು ಬೆದರಿಬಿದ್ದರು.

“ಅಯ್ಯಬ್ಬೋ ! ಇವನಾವನೋ ರಾಕ್ಷಸನ ಹಾಗಿರಾನೆ. ಹಗಲು ವೇಷಾದಿಗಳಂತೆ ಕಾಣುತ್ತಾನೆ !” ಎಂದುಕೊಳ್ಳುತ್ತ ಭಟರ ನಾಯಕನು ಕುದುರೆಯ ಮೇಲೆ ಇದ್ದ ಹಾಗೆಯೇ ಭಲ್ಲೂಕ ಕೇತುವನ್ನು ಸಮೀಪಿಸಿದನು. ಅವನ ಈಟಿ ಭಲ್ಲೂಕ ಕೇತುವಿನ ತೋಳನ್ನು ತಿವಿಯಲು ಬಂತು. ಬಾಯಿ ಯಿಂದ, “ಯೋ ! ಮೊದಲು ಬಂದೇ ಧರಿಯೋ !

ಕಣ್ಣಲ್ಲದ ನಾನು ಎಂಥ ಕಾವಲುಗಾರ ! ಕಿವಿಯೂ ಕೇಳದ ಕವರು ! ಎಷ್ಟು ನಿಜ !” ಎಂದನು.

ಭಲ್ಲೂಕೇತು ಕಣ್ಣು ತೆರೆದು ಒಂದು ಕೈಯಿಂದ ಈಟಿಯನ್ನು ಹಿಡಿದು ಮುಂದಕ್ಕೆ ಹೋದನು. ರಕ್ಷಕಭಟನ ಸೊಂಟಕ್ಕೆ ಒಂದು ಗುದ್ದಿ ಕುಳಿತಲ್ಲೇ ಅವನ ಎರಡು ಕಾಲುಗಳನ್ನು ಹಿಡಿದು ಗೊಂಬೆಯನ್ನೆತ್ತಿದಂತೆ ಎತ್ತಿ ಗಿರಿಗಿರಿ ತಿರುಗಿ ದೂರದಲ್ಲಿ ಇರುವ ನದಿಯಲ್ಲಿ ಬೀಳುವಂತೆ ಬೀಸಿ ಬಿಡಿದನು.

ಇದನ್ನು ನೋಡಿದ ಕೂಡಲೇ ಉಳಿದ ರಾಜ ಭಟರು “ಅಯ್ಯೋ, ಅಯ್ಯೋ !” ಎಂದು ಕೂಗಿ ಕೊಳ್ಳುತ್ತ ಕಾಲಿಗೆ ಬಲವಿದ್ರಷ್ಟು ಬೇಗದಿಂದ ಓಡಿ ಹೋಗತೊಡಗಿದರು. ಭಲ್ಲೂಕೇತು ಮುಗುಳು ನಗುತ್ತ ಅವರು ಓಡುವುದನ್ನು ನೋಡಿ “ಹೂಂ” ಎಂದು ತಲೆ ಕುಣಿಸಿದನು.

ಓಡಿಹೋದ ಭಟರು ಹಾಹಾಕಾರ ಮಾಡುತ್ತ ರಾಜನ ಹತ್ತಿರ ಹೋಗಿ ಮೇಲುಸುರು ಕೀಳುಸುರು

ಬಿಟ್ಟುಕೊಂಡು, ತಮಗಾದ ಅನುಭವವನ್ನು ಮೊರೆಯುತ್ತಿರು. ಅದನ್ನು ಕೇಳಿ ರಾಜನಿಗೆ ಕೋಪವು ಉದಿರುದ್ದು ಬರತೊಡಗಿತು, “ಎಲೋ ಕೈಲಾಸದ ರಣಹೇಡಿಗಳೇ ! ಒಬ್ಬ ಕಾಡಿನ ಮೊರಟವನ್ನು ಹಿಡಿದು ತರಲಾಗದ ನಾವೆಲ್ಲ ಏಕೆ ಬದುಕಿರಬೇಕು ? ಛೇ !” ಎಂದನು.

ಆಗ ಮಂತ್ರಿ ಮುಂದೆ ಬಂದು, “ಮಹಾರಾಜಾ, ಅಪರಾಧ ಪಡೆ ಬಾರದು. ಅವನು ಕಾಡುಣಾತಿ ಮನುಷ್ಯನೋ ಅಲ್ಲ ರಾಕ್ಷಸನೋ ನಮಗೆ ಗೊತ್ತಾಗಲಿಲ್ಲವಷ್ಟೆ ? ಆ ಜಾಲರಿ ಪಿಂಗಲನು ಮಂತ್ರಗಾರನೆಂದು ನಮಗೆ ಗೊತ್ತಿದೆ. ಅವನು ಸಹೋದರರ ಮೋಸಕ್ಕೆ ಬಳಗಾಗಿದ್ದಾನೆ. ಅವನ ಸಂಗತಿ ಸ್ವಲ್ಪ ಯೋಚಿಸಿ ನಾವು ಮುಂದಿನ ಕೆಲಸ ಮಾಡಬೇಕು. ಹೇಗಾದರೂ ನಾವು ಆ ಪಿಂಗಲನನ್ನು ಸಂಧಿಸಿ ಮಾತಾಡುವುದು ಒಳ್ಳೆಯದು” ಎಂದು ಹೇಳಿದನು.

“ಅದನ್ನು ಎಂಥವನಾದರೂ ನಮ್ಮಂಥ ಮನುಷ್ಯ ನೆರೆಯದು ನಿಜ. ಅಂಥವನು ಅವಂತಿ ನಗರದ ರಾಜನನ್ನೇ ಧಿಕ್ಕರಿಸುವುದೆಂದರೇನು ? ಅವನ ತಲೆ ಕಡಿದು ಕೋಟೆಯ ಬಾಗಿಲಿಗೆ ಕಟ್ಟಿಸಬೇಡವೆ ?” ಎಂದು “ಎಲೋ ಸೇನಾನೀ ! ಎಲ್ಲಿ ಸೇನಾನಿ ?” ಎಂದು ರಾಜನು ಚಪ್ಪಾಳೆ ತಟ್ಟಿದನು.

“ಮಹಾರಾಜಾ !” ಎಂದು ಓಡಿಬಂದನು ಸೇನಾನಾಯಕ.

ಪಿಂಗಲನು ಕಟ್ಟಿದ ಭವನವನ್ನು ನೆಲಸಮ ಮಾಡಿ, ಅಲ್ಲಿರುವವರೆಲ್ಲರನ್ನೂ ಬಂಧಿಸಿ ತಲೆಕಡೆಂದು ರಾಜನು ಅವನಿಗೆ ಕಟ್ಟಾಣಾತಿ ಕೊಟ್ಟನು.

ಸೇನಾ ನಾಯಕನಿಗೆ ಉಕ್ಕಿದ ಉಕ್ಕಾಹಕ್ಕೆ ಹದ್ದಿಲ್ಲ. ಈ ನಡುವೆ ಕೆಲವು ವರ್ಷಗಳಿಂದ ಯುದ್ಧಗಳಿಲ್ಲದೆ ಹೋದುದರಿಂದ ಅವನ ತೋಳುಗಳಿಗೆ ಜಡ ಹಿಡಿ ದಿತ್ತು. ಈ ಆಜ್ಞೆಯಿಂದ ನದೀ ತೀರದಲ್ಲಿರುವ

ಸೊಕ್ಕಿನವರನ್ನೆಲ್ಲ ಹಿಡಿದು ಕಟ್ಟಿ ಹೊರಳಾಡಿಸಿ ಅವರು ಕಟ್ಟಿದ ಅರಮನೆಯನ್ನು ಧ್ವಂಸ ಮಾಡುವಂತಹ ಭಲೇ ಕೆಲಸವೆಂದು ಅವನೂ ಅವನ ಸೈನಿಕರೂ ಕೂಳೆದಾಡಿದರು. "ಈ ಒಂಗಳನ್ನೊಂದು ಚಕ್ಕ ಸೈನ್ಯವಿರುತ್ತಿದ್ದರೆ ಇನ್ನೂ ಒಳ್ಳೆಯದಿತ್ತು, ಬಾ ಹಾ ಬಾ ಹೀ, ಮುಖ್ಯಾ ಮುಖ್ಯಾ ಭಯಂಕರ ಯುದ್ಧ ಮಾಡಬಹುದಿತ್ತು!" ಎಂದುಕೊಂಡರು ಸೈನಿಕರು ಆತುರದಿಂದ.

ಇನ್ನೂರು ಮಂದಿ ಅತ್ತಿಕರೂ, ಮಹನ್ನೂರು ಮಂದಿ ಪದಾತಿಗಳೂ ಆ ಸೇನಾ ನಾಯಕನೊಂದಿಗೆ ಒಂಗಳನ ಭವನದ ಕಡೆಗೆ ಹೊರಟರು. ಅವರ ಗರ್ಜನೆಗಳು ಗುತ್ತು, ಘುಕ್ಕೂ ಪ್ರತಿಧ್ವನಿಸಿದುವು.

ದ್ವಾರ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ಭಲ್ಲೂಕೇತು ನಿಧ್ವಯಲ್ಲಿರು ವವನಂತೆ ನಟಿಸುತ್ತ ಅರೇಗಟ್ಟಿನಿಂದ ಸೇನೆಗಳ ಬರುವಿಕೆಯನ್ನು ಗಮನಿಸಿಕೊಂಡಿದ್ದನು. ಸೇನಾ ನಾಯಕನು ಅಲ್ಲಿಗೆ ಬಂದು ಈಟಿಯನ್ನು ಅವನ ಕಡೆಗೆ ಗುರಿ ಹಿಡಿದು, "ಏಯಾ ಕಾಡು ಕೋತಿ ಮುಸುಡಾ! ಎಲ್ಲಿದ್ದಾನೆ ಒಂಗಳ? ಬೇಗನೇ ಕರೆ, ಏಳು!" ಎಂದನು.

ಭಲ್ಲೂಕೇತು ಆಗಲೇ ಎಚ್ಚರಕ್ಕೆ ಬಂದವನಂತೆ ಎದ್ದು ನಿಂತು ನೈಮೂರಿದು, ಸೇನಾ ನಾಯಕನನ್ನು ನೋಡಿ, "ಯಾರದು? ನನ್ನ ನಿಧ್ವಯವನ್ನು ಕೆಡಿಸಿದ ಮಾನವಾಧಮ ನೀನೇ ಏನು?" ಎಂದನು ಕೋಪ ದಿಂದ ಗುರುಗುಟ್ಟುವಂತೆ.

ಆ ಪ್ರಶ್ನೆಯಿಂದ ಸೇನಾ ನಾಯಕನು ಈಟಿಯ ನೈತ್ತಿ ಕುದುರೆಯ ಮೇಲೆದ್ದಂತೆಯೇ ಕುದುರೆಯನ್ನು ಅವನ ಮೇಲೆ ಹಾರಿಸಿದನು. ಭಲ್ಲೂಕೇತು ಸ್ವಲ್ಪ ಮೇಲೆ ಹಾರಿ, ಎರಡೂ ಕೈಗಳಿಂದಲೂ ಸೇನಾ ನಾಯಕನನ್ನು ಬಾಚಿ ಹಿಡಿದು ಒತ್ತಿ ಏತ್ತಿ ಅಮೂಕಿ ಕೊಂಡೇ ತನ್ನ ಕಲ್ಲು ಕುಚಿಯಲ್ಲಿ ಕುಳಿತನು. ಕುದುರೆ ಪಕ್ಕಕ್ಕೆ ಹೊರಳಿ ಬಿದ್ದಿತು.

ಅಷ್ಟಾದ ಕೂಡಲೇ ಸೈನಿಕರೆಲ್ಲರೂ ಒಗೆಬಗೆಯ ಆಯುಧಗಳೊಂದಿಗೆ ಅಲ್ಲಿಗೆ ಓಡಿಬಂದರು. ಆಗಲೇ ಭಲ್ಲೂಕೇತು ಚಬ್ಬಾಳಿ ತಟ್ಟಿದನು. ಮರುಕ್ಷಣದಲ್ಲಿ ಭಲ್ಲೂಕೇತುವಿನ ಪಿತಾಚಾನುಚರರು ಕಿಲ್ಲಿನ ಆಯುಧ ಗಳನ್ನು ಹಿಡಿದುಕೊಂಡು ಹೊರಗೆ ಬಂದರು. ಭಲ್ಲೂಕೇತು ಅವರಗೆ ದಾಪುಟರನ್ನು ತೋರಿಸಿ "ಅವರೆಲ್ಲರನ್ನೂ ಹಿಡಿದು ನಜ್ಜುಗುಜ್ಜು ಮಾಡಿ ಹಾಕಿರಿ!" ಎಂದನು.

ಭಲ್ಲೂಕೇತುವಿನ ಅನುಚರರು ಅತ್ತಿಕರುಗಳ ಮೇಲೆಯೂ ಪದಾತಿಗಳ ಮೇಲೆಯೂ ಬಿದ್ದು ಹೊಡೆದು ಗುದ್ದಿ ಹಿಂಡಿ ಬಿಡುಬಿಡು ಬೀಭತ್ಯಗೊಳಿಸಿದರು. ಈ ದೃಶ್ಯವನ್ನು ಭವನದ ಮೂರನೇ ಅಂತಸ್ತಿನಲ್ಲಿ ನೋಡುತ್ತಿದ್ದ ಒಂಗಳನು ಕೆಳಗೆ ಬಂದು, ಭಲ್ಲೂಕೇತುವಿನ ಕೈಯಲ್ಲಿ ಸಿಕ್ಕಿಕೊಂಡಿದ್ದ ಸೇನಾ ನಾಯಕನಿಗೆ ಕೇಳಿಸುವಂತೆ ಹೇಗೆಂದನು: "ದುರಾಶೆ ಹಿಡಿದ ನಮ್ಮ ರಾಜನು ನನ್ನ ತಾಯಿಯನ್ನು

ರಕ್ಷಿಸದೆ ಕಷ್ಟಪಡಿಸಿದನು. ಅದಕ್ಕಾಗಿ ನಾನು ಈ ಬಗೆಯ ಅಮಾನುವ ಶಕ್ತಿಗಳನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸ ಬೇಕಾಯಿತು. ಉಳಿದ ವಿಷಯಗಳಲ್ಲಿ ನಾನು ರಾಜನಿಗೆ ವಿಧೇಯನೇ.”

ಆಮೇಲೆ ಒಂಗಳನ ಆಜ್ಞೆಯಂತೆ ಫಲ್ಲೂಕಕ್ಕೆತು ಸೇನಾ ನಾಯಕನನ್ನು ಬಿಟ್ಟನು. ಅವನು ಕುಂಟುತ್ತಾ ಅಳಿದುಳಿದ ಸೈನಿಕರೊಂದಿಗೆ ರಾಜನ ಬಳಿಗೆ ಹಿಂದಿರು ಗಿದನು. ನಡೆದ ಸಂಗತಿ ಪೂರಾ ರಾಜನಿಗೆ ಗೊತ್ತಾ ಯಿತು. “ಮಂತ್ರೀ, ಇದು ಬಹಳ ಅವಮಾನಕರ ವಾದ ವಿಷಯ. ಸಾವೋ ಬದುಕೋ, ನಾನೇ ಸ್ವತಃ ಸೈನ್ಯವನ್ನು ನಡೆಸಿ ಆ ಒಂಗಳನನ್ನು ಇದಿರಿಸು ತ್ತೇನೆ. ನಾನು ಆ ಯುದ್ಧದಲ್ಲಿ ಸತ್ತರೆ, ನನ್ನ ಏಕಮಾತ್ರ ಕುಮಾರಿಯನ್ನು ನೀನೇ ಕಾಪಾಡಿ, ಯೋಗ್ಯ ವರನೊಂದಿಗೆ ಮದುವೆ ಮಾಡು” ಎಂದನು.

ಮಂತ್ರಿ ತಲೆದೂಗುತ್ತ, “ಪ್ರಭೂ ! ಆ ಒಂಗಳನು ಸೇನಾನಿಯೊಂದಿಗೆ ಹೇಳಿದ ಮಾತುಗಳನ್ನು ಆಲೋ ಚಿಸಬೇಕು. ತಾವು ಕೋಪಿಸದಿದ್ದರೆ ನಾನೊಂದು ಮಾತು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ” ಎಂದನು.

“ಹೇಳು” ಎಂದನು ರಾಜ.

“ಒಂಗಳನು ಒಳ್ಳೆಯ ಗುಣದವನೆಂದು ನಾನು ವಿಚಾರಿಸಿ ತಿಳಿದಿದ್ದೇನೆ. ಯುವಕನೊ ಹೌದು, ಯಾವ ರಾಜಕುಮಾರನಿಗೂ ಸರಿ ಹೊಂದುವ

ಧೀರನೊ ನಿಜ. ಐಶ್ವರ್ಯದಲ್ಲಿ, ಶೌರ್ಯ ಸಾಹಸ ಗಳಲ್ಲಿ ಅವನಿಗೆ ಅವನೇ ಸಾಕಿ. ಅದುದರಿಂದ ರಾಜಕುಮಾರಿಯನ್ನು ಅವನಿಗೇ ಕೊಟ್ಟು ವಿವಾಹ ಮಾಡುವುದರ ಮೂಲಕ ನಿಮಗೂ ರಾಜ್ಯಕ್ಕೂ ಕ್ಷೇಮವೆಂದು ನನ್ನ ಅಭಿಪ್ರಾಯ” ಎಂದನು.

ರಾಜನು ಸ್ವಲ್ಪ ಆಲೋಚಿಸಿ, “ನನ್ನ ಅಭಿಪ್ರಾಯ ನಿಜ, ಒಪ್ಪುತ್ತೇನೆ. ಮಂತ್ರೀ” ಎಂದನು ಸಂತೋಷದಿಂದ.

ಮಂತ್ರಿ ಸರ್ವ ಲಾಂಛನಗಳೊಂದಿಗೆ ಹೋಗಿ, ಒಂಗಳನನ್ನೂ, ಅವನ ತಾಯಿಯನ್ನೂ ನೋಡಿ ಮಾತಾಡಿ, ರಾಜನ ಕೋರಿಕೆಯನ್ನು ತಿಳಿಸಿದನು. ರಾಜಕುಮಾರಿಯನ್ನು ಕುರಿತು ಕೇಳಿ ತಿಳಿದಿದ್ದ ಒಂಗಳನು ಈ ವಿವಾಹಕ್ಕೆ ಸಂತೋಷದಿಂದ ತನ್ನ ಒಪ್ಪಿಗೆಯನ್ನು ಸೂಚಿಸಿದನು.

ಮುಂದೆ ಕೆಲವೇ ದಿನಗಳಲ್ಲಿ ಮಹಾ ವೈಭವ ದಿಂದ ರಾಜಕುಮಾರಿಯೊಂದಿಗೆ ಒಂಗಳನಿಗೆ ಮದುವೆ ಯಾಯಿತು. ಮಹಾ ಮಾಂತ್ರಿಕ ಪದ್ಮಪಾದನು ವಿವಾಹಕ್ಕೆ ಬಂದು ವಧೂಪರರಿಗೆ ಅಶೀರ್ವಾದ ಮಾಡಿದನು. ರಾಜನು ಕಾಲಾತಿ ಹೊಂದಿದ ಮೇಲೆ ಒಂಗಳನೇ ಅವಂತಿಯ ರಾಜನಾಗಿ, ಪ್ರಜೆಗಳ ಪ್ರೀತಿಗೆ ಪಾತ್ರನಾಗುವಂತೆ ಬಹುಕಾಲ ರಾಜ್ಯವನ್ನು ವಾಲಿಸಿದನು. (ಮುಗಿಯಿತು)

